Solidarni z Ukrainą

Kwartalnik Policyjny

Nr 3(78)/2026
Rok XX
ISSN 1898-1453

CZASOPISMO
CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE
www.kwartalnik.csp.edu.pl

Logistyka w Policji

W numerze m.in.:

- Wywiad z nadinsp. dr. Rafałem Kochańczykiem, Zastępcą Komendanta Głównego Policji
- Rola logistyki w Policji
- Inwestycje i remonty
- Mieszkaniówka
- Transport
- Lotnictwo policyjne
- Nowoczesne osłony balistyczne
- Umundurowanie

AI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM

CZŁOWIEK • ODPOWIEDZIALNOŚĆ • KOMPETENCJE

Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, 8–9.09.2026 r.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

„Sztuczna inteligencja (AI) w bezpieczeństwie publicznym. Człowiek – Odpowiedzialność – Kompetencje"

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Ministerstwa Cyfryzacji i Komendanta Głównego Policji, a jego współorganizatorami było Biuro Łączności i Informatyki KGP oraz Biuro Koordynacji Postępowań Kwalifikacyjnych i Szkolenia Policji KGP. W konferencji wzięło udział ponad 100 uczestników, w tym 24 z zagranicy (m.in. z UK, ES, NL, DE, IT, UA). Byli to przedstawiciele Policji, administracji publicznej, środowiska naukowego, instytucji europejskich oraz sektora technologicznego.

Konferencja pokazała, że wykorzystanie sztucznej inteligencji w Policji nie jest już wyłącznie perspektywą przyszłości. Rozwiązania oparte na zaawansowanej analizie danych mogą wspierać funkcjonariuszy w identyfikowaniu powiązań między zdarzeniami, analizie dużych zbiorów informacji, działaniach dotyczących cyberprzestępczości czy automatyzacji wybranych procesów.

Przypominano, że AI jest narzędziem. Człowiek pozostaje jego twórcą, użytkownikiem i podmiotem odpowiedzialnym za podejmowane decyzje. Podkreślano, że rozwój technologiczny musi iść w parze z odpowiednimi regulacjami, bezpieczeństwem danych i kompetencjami funkcjonariuszy. To szczególnie istotne w sytuacji, gdy również sprawcy przestępstw coraz intensywniej wykorzystują nowe technologie.

Perspektywa europejska i doświadczenia Ukrainy zwróciły uwagę na szczególne znaczenie technologii w sytuacji dynamicznie zmieniających się zagrożeń. Wspólnym mianownikiem pozostaje potrzeba szybkiego uczenia się, wymiany doświadczeń i budowania kompetencji, które pozwolą funkcjonariuszom świadomie wykorzystywać nowe narzędzia.

Jednym z ważnych obszarów dyskusji było wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji policyjnej. AI może wspierać tworzenie scenariuszy, personalizować proces uczenia się, analizować postępy oraz umożliwiać przygotowanie realistycznych symulacji sytuacji, z którymi funkcjonariusz może spotkać się podczas służby. Technologia może więc zmienić sposób przygotowywania policjantów do działania – od klasycznego przekazywania wiedzy w kierunku bardziej interaktywnego, opartego na doświadczeniu i symulacji modelu szkolenia.

Dużo uwagi poświęcono również praktycznym konsekwencjom rozwoju sztucznej inteligencji dla Policji – jak nowe technologie zmieniają sposób wykonywania zadań, jakie kompetencje będą potrzebne funkcjonariuszom oraz gdzie powinny przebiegać granice wykorzystania AI w służbie publicznej.

Szczególne miejsce w dyskusji zajęła dezinformacja i bezpieczeństwo informacyjne. Rozwój generatywnej AI sprawia, że tworzenie fałszywych obrazów, nagrań, głosów czy informacji staje się coraz łatwiejsze. Dla Policji oznacza to konieczność rozwijania zdolności szybkiego rozpoznawania manipulacji, weryfikowania informacji oraz reagowania na zagrożenia, które mogą wpływać nie tylko na pojedynczych obywateli, ale również na bezpieczeństwo i zaufanie społeczne.

Agata Geller, KGP

Zdjęcia: kom. R. Rutkowski, KGP.

Nr 3(78)/2026

Kwartalnik Policyjny

Do pobrania na stronie:
www.kwartalnik.csp.edu.pl

CZASOPISMO CENTRUM SZKOLENIA POLICJI W LEGIONOWIE

Wydawca: Centrum Szkolenia Policji w Legionowie

Adres redakcji: ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo
sekretariat tel. 47 72 558 81, faks 47 72 535 80,
e-mail: kwartalnik@csp.edu.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor naczelny:
mł. insp. Agnieszka Gorzałczyńska-Mróz
tel. 47 72 551 66
e-mail: agnieszka.gorzalczynska-mroz@csp.edu.pl

Zastępca redaktora naczelnego:
mł. insp. Mirosława Zalewska-Bzymek

Sekretarz redakcji:
Katarzyna Olbryś

Tłumaczenie na język angielski:
Joanna Łaszyn

Projekt okładki:
Ewa Zduńczyk

Zdjęcia na okładce:
KGP, KPP Pszczyna, KWP Gorzów Wlkp., KWP Rzeszów, KWP Wrocław, Stołeczny Magazyn Policyjny

Opracowanie graficzne i skład DTP:
Dorota Majewska-Pilch, Ewa Zduńczyk

Opracowanie redakcyjne i korekta:
Agnieszka Gorzałczyńska-Mróz, Monika Irzycka, Ewa Kowalska

Druk: Wydział Wydawnictw i Poligrafii CSP w Legionowie

Nakład: 1000 egz.

Numer zamknięto 28.10.2026 r.

RADA NAUKOWA „KWARTALNIKA POLICYJNEGO”

- prof. dr hab. Jacek Błeszyński
- prof. dr hab. Marek Konopczyński
- prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz
- prof. dr hab. Jadwiga Stawnicka
- prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski
- dr hab. Mariusz Z. Jędrzejko, prof. WSBiP
- nadinsp. w st. sp. dr hab. Iwona Klonowska
- płk dr hab. Dariusz Majchrzak
- dr hab. Piotr Płonka
- dr hab. UFU Oksana Telak, prof. WSEwS
- dr hab. inż. Krzysztof Załęski
- gen. bryg. SG dr Piotr Boćko
- nadinsp. dr Rafał Kochańczyk
- insp. dr Mariusz Jaworski
- insp. Piotr Cekała
- insp. Rafał Stanisławski

RADA WYDAWNICZA pod przewodnictwem Zastępcy Komendanta CSP insp. Tomasza Rylskiego

- sierż. Agnieszka Zielińska – Zastępca Komendanta CSP
- mł. insp. Wioletta Białkowska
- mł. insp. Adam Czekaj
- mł. insp. Sławomir Hołoweńko
- mł. insp. Adam Kuligowski
- mł. insp. Beata Martyniak-Mróz
- mł. insp. Jakub Piotrowski
- mł. insp. dr Grzegorz Winnicki
- mł. insp. Mirosława Zalewska-Bzymek
- podinsp. Wojciech Baluk
- podinsp. Magdalena Soboń
- nadkom. Paweł Kreczmański
- kom. Jarosław Michalski

Czekamy na listy, propozycje tematów i opinie na temat zamieszczonych tekstów. Prosimy je przesyłać na adres kwartalnik@csp.edu.pl.
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian oraz możliwość nieodpłatnego wykorzystania publikowanych materiałów na stronie internetowej www.kwartalnik.csp.edu.pl.

Logistyka nie jest wszystkim, ale wszystko bez logistyki jest niczym.

Norman Schwarzkopf

W NUMERZE

ROLA LOGISTYKI W POLICJI

5 Rafał Kochańczyk, Beata Szadkowska
Skuteczność działań zaczyna się na zapleczu – o pracy logistyków Policji (wywiad)

8 Mariusz Żurawski
Nowoczesna Policja dla bezpiecznej przyszłości

14 Bogusław Pańczyk, Dariusz Konat, Anna Frankowska, Teresa Kwiecińska
Niewidzialna siła – działania służby logistycznej w sercu sytuacji kryzysowej

INWESTYCJE I REMONTY

18 Katarzyna Zalewska
Drugie życie starych murów. Modernizacja obiektów policyjnych

MIESZKANIÓWKA

22 Piotr Kuźmiński, Marcin Kulig
Rewolucja w przepisach mieszkaniowych

TRANSPORT

25 Marcin Chojnacki, Michał Szymajda
Oznakowanie i kolorystyka radiowozów polskiej Policji

30 Marcin Chojnacki, Michał Szymajda, Jacek Szeliga
Nowoczesne technologie w policyjnym sprzęcie transportowym. Od pomysłu do wdrożenia sprzętu na wyposażenie Policji

LOTNICTWO POLICYJNE

36 Tomasz Sipa
Z powietrza dla bezpieczeństwa. Rola śmigłowców w Policji

UZBROJENIE

40 Paweł Włodyka
Bezpieczeństwo policjanta to dla nas priorytet

UMUNDUROWANIE

46 Krzysztof Błesznowski
Jak zmienia się mundur. Kulisy modernizacji umundurowania Policji

52 Danuta Urbańska
Mundur pod lupą. Co każdy policjant powinien wiedzieć

58 Wojciech Pudło
Kominiarka i szalokominiarka. Zasady noszenia

SKUTECZNOŚĆ DZIAŁAŃ ZACZYNA SIĘ NA ZAPLECZU

O pracy logistyków Policji z nadinsp. dr. Rafałem Kochańczykiem, Zastępcą Komendanta Głównego Policji, rozmawia insp. Beata Szadkowska, Zastępca Dyrektora BLP KGP

Panie Generale, gdzie w strukturze Policji, Pana zdaniem, usytuowana jest logistyka i jaka jest jej realna rola w całej formacji Policji?

Mimo że logistyka często pozostaje niewidoczna dla społeczeństwa, a także dla policjanta realizującego zadania na tzw. pierwszej linii, to zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o Policji służba wspomagająca ulokowana jest na równi z innymi służbami. Świadczy to o tym, jak niezbędne są służby logistyczne do prawidłowego funkcjonowania każdej organizacji. W tym miejscu warto zacytować myśl gen. Roberta Barrowa, Dowódcy Korpusu Piechoty Morskiej Stanów Zjednoczonych, który wskazał, że amatorzy rozmawiają o taktyce, ale profesjonaliści studiują logistykę.

Tak więc rola służby logistycznej jest fundamentalna, gdyż obejmuje wszystkie istotne elementy mające wpływ na naszą formację, takie jak finanse, łączność, indywidualne wyposażenie policjanta, środki transportu czy też inwestycje i remonty.
Podsumowując – bez sprawnej logistyki nawet najlepiej wyszkolony funkcjonariusz czy też pracownik cywilny nie będzie w stanie efektywnie wykonywać swoich zadań.

Można zatem powiedzieć, że logistyka ma wpływ na skuteczność działań policyjnych?

Zdecydowanie tak. Na kanwie moich doświadczeń zawodowych mogę powiedzieć, że logistyka to „zaplecze", które jest podstawowym filarem skutecznego funkcjonowania Policji. Bo przecież to od jakości, rzetelności planowania, organizacji, gospodarowania zasobami, przeprowadzania często trudnych przedsięwzięć logistycznych zależy gotowość formacji do reagowania na codzienne wyzwania, ale także i takie nieprzewidziane, np. sytuacje kryzysowe. Mam tu na myśli chociażby zdarzenia związane z powodzią we wrześniu 2024 r. lub tegoroczne, potężne pożary lasów, a także operacje policyjne za zabójcami na terenie województwa małopolskiego czy też świętokrzyskiego. To w takich sytuacjach okazuje się, jak istotna jest dobra organizacja i dysponowanie odpowiednimi siłami i środkami. Zatem stałe monitorowanie potrzeb, rozpoznanie rynku pod kątem nowinek technologicznych, dostrzeganie konieczności dokonywania zmian i wprowadzanie nowych rozwiązań w świetle aktualnych uwarunkowań geopolitycznych, zapewnienie ciągłości dostaw sprzętu i wyposażenia przekładają się na większą skuteczność i mobilność Policji.

Z jakimi wyzwaniami mierzy się logistyka aktualnie?

Wyzwań jest bardzo wiele. Wynikają one zarówno z otoczenia zewnętrznego – oczekiwań społeczeństwa, zmieniającej się rzeczywistości pod względem technologicznym, gospodarczym, prawnym, a także otoczenia wewnętrznego, czyli wszystkiego tego, co jest związane z oczekiwaniem policjantów i pracowników cywilnych. Pamiętajmy, że mówiąc o policyjnej logistyce, musimy mieć na uwadze skalę makro. Posiadamy tysiące nieruchomości, nasza flota to dziesiątki tysięcy pojazdów, nie wspominając o liczbie sprzętu teleinformatycznego (komputerach, serwerach, radiotelefonach, masztach radiowych, terminalach itp.).
Aktualnie priorytetem jest realizacja szeregu zadań inwestycyjnych dotyczących budownictwa służbowego, ale także tych zakupowych sprzętu i wyposażenia policyjnego, które wpisaliśmy w Program modernizacji Policji. Są to największe środki w historii funkcjonowania tego typu programów.
Policja w latach 2026–2029 otrzymała 7,3 mld zł. Ubiegamy się również o dodatkowe 3,3 mld zł z Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych na realizację dostaw m.in. specjalistycznych pojazdów, dronów i nowoczesnych systemów antydronowych, broni palnej, osłon balistycznych, sprzętu CBRN. Z tych pieniędzy planujemy także podjęcie działań zmierzających do rozbudowy centralnych systemów internetowych Policji i systemów cyberbezpieczeństwa.
Są to duże przedsięwzięcia wymagające właściwego zaplanowania i przeprowadzenia. Realizacja tych zadań będzie ważnym elementem wzmocnienia zdolności operacyjnych Policji do przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym. Nie możemy narzekać na brak funduszy, ale ważne jest, aby każda złotówka została wydatkowana racjonalnie i celowo.
Poza tym polska Policja stoi dziś przed wyzwaniem odpowiedzialnego wdrażania narzędzi sztucznej inteligencji do działań operacyjnych i procesów administracyjnych. Naszym celem jest usprawnienie pracy policjantów i pracowników Policji przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa, ochrony danych oraz pełnej kontroli człowieka nad podejmowanymi decyzjami. Wdrażanie rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji realizujemy przede wszystkim z wykorzystaniem wiedzy, doświadczenia i potencjału własnych ekspertów.
Niezmiernie ważna stanie się również organizacja Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej (SBŁP) w ramach Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, która nałożyła na Policję dodatkowe zadania w postaci organizacji, budowy i utrzymania podsystemu trankingowej łączności radiowej SBŁP-T, realizacji zadań mobilnych węzłów dostępowych w podsystemie satelitarnym (SBŁP-S) oraz przygotowanie do przyjęcia obowiązków w ramach podsystemu SBŁP-V w zakresie usług wideokonferencyjnych. Wiąże się to z wzięciem pełnej odpowiedzialności za krytyczną łączność, a także szybkie i bezpieczne przekazanie informacji oraz utrzymanie ciągłości dowodzenia w czasie kryzysu dla wszystkich uprawnionych podmiotów państwowych. Wyzwaniem jest zorganizowanie i utrzymanie odpowiednich kadr, wykorzystanie sprawdzonych, pewnych rozwiązań, sięganie po nowoczesne technologie oraz zbudowanie technologicznych rozwiązań ze stałym finansowaniem i legitymacją prawną do zapewnienia stabilności działania państwa.

Dlaczego praca logistyki często pozostaje niezauważona?

Bardzo ciekawe pytanie. Może to wynika z pewnych stereotypów, które funkcjonują w otoczeniu logistycznym, chociażby takich – „jak się nie mówi, nie pisze, to znaczy, że wszystko funkcjonuje prawidłowo". Może też wynika to z faktu, że wykonujemy najlepiej, jak potrafimy nasze zadania, rozumiejąc ich znaczenie dla naszej formacji. Oczywiście, że to bardzo miłe i daje wiele satysfakcji, jak docenia się naszą służbę i pracę.
Zdając sobie sprawę, jakie są oczekiwania oraz możliwości w formułowaniu przekazu, zwłaszcza w mediach społecznościowych, wykorzystam okazję, aby zaprezentować choćby kilka efektów działalności pionu logistycznego.
Myślę, że warto zacząć od tego, co widać i co ma wpływ na jakość i efektywność służby oraz pracy – czyli obszar inwestycji budowlanych.

Jak już wcześniej wspomniałem, polska Policja zarządza kilkoma tysiącami nieruchomości. Część z nich nie spełnia już obowiązujących standardów i dlatego niezbędne są nowe inwestycje.
Poprawa warunków lokalowych jednostek Policji wyznacza nową jakość obsługi obywateli i wpływa na wizerunek Policji. Tak, zdajemy sobie sprawę, że jest to długotrwały proces – wynikający z uregulowań prawnych, przepisów budowlanych, trybu wyłonienia wykonawcy itp. – to chciałbym wspomnieć, że do końca III kwartału br. zakończyliśmy 12 zadań o łącznej wartości kosztorysowej ponad 358 mln zł, w ramach których przekazano do użytkowania 8 nowych budynków stanowiących siedziby m.in.: Oddziału Prewencji Policji w Lublinie, Zarządu Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Kielcach, Komendy Powiatowej Policji w Brzesku. Do końca br. sfinalizowanych zostanie kolejnych 30 zamierzeń. Aktualnie ujętych jest 189 zamierzeń, z czego 87 dotyczy budowy nowych obiektów, a 102 dotyczą modernizacji i przebudowy istniejącej infrastruktury.
Najbardziej widoczne dla społeczeństwa są niewątpliwie pojazdy służbowe, przede wszystkim te oznakowane. Poprzedni rok zaznaczył się dużą intensywnością pracy służby logistycznej, co dało swoje efekty w postaci zrealizowanych dostaw ponad 3 tys. pojazdów o łącznej wartości blisko 617 mln zł. Skala tych inwestycji w zasadzie w ostatnich 2 latach świadczy o znaczącym przyśpieszeniu modernizacji floty. Dla porównania podam, że w latach 2022–2023 średnioroczne nakłady na ten cel wyniosły ok. 250 mln zł. Jesteśmy cały czas w procesie realizacji kolejnych zakupów sprzętu transportowego, uzbrojenia, w tym tak ważnych dla policjantów środków ochrony osobistej, ale także sprzętu techniki policyjnej, umundurowania czy wyposażenia specjalnego.
To jest niepodważalny dowód na to, że logistyka to cichy partner, który każdego dnia tworzy warunki do bezpiecznej i skutecznej służby.
Oczywiście, zdaję sobie sprawę z tego, że potrzeb jest wiele i nie wszystkie mogą być od razu zrealizowane. Powtórzę, polska logistyka policyjna funkcjonuje w skali makro. Pamiętajmy, że aktualnie jest nas 104 tysiące funkcjonariuszy i prawie 20 tysięcy pracowników cywilnych. Nigdy, od czasów transformacji ustrojowej, nie było takiego zatrudnienia w naszej formacji. Z jednej strony to bardzo cieszy, że służba w Policji stała się tak atrakcyjna, z drugiej strony stanowi dla nas, logistyków wyzwanie – z którego na pewno się dobrze wywiążemy.

Panie Komendancie, co daje Panu największą satysfakcję w tej służbie?

Wcześniej podawałem przykłady efektów rzeczowych wynikających ze zrealizowanych zadań logistycznych w różnych obszarach jej funkcjonowania. Myślę, że jest to właśnie to – ostateczny rezultat tego, co tworzy się przez długi czas, gdy podczas realizacji na pozór łatwych czynności powstają nowe, niezidentyfikowane wcześniej trudności i trzeba się z nimi zmierzyć w taki sposób, aby spełnić wszystkie oczekiwania, zachowując przy tym racjonalność i mając w świadomości to, że są pewne ograniczenia od nas niezależne, np. finansowe, czy też te, które regulowane są przez bardzo wymagający i specyficzny rynek. Ale chyba jednak największą satysfakcję daje poczucie, że ma się realny wpływ na kreowanie przyszłości Policji i wyznaczanie kierunków jej modernizacji, a tym samym kształtowanie jej jako podmiotu nowoczesnego, cieszącego się zaufaniem obywateli.

Jeżeli była mowa o tym, co daje satysfakcję, to pozwolę sobie zadać pytanie, co przeszkadza w działalności logistycznej?

Kolejne trudne pytanie. Wszystko zależy, w jakim kontekście tego typu kwestie będziemy rozpatrywać. Na część nie mamy wpływu, na część wpływ jest ograniczony, a kwestie, na które możemy mieć wpływ, staramy się modyfikować, racjonalizować od razu. Przyczyn zakłóceń w systemie logistycznym jest bardzo wiele, np. niewłaściwie zaplanowane potrzeby, nieprzewidziane działanie dostawców usług, relacje z kontrahentami, skomplikowane regulacje prawne itp.
Jest taka jedna rzecz, która chyba najbardziej, zwłaszcza w ostatnim czasie, może nie przeszkadza, ale wywołuje frustrację. To wysyp anonimowych „ekspertów", którzy na różnych platformach społecznościowych wskazują „cudowne rozwiązania" z pominięciem obowiązującego prawa, procedury przetargowej, konieczności wykonywania testów, uzyskiwania certyfikatów i atestów. Trzeba pamiętać, że każde wyposażenie indywidualne policjanta, radiowozy czy też infrastruktura budowlana muszą spełniać określone normy, mogą być pozyskiwane w oparciu o ściśle określone procedury prawne, a jeśli weźmiemy pod uwagę skalę, musi być również czas na wytworzenie danego produktu. Tak, wiem, że to wszystko trwa, czasami nawet o wiele dłużej, niż byśmy chcieli, ale kwestie bezpieczeństwa, jakości, estetyki są bardzo ważne i zawsze będą stawianie jako priorytet. Niestety, szybkość działań w realu bardzo się różni od propozycji i życia postu w sieci.

Kto najlepiej odnajdzie się w tym pionie?

Bardzo trudne pytanie. Dzisiejsza logistyka na pewno różni się od tej sprzed 10 lat, a na pewno od siermiężnych wczesnych lat 90. ubiegłego wieku. Jest to miejsce dla ludzi odpowiedzialnych, dobrze zorganizowanych i – co chyba wyraźnie zarysowało się w ostatnich latach – odpornych na stres. Na pewno pożądane są osoby potrafiące pracować w zespole i gotowe do podejmowania szybkich decyzji pod presją czasu. Logistyka daje również możliwość realizacji osobom o wąskich specjalnościach w zakresie na przykład uzbrojenia, transportu, włókiennictwa, systemów radiowych, finansów publicznych, budownictwa. Na pewno odnajdą się tu ludzie chcący dzielić się swoją wiedzą, pragnący uczestniczyć w wielkoskalowych projektach międzynarodowych, rozwijać swoje kompetencje i umiejętności, zdobywać nowe doświadczenia i mieć wpływ na funkcjonowanie polskiej Policji.

Dziękuję za rozmowę

www.gazeta.policja.pl

www.mswia.gov.pl

www.slaska.policja.gov.pl

www.policja.pl

NOWOCZESNA POLICJA

dla bezpiecznej przyszłości

insp. Mariusz Żurawski

Dyrektor Biura Logistyki Policji KGP

Współczesne środowisko bezpieczeństwa charakteryzuje się wysoką dynamiką zmian, które wynikają z jednej strony ze stale rozwijających się technologii, a z drugiej z przemian społecznych, gospodarczych czy też geopolitycznych. W tych uwarunkowaniach szczególnego znaczenia nabiera modernizacja sprzętu i wyposażenia Policji, pozwalająca na dopasowanie możliwości operacyjnych formacji do nowych wyzwań oraz rosnących oczekiwań społeczeństwa, jak również samych funkcjonariuszy, którzy mają realny wpływ na to, jakimi narzędziami realizują zadania codziennej służby. W obliczu tak dynamicznie zmieniającego się otoczenia, w szczególności ewoluujących zagrożeń, konieczne staje się systematyczne dostosowywanie potencjału i posiadanych zasobów do dzisiejszych wyzwań.

Temu bez wątpienia służyć ma zabezpieczenie logistyczne Policji. Jest to obszar o różnorodnym i szerokim spektrum działania. Niemniej wszystkie podejmowane w tym zakresie inicjatywy czy zamierzenia realizowane są zgodnie z określonymi dla całej formacji Policji celami ujętymi w priorytetach Komendanta Głównego Policji odnoszącymi się w głównej mierze do:

– wzmocnienia zdolności Policji do ochrony społeczeństwa w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu,
– zwiększenia efektywności działań Policji poprzez wdrożenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz zarządczych,
– doskonalenia działań Policji na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych.

To wszystko powinno mieć swoje pozytywne odzwierciedlenie w poprawie skuteczności działań Policji i tym samym – w podniesieniu poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Osiągnięcie założonych celów strategicznych możliwe jest poprzez sukcesywną rozbudowę i modernizację obiektów policyjnych, zwiększanie bezpieczeństwa osobistego policjantów, w tym doposażanie policjantów w sprzęt najnowszej generacji, jak również stały rozwój floty transportowej Policji czy też zwiększanie doposażenia policjantów w przedmioty umundurowania i wyposażenia specjalnego.

Kluczowe przy tym jest zapewnienie finansowania przyjętych do realizacji zadań. Niewątpliwie na przestrzeni ostatnich lat jednym ze źródeł finansowania były ustanawiane cyklicznie programy modernizacji Policji, które pozwalały na zaplanowanie i przeprowadzenie wyznaczonych zadań w długim horyzoncie czasowym.

MODERNIZACJA OBIEKTÓW I SPRZĘTU POLICJI

Schemat 1. Zabezpieczenie logistyczne Policji.

Autor: insp. Beata Szadkowska, Zastępca Dyrektora Biura Logistyki Policji.

Ostatni z programów dotyczył okresu 2022–2025 i opiewał na łączną wartość 6,4 mld zł, w tym 31% stanowiły przedsięwzięcia realizowane bądź koordynowane i monitorowane przez Biuro Logistyki Policji KGP.
Największą pulę środków wykorzystano na zamierzenia inwestycyjne związane z budownictwem służbowym – łącznie na ten cel przeznaczono 1,8 mld zł. 60% z tej kwoty stanowiły środki Programu, które w uzupełnieniu środkami z budżetu podstawowego Policji, Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, środkami unijnymi oraz pozyskanymi z samorządów

Fot. 1. KPP Polkowice – KWP Wrocław.

Źródło: KWP Wrocław.

Fot. 2. Budynek koszarowy dla potrzeb: Oddziału Prewencji Policji w Lublinie, Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Lublinie, Zarządu Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Lublinie.

Autor: asp. szt. Krzysztof Martirosjan.

Fot. 3. KPP Brzesko – KWP Kraków.

Źródło: KWP Kraków.

Fot. 4. PP Śniadów – KWP Białystok.

Autor: Tomasz Szeląg.

Fot. 5. Zarząd Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Kielcach.

Źródło: KWP Kielce.

pozwoliły na zakończenie 244 inwestycji budowlanych oraz opracowanie 28 dokumentacji projektowo-kosztorysowych. Wynikiem podjętych działań przez służby logistyczne w poszczególnych jednostkach Policji w tym zakresie jest bez wątpienia uzyskanie nowoczesnej, bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury dostosowanej do aktualnych wymagań technicznych.

Nowa perspektywa finansowa w tym obszarze jest równie obiecująca, bowiem z samego Programu modernizacji Policji na lata 2026–2029 zabezpieczono ponad 4 mld zł, w ramach których planuje się realizację 211 zamierzeń inwestycyjnych, w tym 99 nowych budynków oraz 112 przedsięwzięć związanych z przebudową bądź adaptacją istniejących obiektów. W samym 2026 r. przewiduje się zakończenie 26 z nich.

Strategicznym kierunkiem działań inwestycyjnych jest także rozwój i modernizacja floty transportowej Policji. W latach 2022–2025 do jednostek Policji trafiły 7902 pojazdy i pozostały sprzęt transportowy na kwotę 1,8 mld zł, z czego 34% to środki z Programu modernizacji Policji. Pozwoliło to na wymianę 31% stanu taboru. Choć sukcesywnie podejmowane są działania w tym zakresie, to kluczowa staje się – w kontekście dysponowania przez Policję około 25 610 pojazdami – konieczność zapewnienia stałego doposażania lub zastępowania wyeksploatowanego, zużytego sprzętu nowymi egzemplarzami. Utrudnieniem w realizacji tego celu jest brak odpowiedniego zabezpieczenia funduszy, które gwarantowałyby jednorazowe odmłodzenie floty transportowej w przyjętym okresie, przeszkodę stanowią także ograniczone możliwości rynku oferującego usługi w obszarze dostosowania samochodów do potrzeb służby, np. w zakresie realizacji specjalistycznych zabudów pojazdów bazowych.

Niemniej służba logistyczna może poszczycić się sporymi sukcesami. Chociażby ostatnie 2 lata, w których zakupiono 5469 pojazdów różnego typu za blisko 1,3 mld zł, pokazują, że przy zaangażowaniu wszystkich jednostek Policji da się przeprowadzić znaczne dostawy nowoczesnego sprzętu transportowego.

Na uwagę zasługują również prace rozwojowe w obszarze adaptacji pojazdów dostosowujące je do specyficznych potrzeb służby, mające na celu tworzenie innowacyjnych rozwiązań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa i widoczności oraz poprawę komfortu pełnienia służby w każdych warunkach. Przy zakupach nowych pojazdów policyjnych zwracana jest uwaga na wyposażanie ich w systemy bezpieczeństwa czynnego i biernego, z uwzględnieniem zainstalowanego sprzętu dodatkowego w sposób gwarantujący ergonomię i brak kolizji z przestrzenią działania poduszek i kurtyn powietrznych, co potwierdzane jest odpowiednimi badaniami, przeprowadzanymi przez akredytowane instytucje. Największym wyzwaniem okazują się pojazdy specjalistyczne, które ze względu na specyficzną konstrukcję oraz konieczność zapewnienia spełnienia

Fot. 6. Furgon APRD VW Crafter – zakup 2022 r. (40 szt., zakup POIiŚ).

Źródło: https://policja.pl/pol/aktualnosci/207301,Specjalistyczne-ambulanse-dla-policjantow-ruchu-drogowego.html [dostęp: 12.08.2026 r.].

Fot. 7. Osobowe oznakowane SUV Kia Sportage – zakup 2023 r. (115 szt., zakup w sponsoringu).

Autor: Rafał Iwan, KWP w Katowicach.

Fot. 8. Ambulanse sanitarne – zakup 2024 r. (14 szt., zakup PMP).

Autor: Piotr Płaczek, BLP KGP.

Fot. 9. Osobowe terenowe nieoznakowane – zakup 2024 r. (24 szt., zakup PMP).

Źródło: https://infosecurity24.pl/sluzby-mundurowe/policja/zakupy-dla-policyjnych-kontrterrorystow [dostęp: 19.10.2026 r.].

Fot. 10. VW Crafter – furgon wypadowy – zakup 2025 r. (198 szt., zakup PMP/budżet).

Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/262967,Nowe-furgony-wypadowe-dla-Oddzialow-Prewencji-Policji.html [dostęp: 12.08.2026 r.].

Fot. 11. TUR VI – pojazd specjalistyczny TO/LTO – zakup 2025 r. (2 szt., zakup PMP).

Źródło:https://magazyn-ksp.policja.gov.pl/mag/motoryzacja/105571,TUR-VI-LTO-Lekki-Transporter-Opancerzony.html. Autor: Marek Szałajski [dostęp: 12.08.2026 r.].

szczególnych wymagań eksploatacyjnych stanowią złożone przedsięwzięcie techniczne oraz organizacyjne. Na lata 2026–2029 zaplanowano zakup 117 pojazdów tego rodzaju na kwotę 243 mln zł, w tym m.in. armatki wodne, duże więźniarki, ambulanse pirotechniczne, transportery opancerzone, pojazdy do przewozu ładunków wybuchowych, samochody osobowo-terenowe opancerzone, ruchome stanowiska dowodzenia oraz pojazdy do przewozu psów służbowych i do przewozu koni. Poza tym, z uwagi na konieczność sukcesywnej wymiany wyeksploatowanych radiowozów, przewidziano zastąpienie ich samochodami najnowszej generacji, w tym: samochodami osobowymi za kwotę 296,5 mln zł, furgonami za 310,2 mln zł, jak również pojazdami osobowo-terenowymi za blisko 80 mln zł. Łącznie na ten cel zabezpieczono tylko z Programu modernizacji Policji środki na kwotę 935,4 mln zł.

W pionie logistycznym Policji bezpieczeństwo jest odmieniane przez przypadki. W każdym aspekcie służby stawiamy na bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo osobiste/indywidualne funkcjonariuszy, które realizowane jest poprzez stałe doposażanie ich w sprzęt ochrony balistycznej czy też pozostałego uzbrojenia i techniki policyjnej oraz doskonalenie jego parametrów użytkowych i jakościowych.

W latach 2022–2025 z ogólnej sumy środków, tj. 690 mln zł, przeznaczonej na ten właśnie obszar – na osłony balistyczne wydatkowano 88,6 mln zł. Zakupiono wówczas 23 492 kamizelki kuloodporne różnego rodzaju, 3840 hełmów odłamko- i kuloodpornych, 5331 kasków ochronnych z osłoną twarzy, 120 tarcz kuloodpornych. Przy planowaniu zakupów

Fot. 12. Ford Tourneo Custom – pojazdy do przewozu psów służbowych – zakup 2025 r. (40 szt., zakup PMP).

Źródło: https://policja.pl/pol/aktualnosci/271059,Nowe-pojazdy-do-przewozu-psow-sluzbowych.html [dostęp: 19.10.2026 r.].

Fot. 13. Ford Tourneo Custom – pojazdy do przewozu psów służbowych – zakup 2025 (40 szt., zakup PMP).

Źródło: https://policja.pl/pol/aktualnosci/271059,Nowe-pojazdy-do-przewozu-psow-sluzbowych.html [dostęp: 19.10.2026 r.].

tego rodzaju asortymentu należy mieć na uwadze fakt, że co roku poddawane są one specjalistycznym badaniom, od których wyniku zależy ich dalsze wykorzystywanie w służbie lub konieczność ich wycofania z eksploatacji. Dla przykładu w latach 2022–2025 w jednostkach organizacyjnych Policji wycofano z użytkowania, z uwagi na negatywne wyniki badań, łącznie 5798 kpl. kamizelek kuloodpornych. W związku z tym, w miarę posiadanych środków finansowych, rokrocznie uzupełniane są stany posiadania lub jest dokonywana wymiana tych przedmiotów, które utraciły parametry ochronne. Na lata 2026–2029 w ramach Programu modernizacji Policji zaplanowano zakup osłon balistycznych na kwotę ponad 232 mln zł (ok. 35 tys. kamizelek kuloodpornych różnego rodzaju, ponad 25 tys. hełmów odłamko- i kuloodpornych, blisko 5 tys. kasków ochronnych z osłoną twarzy, 75 tarcz kuloodpornych). Podejmowane są również działania zmierzające do pozyskania dodatkowych środków finansowych w tym obszarze z Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych w wysokości ponad 2 mld zł, które pozwoliłyby na przeprowadzenie zakupu m.in. ponad 204 tys. kpl. osłon balistycznych, ok. 80 tys. kpl. broni palnej, a także ok. 80 kpl. dronów i nowoczesnych systemów antydronowych. Realizacja tych wszystkich zamierzeń pozwoli na zaspokojenie blisko 100% potrzeb zidentyfikowanych w zakresie osłon balistycznych.

Warto przy tym wspomnieć o pracach koncepcyjnych dotyczących wdrożenia na wyposażenie formacji jednolitych kamizelek na oporządzenie, w których zastosowano wkłady balistyczne, zwanych potocznie „kamizelkami taktycznymi", wykorzystywanych na co dzień w służbie przez policjantów ogniw patrolowo-interwencyjnych oraz ruchu drogowego. Kamizelki w klasie odporności K2/O2 zapewniają wysoką ochronę balistyczną zabezpieczającą przed rażeniem pociskami wystrzelonymi ze strzeleckiej broni palnej, odłamkami, nożem oraz szpikulcem. Wyposażone są w ergonomiczne rozwiązania techniczne z wykorzystaniem systemu przenoszenia oporządzenia MOLLE oraz systemu szybkiego wypięcia. Kamizelki dedykowane policjantom ruchu drogowego wyposażone zostały także w nowoczesne systemy odblaskowe, kieszeń cargo oraz rozwiązania umożliwiające indywidualne dopasowanie do warunków służby. Prototypy kamizelek zostały wypracowane z uwzględnieniem wymiany doświadczeń przedstawicieli Biur Komendy Głównej Policji: Logistyki Policji, Biura Prewencji, Ruchu Drogowego, Głównego Sztabu Policji, a także Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, Komendy Miejskiej Policji w Jastrzębiu-Zdroju i w Poznaniu oraz Oddziału Prewencji w Warszawie. Działania te wsparte zostały przez Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX", który opracował specyfikacje techniczne dla tych wyrobów. Planujemy zrealizowanie pierwszej partii tego asortymentu jeszcze w tym roku.

Nieodzownym elementem wyposażenia policjanta jest niewątpliwie uzbrojenie, w tym broń palna. Na stanie Policji znajduje się broń palna krótka, pistolety maszynowe, karabinki, karabiny automatyczne, karabiny maszynowe, karabiny wyborowe, granatniki (podwieszane, samodzielne jedno- i wielostrzałowe), broń gładkolufowa kal. 12. W latach 2022–2025 do jednostek Policji dostarczonych zostało 3406 szt./kpl. różnego rodzaju broni o wartości 25 mln zł. W nowej perspektywie finansowej zaplanowano realizację zadań na kwotę 1,4 mld zł, w tym 1,3 mld zł stanowią środki Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych, w ramach których przewiduje się m.in. zakup 84 700 kpl. broni palnej różnego typu, w tym pistoletów samopowtarzalnych, pistoletów maszynowych, karabinków wsparcia, karabinów maszynowych.

Policja jest formacją umundurowaną, w związku z tym nieodzowne staje się podkreślenie wagi realizowanych przez Biuro Logistyki Policji KGP dostaw umundurowania, które stanowią nie tylko element identyfikacji służbowej, ale także są podstawowym wyposażeniem wpływającym na komfort i bezpieczeństwo oraz wizerunek całej formacji Policji. W latach 2022–2025 na tego ro-

Fot. 14. Kamizelki taktyczne kuloodporne z wkładem balistycznym dla pionu prewencji (dwie po lewej) oraz kamizelki taktyczne kuloodporne dla pionu ruchu drogowego (dwie po prawej).

Autor: Wiktoria Marczak, BLP KGP.

dzaju zakupy, przeprowadzane w systemie scentralizowanym, wydatkowano łącznie 214,6 mln zł. Na lata przyszłe w samym Programie modernizacji Policji zabezpieczono środki w wysokości 400 mln zł, w ramach których wykonane zostaną m.in. dostawy umundurowania ćwiczebnego i poszczególnych elementów umundurowania służbowego o wartości 278,6 mln zł oraz wyposażenia specjalnego na kwotę 106,2 mln zł, w tym 8 tys. kpl. zestawów przeciwuderzeniowych. Mając na uwadze konieczność dostosowywania narzędzi użytkowanych przez policjantów do stale zmieniających się uwarunkowań służby, w Biurze Logistyki Policji KGP systematycznie prowadzone są prace projektowe nad nowymi wzorami umundurowania i wyposażenia specjalnego policjantów, a także mające na celu udoskonalenie dotychczas stosowanych ubiorów. Nowe rozwiązania obejmują wykorzystanie bardziej wytrzymałych i oddychających materiałów, poprawę ergonomii oraz udoskonalanie kroju poszczególnych elementów. Dzięki tym zabiegom mundury zapewniają większy komfort użytkowania, lepszą trwałość oraz estetyczny wygląd. Wszystkie te działania poprzedzone są szeregiem czynności przygotowawczych, analitycznych, koncepcyjnych, sprawdzających wypracowane rozwiązania konstrukcyjne i funkcjonalne w terenie. Dla przykładu podam tu chociażby koszule służbowe oraz koszule służbowe letnie w nowej konstrukcji z wykorzystaniem nowej tkaniny, która zapewnia zwiększoną przepuszczalność powietrza. Ten asortyment został przekazany w lipcu br. do jednostek Policji. Finalizowane są również prace nad zmianą jakościową i wizerunkową umundurowania ćwiczebnego, w tym również czapki z daszkiem typu sportowego, która zastąpić ma dotychczas użytkowaną furażerkę, czy też nad nowo projektowaną kurtką służbową o charakterze uniwersalnym, mającą docelowo zastąpić asortyment w postaci kurtki służbowej letniej oraz kurtki służbowej zimowej z podpinką i ocieplaczem z polaru, jak również nad spodniami służbowymi letnimi do półbutów, wykonanymi z lżejszej tkaniny, zawierającej naturalne składy surowcowe, co pozwoli na większą oddychalność wyrobu i w konsekwencji wpłynie na komfort pełnienia służby w okresie letnim. Planujemy rozpoczęcie procedur zakupowych tego asortymentu w 2027 r.

Wszystkie te przykłady świadczą o stałym dążeniu do organizowania Policji jako nowoczesnego podmiotu w kontekście zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, co w ostatecznym rezultacie pozwala w pełni na realizowanie założonych celów strategicznych.

Przed nami okres pełen wyzwań. Z jednej strony konieczne będzie efektywne wykorzystanie dostępnych środków, bowiem z samego Programu modernizacji Policji otrzymaliśmy jako formacja do swej dyspozycji środki w wysokości 7,3 mld zł, w tym na zadania pozostające we właściwości Biura Logistyki Policji KGP zabezpieczono kwotę blisko 6 mld zł. Z drugiej zaś strony chcemy konsekwentnie rozwijać Policję i wzmacniać jej potencjał, tak aby policjanci mogli jeszcze skuteczniej wykonywać ustawowe obowiązki.

Summary

Modern Police for safer future

The author of the article, the Director of Logistics Bureau of the National Police Headquarters, highlights the importance of continuously adapting the capabilities and resources of the Polish Police to rapidly changing environment, particularly to evolving threats. He provides an overview of the implementation of Police Modernization Programme for 2022-2025 and outlines planned purchases and investments under the 2026-2029 Programme. These long-term modernization initiatives support development and upgrading of police facilities, improve officers' personal safety through modern equipment and specialist gear, and enable the continuing development of the police vehicle fleet.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

NIEWIDZIALNA SIŁA

Działania służby logistycznej w sercu sytuacji kryzysowej

https://policja.pl/pol/aktualnosci/251039,Komendant-Glowny-Policji-na-terenach-powodziowych.html

mł. insp. Bogusław Pańczyk
Anna Frankowska
Dariusz Konat
Teresa Kwiecińska

Wydział Analityczno-Koordynacyjny
Biura Logistyki Policji KGP

Gdy media pokazują policjantów ratujących mieszkańców z zalanych domów, zabezpieczających miejsca katastrof czy kierujących ewakuacją ludności, uwaga opinii publicznej skupia się przede wszystkim na działaniach funkcjonariuszy znajdujących się na pierwszej linii. Rzadko jednak zastanawiamy się nad tym, kto odpowiada za dostarczenie im niezbędnego sprzętu, zapewnienie transportu, paliwa, środków ochrony osobistej czy organizację zaplecza umożliwiającego wielodniową pracę w trudnych warunkach. Za te działania odpowiada logistyka – niewidzialna, lecz kluczowa siła stojąca za skutecznością każdej operacji policyjnej.

SYTUACJA KRYZYSOWA I ROLA POLICJI

Zgodnie z ustawą dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574), sytuacja kryzysowa to sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach, środowiska lub dziedzictwa kulturowego, wywołująca znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków lub zakłócenia w obsłudze tych organów.

Sytuacja kryzysowa wymaga podjęcia szczególnych działań oraz skoordynowanego zaangażowania różnych służb, instytucji i organów państwa.

Wyróżniamy następujące sytuacje kryzysowe:

- klęski żywiołowe, np. powodzie, susze, huragany, osuwiska, pożary lasów;
- awarie techniczne, np. katastrofy budowlane, awarie sieci energetycznych, wodociągowych, gazowych, teleinformatycznych;
- katastrofy komunikacyjne;

Fot. 1. Współpraca służb przy usuwaniu skutków podtopień. Źródło: https://slaska.policja.gov.pl/kat/informacje/wiadomosci/394515,Policja-w-trakcie-powodzi-kluczowa-rola-w-zapewnieniu-bezpieczenstwa.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

- zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiacyjne i nuklearne (CBRN);
- epidemie i pandemie;
- zagrożenia terrorystyczne, w tym zamachy i akty sabotażu;
- cyberataki prowadzące do zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej lub administracji publicznej;
- masowe migracje ludności oraz inne zdarzenia powodujące poważne zakłócenia porządku publicznego.

Do najistotniejszych cech sytuacji kryzysowej należą:

- nagłość lub trudność przewidzenia zdarzenia;
- zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska;
- konieczność współpracy wielu służb (Policji, Państwowej Straży Pożarnej, pogotowia ratunkowego, wojska, administracji);
- potrzeba szybkiego podejmowania decyzji i koordynacji działań.

Rolą Policji w sytuacjach kryzysowych jest przede wszystkim:

- chronić życie i zdrowie ludzi;
- zabezpieczyć miejsca zdarzeń;
- kierować ruchem drogowym;
- wspierać ewakuację ludności;
- chronić pozostawione mienie;
- współpracować z innymi służbami ratowniczymi;
- utrzymywać porządek publiczny.

LOGISTYCZNE ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ POLICYJNYCH

Zadania logistyki podczas sytuacji kryzysowych to całokształt działań związanych z zapewnieniem siłom policyjnym odpowiednich zasobów, środków technicznych i warunków do skutecznego wykonywania zadań w czasie zidentyfikowanych zagrożeń. Do najważniejszych zadań należą:

1) zaopatrzenie funkcjonariuszy
   - dostarczanie środków ochrony osobistej;
   - zapewnienie umundurowania;
   - organizacja żywności, wody i środków higienicznych;
   - zabezpieczenie wyposażenia niezbędnego do działań w terenie;
2) organizacja transportu
   - kierowanie pojazdami służbowymi i specjalistycznymi;
   - przewóz funkcjonariuszy oraz sprzętu;
   - utrzymanie ciągłości dostaw paliwa;
   - koordynacja przemieszczania sił policyjnych pomiędzy regionami;
3) zapewnienie sprzętu technicznego
   - agregaty prądotwórcze;
   - oświetlenie awaryjne;
   - sprzęt obserwacyjny i ratowniczy;
   - mobilne stanowiska dowodzenia;
4) wsparcie działań operacyjnych
   - przygotowanie miejsc koncentracji sił;
   - organizacja punktów dowodzenia;
   - zabezpieczenie zakwaterowania funkcjonariuszy;
   - tworzenie zaplecza dla długotrwałych działań;
5) zarządzanie zasobami
   - monitorowanie stanu wyposażenia i zapasów;
   - przekazywanie sprzętu do najbardziej zagrożonych obszarów;
   - współpraca z innymi służbami ratowniczymi i administracją publiczną.

ZNACZENIE POLICJI, W TYM SŁUŻBY LOGISTYCZNEJ, W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH PODCZAS POWODZI

Najczęstszym zjawiskiem występującym w Polsce jest powódź, która powoduje ogromne straty materialne, społeczne i środowiskowe. W sytuacji

Fot. 2 i 3. Policyjne środki transportu wykorzystywane podczas powodzi.
Źródło fot. 2: https://policja.pl/pol/aktualnosci/251039,Komendant-Glowny-Policji-na-terenach-powodziowych.html [dostęp: 24.09.2026 r.].
Źródło fot. 3: https://lubelska.policja.gov.pl/lub/aktualnosci/150861,Podziekowanie-za-pomoc-i-wsparcie-w-realizacji-trudnych-zadan-zwiazanych-z-Opera.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

zagrożenia powodziowego kluczową rolę odgrywa logistyka, której zadaniem jest sprawne organizowanie działań ratowniczych, transportowych i zaopatrzeniowych. Odpowiednio zaplanowane i skoordynowane działania logistyczne pozwalają ograniczyć skutki katastrofy oraz zapewnić bezpieczeństwo ludności.

Podczas powodzi Policja pełni istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa ludności oraz wspieraniu działań ratowniczych. Funkcjonariusze współpracują z Państwową Strażą Pożarną, wojskiem, służbami medycznymi i władzami samorządowymi w celu ograniczenia skutków klęski żywiołowej.

Do podstawowych zadań Policji należy ostrzeganie mieszkańców o zagrożeniu oraz pomoc w przeprowadzaniu ewakuacji z terenów objętych powodzią. Funkcjonariusze kierują ruchem drogowym, zabezpieczają drogi ewakuacyjne i dbają o sprawny przejazd pojazdów ratowniczych. Ważnym obowiązkiem Policji jest także ochrona pozostawionego mienia przed kradzieżami i aktami wandalizmu. W tym celu organizowane są dodatkowe patrole na terenach opuszczonych przez mieszkańców. Policjanci zabezpieczają również miejsca szczególnie niebezpieczne, takie jak uszkodzone mosty, wały przeciwpowodziowe czy zalane odcinki dróg.

Fot. 4. Funkcjonariusze Policji segregują i przygotowują transport darów dla osób poszkodowanych przez powódź.
Źródło: https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/251188,Zakonczenie-Operacji-Powodz-2024.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

Podczas akcji ratowniczych funkcjonariusze pomagają w poszukiwaniu osób zaginionych, udzielają informacji mieszkańcom oraz wspierają koordynację działań różnych służb. Istotnym elementem ich pracy jest także utrzymywanie porządku publicznego i zapobieganie panice wśród ludności.

Logistyka w sytuacjach kryzysowych obejmuje planowanie, organizowanie oraz kontrolowanie przepływu ludzi, informacji i zasobów. W czasie powodzi działania logistyczne muszą być realizowane szybko i skutecznie, ponieważ od nich często zależy zdrowie i życie mieszkańców zagrożonych terenów. Sprawne zarządzanie logistyczne umożliwia dostarczenie niezbędnej pomocy do miejsc dotkniętych żywiołem, a także wspiera pracę służb ratowniczych i administracji publicznej.

Logistyka odpowiada za dostarczanie sprzętu niezbędnego do prowadzenia akcji ratowniczych, takiego jak łodzie, pompy wodne, agregaty prądotwórcze czy worki z piaskiem. Ważnym elementem jest także zapewnienie paliwa i części zamiennych dla pojazdów wykorzystywanych podczas akcji. Powódź często powoduje uszkodzenie dróg, mostów i infrastruktury komunikacyjnej. W takich warunkach logistycy muszą planować alternatywne trasy transportu oraz wykorzystywać różne środki przewozu, w tym pojazdy terenowe, łodzie czy śmigłowce.

Skuteczne działania logistyczne wymagają stałego monitorowania sytuacji oraz szybkiego przepływu informacji pomiędzy służbami ratowniczymi, władzami lokalnymi i mieszkańcami. Dzięki temu możliwe jest podejmowanie właściwych decyzji oraz efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów.

Realizacja działań logistycznych w czasie powodzi wiąże się z wieloma trudnościami. Do najważniejszych należą: ograniczona dostępność dróg, przerwy w dostawach energii elektrycznej, utrudniona komunikacja oraz konieczność działania pod presją czasu.

Bez sprawnego zabezpieczenia logistycznego nawet najlepiej przygotowane siły policyjne nie mogłyby skutecznie realizować swoich zadań. Logistyka zapewnia ciągłość działań, efektywne wykorzystanie zasobów oraz szybkie reagowanie na zmieniającą się sytuację kryzysową. W skrócie: logistyka w Policji podczas sytuacji kryzysowych odpowiada za zasadę „właściwe zasoby, we właściwym miejscu i we właściwym czasie", co umożliwia skuteczne działania ratownicze, porządkowe i ochronne.

Po ustąpieniu powodzi Policja nadal uczestniczy w działaniach związanych z usuwaniem skutków katastrofy, zabezpieczaniem terenów zagrożonych oraz dokumentowaniem zdarzeń niezbędnym do oceny strat i prowadzenia dalszych działań administracyjnych.

ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE OPERACJI POLICYJNEJ „POWÓDŹ 2024"

Powódź w 2024 r. była jednym z największych wyzwań logistycznych w ostatnim czasie. Skuteczne prowadzenie działań ratowniczych, ewakuacyjnych oraz porządkowych wymagało sprawnego zarządzania zasobami, transportem i zaopatrzeniem. W odpowiedzi na te potrzeby kluczową rolę odegrała podoperacja „LOGISTYKA", której celem było zapewnienie wsparcia wszystkim jednostkom Policji zaangażowanym w działania na terenach objętych powodzią, które prowadzone były od 18 września do 2 października 2024 r. Powyższe czynności i procedury związane z sytuacją kryzysową były realizowane w oparciu o zarządzenie nr 36 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. KGP poz. 73).

W ramach realizowanego zabezpieczenia logistycznego operacji policyjnej „POWÓDŹ 2024" w pełnej gotowości do wsparcia działań w tym zakresie postawione zostały merytoryczne komórki organizacyjne Biura Logistyki Policji

Fot. 5. Funkcjonariusze Policji podczas monitorowania sytuacji na rzece. Źródło: https://policja.pl/pol/aktualnosci/251039,Komendant-Glowny-Policji-na-terenach-powodziowych.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

KGP, w szczególności osoby odpowiedzialne za koordynację działań w zakresie:
a) środków transportu,
b) sprzętu i wyposażenia uzbrojenia i techniki policyjnej,
c) kwatermistrzowskim.
Współdziałanie oraz obieg informacji realizowane były poprzez:
– wyznaczonego łącznika, który w sztabie Dowódcy Operacji Policyjnej koordynował działania logistyczne podejmowane w ramach operacji policyjnej;
– udział w odprawach służbowych kadry kierowniczej Biura Logistyki Policji KGP;
– bieżące utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami jednostek Policji, w tym w szczególności tych, na których terenie trwało zagrożenie powodziowe;
– udział w naradach służbowych, wideokonferencjach Dowódcy Operacji Policyjnej „POWÓDŹ 2024".

Podoperacja „LOGISTYKA" została zrealizowana zgodnie z przyjętymi założeniami, w szczególności:
1) na bieżąco koordynowano działania właściwych merytorycznie wydziałów logistycznych KWP/KSP poprzez wyznaczony kanał informacji;
2) zorganizowano i zapewniono wsparcie logistyczne operacji policyjnej „POWÓDŹ 2024" poprzez całodobowe zabezpieczenie logistyczne sił policyjnych biorących udział w działaniach w zakresie dostępności do posiadanych zasobów (floty transportowej, uzbrojenia, umundurowania, techniki policyjnej, części do pojazdów itp.). W ramach tego zadania zadysponowano przesunięcia sprzętu/wyposażenia niezbędnego do wykonywania zadań w czasie zagrożenia powodziowego między jednostkami Policji na terenie całego kraju (m.in. osuszacze, nagrzewnice, agregaty, kamizelki ratunkowe, kombinezony z napisem Policja z nakładkami na buty, kombinezony ochronne, mundury ćwiczebne, wodery, peleryny, buty gumowe). Poza tym koordynowano oraz nadzorowano zaopatrzenie jednostek w sprzęt pozyskany z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, zapasów własnych Komendy Głównej Policji oraz innych KWP/KSP w celu ratowania życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia na terenach zalanych przez powódź. Ponadto na bieżąco prowadzono monitoring dyslokacji pojazdów służbowych oraz sprzętu pływającego.

REAGOWANIE NA POTRZEBY JEDNOSTEK POLICJI

Jednym z najważniejszych zadań podoperacji było monitorowanie dostępnych zasobów logistycznych i ich przemieszczanie pomiędzy jednostkami Policji w całym kraju. W zależności od zgłaszanych potrzeb dyslokowano między innymi osuszacze, nagrzewnice, agregaty prądotwórcze, kamizelki ratunkowe, wodery, kombinezony ochronne oraz sprzęt pływający. Dodatkowo, na podstawie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, pozyskano także wyposażenie z zasobów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, m.in.: oświetlenie mobilne, pompy zanurzeniowe, maszty oświetleniowe, agregaty prądotwórcze, nagrzewnice.
Cały ten sprzęt był na bieżąco transportowany do jednostek zgłaszających zapotrzebowanie, co umożliwiało szybkie reagowanie na zmieniającą się sytuację w terenie.

NIEWIDZIALNY BOHATER KAŻDEJ OPERACJI

Doświadczenia związane z powodzią w 2024 r. pokazują, że logistyka stanowi podstawę skutecznego funkcjonowania Policji w sytuacjach kryzysowych. Choć nie uczestniczy bezpośrednio w ratowaniu ludzi czy zabezpieczaniu terenów zagrożonych, tworzy warunki umożliwiające realizację tych działań.
To właśnie dzięki sprawnemu systemowi logistycznemu funkcjonariusze mają dostęp do niezbędnego wyposażenia, środków transportu, paliwa, żywności i zaplecza technicznego. Logistyka zapewnia ciągłość działań, efektywne wykorzystanie zasobów oraz zdolność do szybkiego reagowania na dynamicznie zmieniające się zagrożenia. Jest niewidzialną siłą, która każdego dnia wspiera policjantów stojących na straży bezpieczeństwa publicznego.

Summary

The invisible force. Police logistics at the heart of crisis response

The article examines the role of Police logistic in operations carried out during crisis situations. It presents the statutory definition of a crisis situation, explains the different types of crises, and outlines the key tasks performed by the Police when such events occur. The authors describe in detail the logistical support required for police operations, drawing on examples from the 2024 flood response. They emphasize that logistics is fundamental to the effective functioning of the Police in crisis situations. Although logistics personnel are not directly involved in rescuing people or securing affected areas, their work creates the conditions necessary for such operations to be carried out efficiently and effectively.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

DRUGIE ŻYCIE STARYCH MURÓW

Modernizacja obiektów policyjnych

https://www.magnific.com

Katarzyna Zalewska

Zastępca Naczelnika Wydziału Koordynacji Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami
Biura Logistyki Policji KGP

Kolejne plany związane z modernizacją Policji wystartowały w 2026 r. wraz z nowym Programem modernizacji Policji na lata 2026–2029. Wśród wielu wyzwań logistycznych związanych z zakupami nowoczesnego asortymentu nadal aktualny pozostaje, realizowany od wielu lat, proces przywracania do życia starych obiektów bądź budowy nowoczesnych siedzib Policji.

Dlaczego to tak długo trwa? Dlaczego jest jeszcze tyle do zrobienia? Czy nie można szybciej? Pytania są trudne tak samo, jak skomplikowany i czasochłonny jest sam proces inwestycyjny oraz inne związane z nim aspekty, które sprawiają, że modernizacja infrastruktury budowlanej pozostaje jednym z celów na horyzoncie wyzwań formacji.

Aktualnie Policja dysponuje zasobem nieruchomości obejmującym łącznie ponad 4300 obiektów o powierzchni użytkowej przekraczającej 3,1 mln m^2. Funkcje i przeznaczenie użytkowanej infrastruktury są niezwykle zróżnicowane – od budynków administracyjnych, koszarowych, akademików, warsztatowych, magazynowych, stacji paliw, laboratoriów, izb dziecka, aresztów, po hale sportowe, stołówki, strzelnice, pawilony dla psów, lądowiska. Wymagania techniczne i funkcjonalne dla tych obiektów są zupełnie różne, a najtrudniejszym wyzwaniem w procesie ich modernizacji pozostaje kwestia spełnienia obowiązujących przepisów, norm prawnych, które określają, jak należy projektować, budować i użytkować obiekty budowlane. Nadrzędnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi, mienia oraz odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych. Nie sposób jest wymienić wszystkich unormowań prawnych wymaganych w prawidłowym przygotowaniu procesu inwestycyjnego, które obejmują zarówno rozwiązania konstrukcyjne, bezpieczeństwo pożarowe, higienę zdrowia i środowiska (np. jakość powietrza, odprowadzanie ścieków), ochronę przed hałasem, oszczędność energii i izolacyjność, jak również bezpieczeństwo użytkowania czy drogi i infrastrukturę towarzyszącą, a także spełnienie wymogów dla obiektów zabytkowych. Jednym z największych wyzwań w budynkach wznoszonych ponad 50 lat temu, a takie stanowią największy udział w zasobach Policji, jest ich dostosowanie do nowej funkcji i potrzeb użytkownika przy jednoczesnym spełnieniu warunków technicznych. W obiektach o charakterze zabytkowym często jedynym sposobem na to jest docieplenie od środka, co jest zdecydowanie bardziej skomplikowane od strony technicznej. W dzisiejszych czasach polityka dążenia do zeroemisyjności sprawia, że przywrócenie wartości użytkowej istniejących budynków pozostaje rozwiązaniem kosztochłonnym.

Spektrum istniejących wymagań formalnych i ekonomicznych obliguje, aby przed podjęciem decyzji o realizacji inwestycji dokonać szczegółowej analizy, czy planowane działania przyniosą oczekiwaną funkcjonalność dla przyszłego użytkownika i czy przyjęte metody są finansowo uzasadnione. Służby logistyczne Policji, odpowiedzialne za procesy budowlane, w pierwszej kolejności dokonują weryfikacji uwarunkowań istotnych z punktu widze-

Fot. 1–2. V Komisariat Policji w Krakowie – budowa nowej siedziby – lata 2020–2025. Źródło: KWP w Krakowie.

1

2

nia opłacalności i oczekiwanych efektów przyszłej inwestycji. To moment, w którym podejmowana jest decyzja o modernizacji, przebudowie istniejącego już obiektu bądź o konieczności budowy nowego.

Niejednokrotnie za utrzymaniem dotychczasowego budynku przemawia jego lokalizacja, która tak istotnie przekłada się na czas reakcji w działaniach Policji, jak i na dostępność dla obywatela. Nowe obiekty to często wynik rachunku ekonomicznego, jak również braku możliwości dostosowania istniejących budynków do oczekiwanych funkcji z uwagi na niemożność ich rozbudowy, co wyklucza sama konstrukcja lub uwarunkowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak też zbyt mała powierzchnia działki.

W przypadku decyzji o budowie nowej siedziby pojawia się oczywisty aspekt związany z pozyskaniem nieruchomości na ten cel. Najczęściej działki przekazywane są nieodpłatnie od władz samorządowych. Jest to przeważnie kilkumiesięczny proces związany z wyborem odpowiedniej lokalizacji, sprawdzeniem stanów prawnych, jak również przeprowadzeniem badań gruntowych w celu uniknięcia nieuzasadnionych kosztów przyszłej inwestycji. W ostatnim czasie niejednokrotnie decydowano również o zakupie istniejącego budynku, co przy uwzględnieniu kosztów ewentualnej adaptacji okazywało się być rozwiązaniem opłacalnym i mniej czasochłonnym.

I tak, od potrzeby, pomysłu przechodzimy do etapu właściwej realizacji. W pierwszej kolejności służby inwestycyjne, w celu uzyskania możliwości finansowania, muszą

3

4

Fot. 3–4. Przebudowa Stacji Kontroli Pojazdów Wydziału Transportu KWP w Rzeszowie z siedzibą w Zaczerniu – lata 2024–2025. Źródło: KWP w Rzeszowie.

Fot. 5–7. Przebudowa budynku internatowego nr 4 na terenie Centrum Szkolenia Policji w Legionowie – lata 2017–2024. Źródło: Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

sporządzić program inwestycji zawierający wszystkie elementy planowanego zadania. Dokument ten określa między innymi oczekiwane efekty zamierzenia, jego uzasadnienie oraz szacunkową wartość kosztorysową wraz z planowanymi źródłami finansowania przedsięwzięcia. Nie stanowi on etapu domysłów, lecz jest potwierdzeniem przyjętych rozwiązań, zawiera uwierzytelnienie stanów prawnych nieruchomości, wycenę kosztorysową inwestycji w oparciu o cenniki budowlane, potwierdzenie gestorów sieci o możliwości i sposobie przyłączenia, wymagania konserwatorskie czy decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wszystkie elementy są niezbędne do prawidłowej wyceny i przygotowania procesu budowlanego. Jest to etap czasochłonny i niezwykle istotny z punktu widzenia dalszej realizacji zadania.

Dopiero po uzyskaniu jego akceptacji i zakwalifikowania zamierzenia do planu inwestycyjnego Policji, inwestor przystępuje do przygotowania i przeprowadzenia procedury przetargowej, której przebieg – zakończony wyborem wykonawcy – w zależności od wartości zamówienia, trwa średnio kilka miesięcy.

Większość przedsięwzięć budowlanych wiąże się z koniecznością opracowania dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń, bez których realizacja nie jest możliwa. Inwestor może zlecić jej opracowanie indywidualnie bądź razem z robotami budowlanymi w tzw. systemie „zaprojektuj i wybuduj".

W pierwszym przypadku skutkuje to koniecznością odrębnych postępowań przetargowych na opracowanie projektu i wybór wykonawcy robót budowlanych. W trybie „zaprojektuj i wybuduj" optymalizuje się czas poświęcony na postępowania przetargowe, ale nie zawsze jest to rozwiązanie preferowane, między innymi podczas konieczności uzyskania skomplikowanych projektów technicznych dotyczących na przykład budowy laboratoriów kryminalistycznych.

W dalszej kolejności służby logistyczne podczas właściwej realizacji odpowiadają za nadzór nad uzgodnieniami dotyczącymi projektu technicznego, a następnie nad samym przebiegiem i odbiorem robót budowlanych oraz dopuszczeniem obiektu do użytkowania, po uzyskaniu wszystkich wymaganych pozwoleń. Równolegle realizowane są również zakupy pierwszego wyposażenia. Uzgodnienia z użytkownikami, zamówienia publiczne, projekty umów, współpraca z wykonawcą, odbiory, rady budowy, roboty dodatkowe i zamienne, wadliwe wykonanie, a wreszcie zabezpieczenia bankowe, pozwolenia, gwarancje, atesty, faktury i rozliczenia płatności, ewidencjonowanie środków trwałych – to codzienność w pracy służb logistycznych odpowiadających za zamierzenia inwestycyjno-remontowe.

Okres realizacji typowej inwestycji dotyczącej budowy nowego obiektu trwa najczęściej od 3 do 4 lat. W przypadku modernizacji bądź przebudowy istniejącej siedziby czas realizacji bywa zróżnicowany, w zależności od zakresu planowanych robót i wielkości obiektu, a także kwestii związanych z dyslokacją pracowników bądź prowadzeniem robót w czynnym obiekcie.

Rzeczywistość niejednokrotnie weryfikuje przyjęte na wstępie założenia. Kondycja finansowa i jakość oferowanych usług przez wykonawcę często wpływają na koniecz-

8

9

Fot. 8–9. Budowa budynku koszarowego dla potrzeb: Oddziału Prewencji Policji w Lublinie, Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Lublinie, Zarządu Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Lublinie – lata 2023–2026. Źródło: KWP w Rzeszowie.

ność podejmowania trudnych decyzji związanych z przerwaniem procesu inwestycyjnego, co przekłada się na jego wydłużenie. Zjawiska nieprzewidywalne, takie jak konflikty zbrojne, pandemie, mające bezpośredni wpływ na gospodarkę, dostępność siły roboczej, łańcuchy dostaw i przede wszystkim ceny mogą diametralnie zmienić oblicze zakładanych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Proces inwestycyjny finansowany ze środków budżetu państwa realizowany przez poszczególne jednostki Policji to niezwykle złożony cykl, któremu na każdym etapie partneruje Biuro Logistyki Policji KGP, które monitoruje realizację procesów inwestycyjnych całej Policji, odpowiada za kształt, przebieg i finansowanie setek procesów budowlanych.

Kluczowym zadaniem we wstępnej fazie przedinwestycyjnej jest sprawdzenie stanów prawnych, istniejących obciążeń i roszczeń, formalnego przeznaczenia nieruchomości, optymalnej powierzchni terenu, dostępności sieci uzbrojenia, stanu dróg dojazdowych czy warunków gruntowych. Weryfikacja zaproponowanych przez poszczególne jednostki Policji nieruchomości na cele budowlane ma newralgiczne znaczenie dla przyszłych kosztów planowanych zamierzeń.

W kolejnym etapie procesu przygotowania inwestycji do właściwej realizacji, za nadzór i weryfikację koncepcji odpowiada Biuro Logistyki Policji KGP, które opiniuje i przekazuje do uzgodnienia programy inwestycyjne stanowiące trzon przyszłego przedsięwzięcia budowlanego. W tym momencie określana jest wartość kosztorysowa inwestycji, szczegółowy zakres rzeczowy zadania i harmonogram finansowania. Szlifowany jest ostateczny kształt, a uzgodnienie na tym etapie daje jednostkom Policji zielone światło do dalszego działania.

Ostateczna faza związana jest z procesem finansowania, w którym każda złotówka zaplanowana i wydatkowana na inwestycje budowlane w Policji pozostaje pod czujnym okiem Biura. Odpowiada ono za wszystkie korekty finansowe planu inwestycyjnego Policji, harmonogramy wieloletnie, planowanie wydatków w tym zakresie, sprawozdawczość oraz ostateczne rozliczenie każdego wykonanego przedsięwzięcia budowlanego.

Przyjęta perspektywa finansowa na lata 2026–2029 zakłada realizację przez jednostki Policji ponad 200 zamierzeń inwestycyjnych o charakterze budowlanym, w tym powstanie blisko 100 nowych obiektów. To najbliższe wyzwania, których realizacji współtowarzyszyć będzie Biuro Logistyki Policji KGP. Jest to kolejny krok na drodze poprawy warunków funkcjonowania i wizerunku Policji.

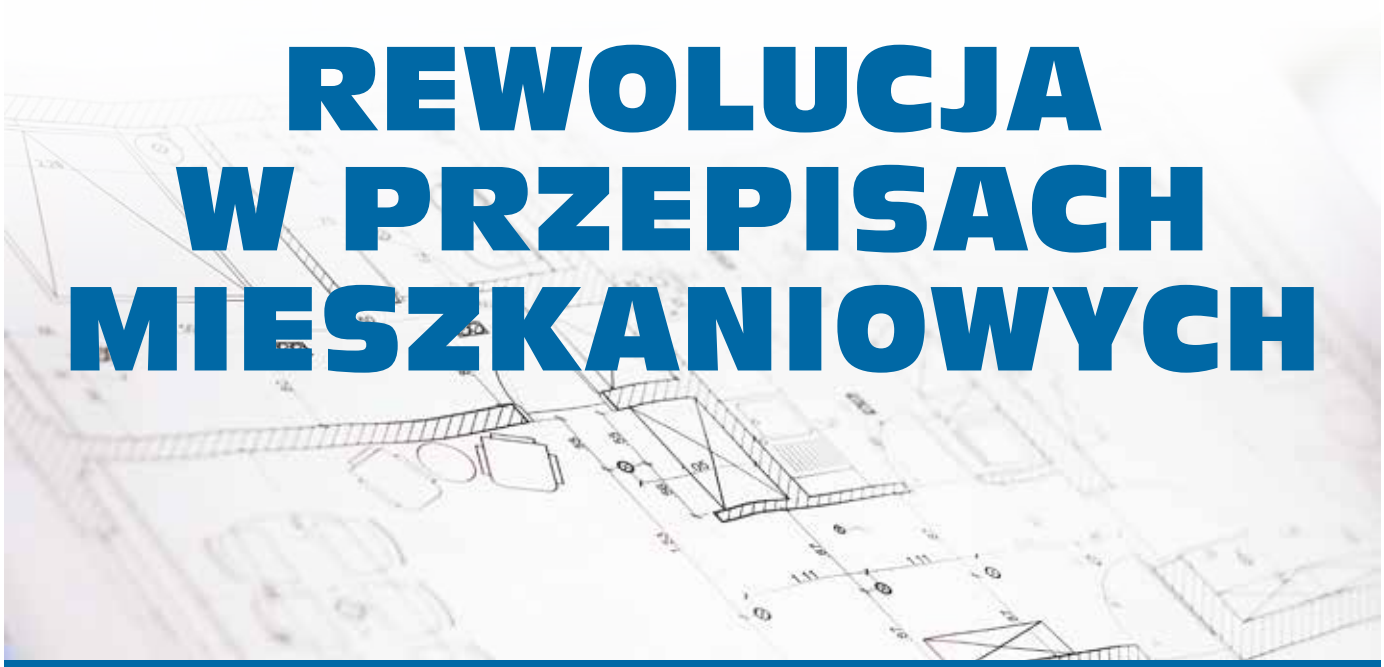
Summary

A new lease of life for old buildings. Modernizing police facilities

The article examines investment projects involving the Polish Police facilities. It highlights the diverse roles of more than 4300 police facilities, including administrative buildings, barracks, accommodation facilities, workshops, warehouses, fuel stations, laboratories, facilities for minors, detention centers, sports halls, canteens, shooting ranges, kennels and helipads. The technical and functional requirements for these facilities vary considerably, and one of the greatest challenges in their modernization is ensuring that the buildings comply with current regulations at every stage, from design and construction to use. These regulations cover areas such as structural solutions, fire safety, occupational health and safety, environmental protection, energy efficiency and thermal insulation, as well as the safety of users and surrounding infrastructure. Additional requirements also apply to historic buildings. The article then outlines the successive stages of the complex investment process, from the initial investment program through to the final completion and settlement of the project. All projects carried out by individual Police units are monitored by the Logistics Bureau of the National Police Headquarters, which oversees both their progress and financing.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

REWOLUCJA W PRZEPISACH MIESZKANIOWYCH

https://www.magnific.com

Piotr Kuźmiński

naczelnik Wydziału Koordynacji Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami Biura Logistyki Policji KGP

Marcin Kulig

główny specjalista Zespołu ds. Mieszkaniowych Wydziału Koordynacji Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami Biura Logistyki Policji KGP

W zakresie merytorycznym Biura Logistyki Policji funkcjonuje obszar, który odpowiedzialny jest za sprawowanie funkcji orzeczniczych w zakresie wynikającym z przepisów Rozdziału 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji[1] pn. *Zakwaterowanie policjantów*. Stanowi on bardzo istotny element funkcjonowania logistyki w Policji jako całości organizacji, bowiem zagadnienia związane z prawem do zakwaterowania dotyczą całego spektrum zadań, których przepisy Rozdziału 8 ustawy o Policji są jedynie osią spinającą.

Podkreślenia wymaga fakt, że wykonywane zadania stanowią wierzchołek organizacyjny największej struktury orzeczniczej w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych w Polsce, odnosi się ona bowiem do ponad 100-tysięcznej armii funkcjonariuszy Policji w służbie czynnej oraz emerytów i rencistów policyjnych (chociaż w ograniczonym już zakresie, co do zasady odnoszącym się do lokali mieszkalnych i tymczasowych kwater). Ponadto sprawowana jest funkcja nadzoru instancyjnego oraz orzeczniczego nad bardzo rozbudowaną strukturą terytorialną jednostek Policji, sprawujących również funkcje orzecznicze w zakresie Rozdziału 8 ustawy o Policji, począwszy od komendantów jednostek szczebla KPP/KMP/KRP, poprzez komendantów KWP/KSP/SP/CSP/AP oraz pozostałych komendantów lub dyrektorów jednostek Policji wskazanych w przepisach art. 88a ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji. Innymi słowy, działalność tego obszaru obejmuje bezpośrednio – poprzez sprawowanie nadzoru orzeczniczego – całą Polskę.

Znamiennym wydarzeniem w ostatnich dwóch latach w tej mierze były intensywne prace związane z nowelizacją zapisów Rozdziału 8 ustawy o Policji.

Było to wydarzenie bezprecedensowe, bowiem po przeszło 20-letnim okresie obowiązywania dotychczasowych regulacji ustawowych oraz rozporządzeń wykonawczych nastąpiła swoista „rewolucja" związana z prawem do zakwaterowania policjantów. Nowe przepisy zerwały z rozwiązaniami sięgającymi lat 80. ubiegłego wieku i w znacznie lepszym zakresie odpowiadają obecnym potrzebom oraz relacjom społecznym. Wejście w życie nowych przepisów w znacznym stopniu poprawiło sytuację materialną funkcjonariuszek i funkcjonariuszy Policji w zakresie zabezpieczenia mieszkaniowego, głównie poprzez powołanie do życia instytucji świadczenia mieszkaniowego, mającego charakter świadczenia pieniężnego powszechnego w skali kraju.

Nowe przepisy zdecydowanie uporządkowały oraz ujednoliciły regulacje prawne zamieszczone w Rozdziale 8 ustawy o Policji w sposób przystosowany do funkcjono-

wania nowoczesnej administracji, zmierzającej do ujednolicenia stosowania prawa, przyśpieszenia wydawania orzeczeń oraz ułatwienia stronom składania jednolitych wniosków.

Przed nowelizacją w październiku 2025 r. we wszystkich jednostkach Policji w Polsce osoby sprawujące funkcje orzecznicze w zakresie przygotowywania oraz wydawania decyzji administracyjnych w ramach Rozdziału 8 ustawy o Policji niejednokrotnie miały dylemat ze stosowaniem poszczególnych instytucji prawnych, często zależnych od interpretacji miejscowych sądów administracyjnych, wobec czego podatnych na odrębną wykładnię w ramach poszczególnych województw, m.in. w zakresie definicji terminu *miejscowość pobliska* czy *miejsce zamieszkania* czy *pełnienia służby*.

Obecnie to już przeszłość.

Nadane nowelizacją brzmienie przepisów Rozdziału 8 ustawy o Policji jest bardziej przejrzyste zarówno dla podmiotów orzekających, jak też samych wnioskodawców. Oczywiście, stosowne regulacje nadal będą podlegały wykładni w procesie stosowania prawa, a przyjęte rozwiązania legislacyjne, z uwagi na konieczność objęcia nimi jednocześnie kilku służb podległych MSWiA, stanowią wyraz uzyskanego kompromisu, niemniej i w tym zakresie posiadają dodatkowy atut, przejawiający się ujednoliceniem regulacji prawnych w odniesieniu do wielu służb mundurowych, co z całą pewnością powoduje większą przejrzystość stosowanych reguł oraz ułatwia ich praktyczne stosowanie.

Warto podkreślić, że wypracowanie tożsamej treści zapisów ustawy dla wszystkich zainteresowanych służb wymagało od osób merytorycznie odpowiedzialnych za ten obszar bardzo dużo zaangażowania oraz zastosowania szerokiej wiedzy zarówno merytorycznej, jak i praktycznej.

Uczestnictwo w pracach nad zmianą Rozdziału 8 ustawy o Policji stanowiło szczególne wyróżnienie w zakresie posiadanych kompetencji oraz profesjonalnej wiedzy i umiejętności.

Należy podkreślić, że obszar ten w rzeczywistości zawiera w swoim zakresie kilka powiązanych ze sobą funkcji:

- **funkcję legislacyjną** – przejawiającą się z jednej strony w prezentowaniu stanowiska w zakresie proponowanych rozwiązań legislacyjnych wykraczającym poza sprawy z Rozdziału 8 ustawy o Policji (np. w odniesieniu do nowelizacji k.p.a.), jak też stricte w odniesieniu do tych spraw; należy zwrócić uwagę, że funkcja legislacyjna jest również związana z funkcjami nadzoru instancyjnego oraz nadzoru orzeczniczego; stosowanie prawa stanowi bowiem bazę dla dalszego rozwijania norm prawnych, a w zakresie funkcji orzeczniczej postulowano powołanie nowych regulacji, które w sposób bardziej praktyczny i korzystny dla osób pełniących służbę w Policji kształtowałyby treść przepisów Rozdziału 8 ustawy o Policji; należy również wskazać, że odrębnym aspektem wykonywania tej funkcji jest współpraca z przedstawicielami innych służb mundurowych podległych MSWiA w zakresie wykładni i stosowania analogicznych rozwiązań prawnych;
- **funkcję orzeczniczą** – która przejawia się sprawowaniem bieżącego orzecznictwa administracyjnego z zakresu Rozdziału 8 ustawy o Policji, zarówno w trybie I, jak również II instancji; powyższe oznacza, że prowadzone są postępowania administracyjne oraz wydawane orzeczenia administracyjne w ramach sprawowania bieżącej funkcji orzeczniczej, w której szczególną pozycję pełnią postępowania prowadzone w szczególnych trybach Kodeksu postępowania administracyjnego („k.p.a."), przy czym stanowią one zarówno postępowania wszczynane w ramach własnych kompetencji, jak też przekazywane przez jednostki podległe, zgodnie z odpowiednimi regulacjami k.p.a.; należy wskazać, że bazowymi aktami prawnymi stanowiącymi przedmiot zainteresowania są Kodeks postępowania administracyjnego[2] („k.p.a."), ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi[3] („p.p.s.a."), ustawa o Policji oraz odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego[4], a także ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego[5]; prowadzone postępowania charakteryzują się zarówno bardzo szerokim zakresem przedmiotowym, jak również obszernym rodzajem zagadnień obejmujących sprawy stricte jurysdykcyjne, prowadzone w trybach nadzwyczajnych, skargowe, z zakresu art. 37 k.p.a., postępowania w zakresie wydawania zaświadczeń oraz petycji; równie szeroki jest wachlarz organów administracji publicznej, wobec których sprawowany jest nadzór instancyjny (w odniesieniu do orzeczeń tych organów prowadzone są sprawy odwoławcze), obejmujący nie tylko orzecznictwo komendantów wojewódzkich Policji, ale też komendantów jednostek wskazanych w art. 88a ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji;
- **funkcję nadzoru instancyjnego** – w zakresie spraw z Rozdziału 8 ustawy o Policji w odniesieniu do orzeczeń komendantów wojewódzkich Policji, komendantów szkół Policji, Komendanta-Rektora Akademii Policji, komendantów jednostek organizacyjnych Policji wskazanych w przepisach art. 88a ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji; należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do wszystkich wskazanych wyżej organów administracji publicznej Komendant Główny Policji sprawuje w zakresie Rozdziału 8 ustawy o Policji funkcję organu wyższej instancji, a skoro postępowanie administracyjne, zgodnie z przepisami k.p.a., jest dwuinstancyjne, orzeczeniom wydawanym w trybie nadzoru instancyjnego przysługuje przymiot ostateczności w administracyjnym toku postępowania; orzeczenia te mogą zostać przez strony zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie („WSA w Warszawie"); istotne jest również, że w zakresie spraw z Rozdziału 8 ustawy o Policji Komendant Główny Policji posiada przymiot organu naczelnego w rozumieniu art. 18 ust. 1 k.p.a., co w związku z regulacjami art. 127 § 3 k.p.a. oznacza, że od decyzji wydanych przez KGP w trybie I instancji stronie nie przysługuje odwołanie, lecz szczególny środek odwoławczy w postaci wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy; wskazać przy tym należy, że oma-

wiany przymiot został ukształtowany przez praktykę orzeczniczą WSA w Warszawie oraz Naczelny Sąd Administracyjny („NSA") i co do zasady odnosi się stricte do spraw z zakresu Rozdziału 8 ustawy o Policji; powyższe oznacza, że pozycja ustrojowa KGP w omawianym zakresie jest równorzędna z pozycją ministra, co w praktyce niesie za sobą poważne konsekwencje, przejawiające się np. w niedopuszczalności ingerencji instancyjnej lub w ramach nadzwyczajnych trybów postępowania w rozumieniu przepisów k.p.a. w postępowania administracyjne w zakresie spraw z Rozdziału 8 ustawy o Policji przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i administracji;

- **funkcję nadzoru orzeczniczego**, która posiada zbliżony charakter do funkcji nadzoru instancyjnego, a więc ujednolicania orzecznictwa, niemniej wykazuje również istotne cechy odmienne i sobie właściwe, bowiem nie jest realizowana poprzez wydawanie orzeczeń w konkretnych, indywidualnych sprawach administracyjnych, lecz poprzez wykładnię prawa mającą cechy wskazówek co do określonej polityki orzeczniczej; właściwe jest bowiem dla rozbudowanych struktur orzeczniczych przyjmowanie wykładni poszczególnych instytucji/przepisów prawa pod kątem realizowania określonych celów ustawowych; wykładnie te zatem posiadają nie tylko przymiot ujednolicający stosowanie konkretnych rozwiązań prawnych zamieszczonych w przepisach prawa pozytywnego, lecz również wskazywanie nacisku na stosowanie tych regulacji w kontekście pożądanych celów ustawowych, ważnych dla Policji jako całości oraz funkcjonariuszy; funkcja nadzoru orzeczniczego, poza stosowaniem określonej wykładni prawa w rozstrzyganiu indywidualnych spraw (w tym zakresie jest bliska funkcji nadzoru instancyjnego), stanowi jednocześnie platformę wymiany informacji z jednostkami podległymi oraz płaszczyznę współpracy celem rozwiązywania często bardzo skomplikowanych problemów interpretacyjnych, które stanowią normalne następstwo stosowania prawa przez bardzo rozbudowaną terytorialnie orzeczniczą strukturę organizacyjną;
- **funkcję w zakresie postępowań przed sądami administracyjnymi** – bowiem orzeczenia wydawane przez wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny stanowią bardzo istotne odniesienie do stosowania prawa oraz dokonywania jego wykładni; w tym przypadku należy podkreślić, że omawiana funkcja stanowi uzupełnienie oraz dopełnienie zadań realizowanych w zakresie nadzoru instancyjnego, orzeczniczego oraz legislacji;
- **funkcję szkoleniową** – poprzez organizację szkoleń z zakresu zagadnień prawnych i proceduralnych związanych ze stosowaniem instytucji Rozdziału 8 ustawy o Policji, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz postępowania sądowego przed sądami administracyjnymi w celu profesjonalizacji kadr zajmujących się prowadzeniem postępowań administracyjnych w całej strukturze orzeczniczej Policji, bowiem w prowadzonych szkoleniach uczestniczą osoby z całego kraju, z całego przekroju jednostek organizacyjnych Policji, od jednostek powiatowych, rejonowych, po szkoły Policji czy jednostki szczebla wojewódzkiego oraz wydzielone organizacyjnie jednostki Policji (CLKP, CBŚP, BSWP, CBZC); funkcja szkoleniowa stanowi z jednej strony o utrzymującym się od lat wysokim poziomie jakości orzecznictwa na wszystkich szczeblach organizacyjnych Policji, a z drugiej służy integrowaniu kadry zajmującej się stosowaniem prawa w skali całego kraju, czego efektem jest dogłębne zrozumienie tematyki Rozdziału 8 ustawy o Policji oraz możliwość upowszechniania tej wiedzy wśród funkcjonariuszek i funkcjonariuszy Policji.

Możemy jednoznacznie stwierdzić, że zagadnienia realizowane w tym obszarze stanowią ściśle powiązany funkcjonalnie system, który odegrał niebagatelną i pozytywną rolę w sprawnym wdrożeniu nowych rozwiązań w Rozdziale 8 ustawy o Policji w październiku 2025 r.

Jakkolwiek system zabezpieczenia mieszkaniowego w Policji uległ bardzo istotnej przebudowie, to jednostki całego kraju, w całej strukturze orzeczniczej Policji, znakomicie poradziły sobie z wprowadzeniem w życie skomplikowanych regulacji, co stanowi nieczęsty przykład sprawnego funkcjonowania aparatu administracji publicznej, potrafiącego w krótkim czasie doskonale dostosować się do całkowicie odmiennej sytuacji prawnej.

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.
[2] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).
[3] Dz. U. z 2026 r. poz. 143, z późn. zm.
[4] Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795).
[5] Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

Summary

A revolution in police housing regulation

The article discusses the responsibilities of the Logistics Bureau of the National Police Headquarters in making decisions on housing allowance for police officers. These responsibilities arise from Chapter 8 of the Police Act of 6 April 1990, entitled *Accommodation of Police Officers*. The Bureau occupies the highest level of the organizational structure responsible for administrative decisions in this area in Poland. Its responsivities cover more than 100,000 serving police officers, as well as retired officers and those receiving police disability pensions. The Bureau also exercises oversight of decisions and appeals within the extensive network of territorial Police units, which also make decisions under Chapter 8 of the Police Act. The article emphasizes that this closely interconnected system played a significant and positive role in the effective implementation of new housing arrangements for police officers introduced in October 2025.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

OZNAKOWANIE I KOLORYSTYKA RADIOWOZÓW POLSKIEJ POLICJI

Fot. 1. Zasoby CSP.

mł. insp. Marcin Chojnacki
naczelnik WKGT BLP KGP

podinsp. Michał Szymajda
radca WKGT BLP KGP

Zmiana oznakowania i barw policyjnych radiowozów w Polsce to nie tylko historia estetyki, ale przede wszystkim ewolucja podejścia do bezpieczeństwa, widoczności i standaryzacji floty. Między 1990 a 2022 r. polska Policja przeszła przez dwie zupełnie odmienne epoki wizualne.

OZNAKOWANIE POJAZDÓW SŁUŻBOWYCH

Oznakowany radiowóz Policji to jeden z najbardziej rozpoznawalnych elementów identyfikujących służbę. Początkowo w wielu krajach radiowozy nie wyróżniały się ewidentnie spośród innych pojazdów, a ich oznakowanie świadczące o przynależności do określonej formacji polegało jedynie na skromnych napisach i sygnałach dźwiękowych. Historycznie oznakowanie pojazdów policyjnych było podyktowane dostępnością lakierów, kosztami oraz kulturą narodową. Od momentu zmian ustrojowych w Polsce flota Policji przeszła ogromną metamorfozę. Zmiany wynikały nie tylko ze względów estetycznych, ale przede wszystkim z chęci i potrzeby poprawy bezpieczeństwa funkcjonariuszy i obywateli.

Biorąc pod uwagę policyjne radiowozy, istotnym elementem związanym z bezpieczeństwem, który aktualnie nie jest unormowany w sposób jednolity na poziomie międzynarodowym, jest oznakowanie pojazdów. Policja na całym świecie, również w Europie, stosuje oznakowanie swoich pojazdów na podstawie modyfikacji własnych wzorców. Jak już wcześniej wspomniano, wywodzą się one z głęboko zakorzenionej tradycji lub, co istotniejsze i staje się standardem w ostatnich dekadach, są efektem zaawansowanych badań naukowych nad percepcją człowieka, możliwościami i ograniczeniami ludzkiego oka, a także bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

Pomimo planów i dążeń do unifikacji w licznych obszarach funkcjonowania państw europejskich, nie powstał wspólny model oznakowania pojazdów policyjnych wspólnoty europejskiej. W związku z tym brak jest unijnych przepisów, dyrektyw lub nawet wytycznych w tym zakresie. Ta pozornie nieistotna kwestia sposobu oznakowania radiowozów policyjnych dotyka w rzeczywistości wartości narodowych, takich jak suwerenność, samostanowienie, bezpieczeństwo wewnętrzne, a także skomplikowanej psychologii społecznej.

Uwzględniając znaczenie oznakowania pojazdu policyjnego, należy stwierdzić, że nie jest on tylko środkiem transportu. Radiowóz to aktualnie ruchome stanowisko dowodzenia, narzędzie prewencji, środek przymusu, a przede wszystkim – najbardziej widoczny symbol obecności państwa i prawa w przestrzeni publicznej. Zrozumienie, dlaczego oznakowanie ewoluuje, wymaga wielopłaszczyznowej analizy. Ewolucja oznakowania radiowozów polskiej Policji to doskonały przykład na profesjonalne podejście do bezpieczeństwa funkcjonariuszy i społeczeństwa.

Lata dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku i początek XXI wieku to w polskiej Policji dominacja ciemnogranatowych radiowozów z charakterystycznym białym pasem i napisem POLICJA.

Wadą tego rozwiązania była słaba widoczność pojazdu w warunkach nocnych lub podczas złych warunków atmosferycznych. Ciemna barwa karoserii z ograniczonymi elementami odblaskowymi była mało widoczna, co prowadziło do licznych kolizji, np. podczas postoju pojazdu na poboczu. Paradoksalnie same światła błyskowe, bez silnego, kontrastowego oznakowania boku i tyłu pojazdu, mogły przyczyniać się do wypadków, ponieważ oślepiały nadjeżdżających, ukrywając kontur omijanego radiowozu. Ponadto mogło dochodzić do tzw. fiksacji wzroku, która sprawia, że kierowcy podświadomie kierują pojazd w stronę obiektów, na które patrzą (np. błyskających świateł uprzywilejowania). „Fiksacja wzroku rozumiana jako pewne zaburzenie zostało po raz pierwszy zaobserwowane podczas działań militarnych II wojny światowej. Zauważono, że pilotom bombowców zdarza się wlatywać w obiekt, do którego zmierzają, zamiast go ominąć. Przyczyną takiej fiksacji jest niezwykle silna koncentracja na celu, która powoduje, że pole widzenia staje się mocno zawężone”[1].

EWOLUCJA OZNAKOWANIA – OD TRADYCJI DO NAUKI

W 2007 r. w Komendzie Głównej Policji zapadła decyzja o całkowitym przeformułowaniu barw floty. Po rozważeniu wielu aspektów związanych z oznakowaniem radiowozu wybór padł na srebrny lakier bazowy połączony z niebieskim pasem wyróżniającym. Nowe oznakowanie zostało wprowadzone przede wszystkim w celu poprawy widoczności pojazdu w ruchu drogowym i zwiększenia bezpieczeństwa policjantów oraz innych osób. Był to niewątpliwie przełomowy moment w historii polskiej Policji. Zmiana koloru pojazdu świadczyła o nowoczesności i dostosowaniu oznakowania do pojazdów policyjnych niektórych państw Unii Europejskiej. W konsekwencji srebrne malowanie rozwiązało kluczowe problemy poprzedniej epoki. Srebrny lakier doskonale odbijał światło ulicznych latarni, a połączenie z folią odblaskową najnowszej generacji sprawiało, że radiowóz stawał się widoczny z kilkuset metrów.

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę stały rozwój motoryzacji, a także nowe czynniki wpływające negatywnie na koncentrację kierowców w ruchu drogowym, konieczne stało się podjęcie szerszej analizy stosowanego modelu oznakowania. W dobie postępującej cyfryzacji kokpitów samochodowych i rosnącej dynamiki ruchu, tradycyjne podejście do estetyki wizualnej radiowozów staje się niewystarczające. Oznakowanie musi dziś pełnić aktywną, psychologiczną funkcję, natychmiastowo przyciągającą uwagę i determinującą pożądaną reakcję. Rozpatrzenie tego problemu wymaga uwzględnienia trzech głównych obszarów:

– zmian w konstrukcji nadwozia współczesnych pojazdów cywilnych,
– ewolucji zagrożeń wynikających z dekoncentracji kierowców,
– synergii oznakowania z nowoczesnymi systemami wspomagania jazdy.

Współczesne nadwozia pojazdów to aerodynamiczna sylwetka, krótsze zwisy, opadająca linia dachu, minimalizacja elementów zwiększających ich obrys i wydłużony rozstaw osi. Ponadto wchodzące z coraz większą dynamiką na rynek pojazdy napędzane elektrycznie pozwoliły na przeprojektowanie proporcji poprzez zwiększenie przestrzeni w kabinie kosztem skrócenia maski pojazdu. Dominujące do niedawna, a zapoczątkowane w latach 80. ubiegłego wieku, wyraziste rysy nadwozia samochodu, przypominające wielościan, pozwalały na efektywniejsze wyeksponowanie elementów oznakowania.

Kolejnym argumentem za rewizją oznakowania pojazdów Policji była drastyczna zmiana zachowań uczestników ruchu drogowego, wynikająca z rozwoju technologii mobilnych.

- Cyfrowe kokpity i smartfony: od kilku lat we wnętrzu samochodu znajdują się wyeksponowane ekrany dotykowe. Różnego rodzaju badania dowodzą, że obsługa tych ekranów lub, co gorsza, korzystanie z telefonu komórkowego w sposób wymagający trzymania go w ręku, odwraca uwagę kierującego od drogi na od 2 do nawet 5 sekund. Przy prędkości 72 km/h samochód przejeżdża w czasie 1 sekundy 20 metrów. Nietrudno więc wyliczyć, ile przejedzie „w ciemno” w czasie, gdy kierowca zerka na ekran telefonu lub monitora zamontowanego w pojeździe.
- Zjawisko „ślepoty z nieuwagi”: w przestrzeni publicznej, a zwłaszcza w miastach, pełno jest jaskrawych bilbordów reklamowych, świateł i dynamicznych wyświetlaczy. Aby uniknąć przeciążenia, ludzki mózg filtruje docierające do niego informacje. Wielobarwność przedmiotów sprawia, że poruszający się ulicą tradycyjnie oznakowany radiowozów, np. barwy ciemnogranatowej lub srebrnej, ginie w miejskim szumie wizualnym.

Dlatego też, aby przełamać ten stan dekoncentracji, „uśpienia” percepcji, konieczne jest, co wynika z prowadzonych badań naukowych, oznakowanie radiowozu w taki sposób, aby kontrastowe elementy mogły „się przebić” do świadomości kierowcy poprzez jego widzenie peryferyjne, zanim ten bezpośrednio na niego spojrzy. W wyniku ewolucji oko ludzkie uformowało dwa sposoby widzenia, które zapewniają optymalne funkcjonowanie narządu wzroku w dwóch naturalnych warunkach oświetlenia, tj. w świetle dziennym i w nocy. We współczesnym

Fot. 2. Radiowóz policyjny barwy granatowej z charakterystycznym białym pasem i napisem POLICJA.
Źródło: https://ksp.policja.gov.pl/pl/dzialania/aktualnosci/2962,Poloneza-czas-skonczyc-fotorelacja.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

Fot. 3. Policyjny furgon patrolowy oznakowany wg przepisów z 2007 r.
Źródło: Miesięcznik „Policja 997" nr 4 (25), kwiecień 2007 r., fot. Andrzej Mitura.

świecie widzenie nocne praktycznie przestało odgrywać znaczącą rolę w życiu człowieka. Powszechne sztuczne oświetlenie spowodowało, że stałym procesem wzrokowym po zaniku światła dziennego jest głównie niedoskonałe widzenie zmierzchowe. W takich warunkach oko nie funkcjonuje w sposób optymalny. Szczególnego znaczenia nabiera ten problem w okolicznościach wieczornego i nocnego ruchu drogowego. Gwałtowne zmiany oświetlenia, zjawisko olśnienia i procesy adaptacyjne powodują obniżenie sprawności wzroku. Spośród wielu parametrów charakteryzujących wzrok, które ulegają osłabieniu w zmiennych warunkach oświetlenia, najistotniejszym w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego jest głównie wydłużenie czasu reakcji oraz opóźnienie możliwości rozpoznania zagrożenia.
Prowadzone badania naukowe wykazały, że dobrze zaprojektowana kompozycja graficzna z użyciem mikropryzmatycznych folii odblaskowych pozwala kierowcy dostrzec niebezpieczeństwo o ułamki sekund szybciej. W sytuacjach krytycznych te milisekundy przekładają się na drogę hamowania, decydując o tym, czy kierowca w ogóle zdąży użyć systemów bezpieczeństwa, w które wyposażony jest jego pojazd. Zauważyć należy, że w latach dziewięćdziesiątych XX wieku w Wielkiej Brytanii,

Fot. 4. Radiowóz policyjny oznakowany według przepisów z 2007 r.
Źródło: Miesięcznik „Policja 997" nr 4 (25), kwiecień 2007 r., fot. Andrzej Mitura.

na zlecenie wydziału naukowego tamtejszej policji, opracowano wzór Battenburg, którego nazwa pochodzi od tradycyjnego brytyjskiego ciasta w kratkę. Badania te skupiły się na fizjologii ludzkiego oka i psychologii percepcji. Wyniki badań pokazały między innymi, że ludzkie oko najszybciej reaguje na wysoki kontrast jasnych i ciemnych bloków kolorystycznych. Najbardziej widocznym w naturze połączeniem, często oznaczającym ostrzeżenie, jest żółty i niebieski/czarny.

PRZEŁOMOWE ZMIANY OZNAKOWANIA RADIOWOZÓW

W 2020 r. polska Policja dokonała kolejnego przełomu, wprowadzając następne zmiany w oznakowaniu pojazdu. Prace zainicjowane przez Biuro Logistyki Policji KGP przyniosły efekt w postaci opracowania wstępnej koncepcji modernizacji oznakowania policyjnego radiowozu polegającej na zwiększeniu liczby dodatkowych elementów odblaskowych i ich odpowiednim rozmieszczeniu na nadwoziu. Ponadto zakładała ona uzupełnienie oznakowania pojazdu o dodatkowe, żółte, fluorescencyjne elementy odblaskowe w postaci wzdłużnych pasów z podziałem na segmenty rozmieszczone na zewnętrznych krawędziach nadwozia, co stworzyło charakterystyczny jaskrawy zarys pojazdu o maksymalnym obszarze w polu widzenia innych uczestników ruchu drogowego.
Wprowadzenie jaskrawych, żółtozielonych pasów fluorescencyjnych zamknęło 15-letni rozdział srebrnych radiowozów, otwierając drogę do standardów znanych na zachodzie Europy. Regulacje prawne odnoszące się do tego obszaru to przede wszystkim § 31 rozporządzenia

Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów i ich niezbędnego wyposażenia[2].

Fot. 5 i 6. Radiowóz patrolowy – wzór oznakowania wprowadzonego w 2022 r. Autor: kom. Katarzyna Król, Gabinet Komendanta Głównego Policji.
Źródło: https://policja.pl/pol/aktualnosci/280533,Nowoczesny-sprzet-wieksze-bezpieczenstwo.html [dostęp: 24.09.2026 r.].

Fot. 7. Radiowóz patrolowy – wzór oznakowania wprowadzonego w 2022 r.
Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/274261,-Nowe-radiowozy-typu-kombivan-wzmacniaja-flote-Policji.html [dostęp: 23.09.2026 r.].

Aby zrozumieć, dlaczego ten element bezpieczeństwa jest tak kluczowy, należy rozłożyć na czynniki pierwsze funkcje, jakie pełni współczesny radiowóz.

I. Funkcja prewencyjna

Obecność widocznego pojazdu policyjnego w ruchu drogowym lub w obszarze, gdzie występuje zwiększone ryzyko przestępczości, działa prewencyjnie i odstraszająco na potencjalnych sprawców wykroczeń i przestępstw. Tzw. efekt radiowozu bardzo często sprawia, że kierowcy zmniejszają prędkość jazdy, a zachowania agresywne w tłumie słabną. Im bardziej pojazd jest widoczny z daleka, tym ma większy promień oddziaływania prewencyjnego. Badania wskazują, że jaskrawe, nowoczesne oznakowanie zwiększa ten promień nawet dwukrotnie w stosunku do starych, stonowanych wzorów.

Fot. 8. Furgon wypadowy zabudowany według nowego wzoru oznakowania. Autor: Michał Szymajda, BLP KGP.

II. Funkcja ochronna

Zabezpieczanie miejsca wypadku, kontrola drogowa czy udzielanie pierwszej pomocy naraża policjantów na potrącenie przez innych uczestników ruchu. Zagrożenia wynikające z konieczności podejmowania interwencji, np. na drogach szybkiego ruchu, można zredukować poprzez wyposażenie funkcjonariuszy w nowocześnie oznakowany radiowóz.

Fot. 9. Radiowóz osobowo-terenowy, przystosowany do działań pododdziałów zwartych Policji, oznakowany według przepisów wprowadzonych w 2022 r.
Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/258341,-Nowe-radiowozy-oznakowane-typu-pick-up-dla-Oddzialow-Prewencji-Policji.html [dostęp: 22.07.2026 r.].

III. Funkcja komunikacyjna

Oznakowanie mówi wiele o charakterze formacji. Ciemne, matowe, militarnie wyglądające pojazdy budują dystans i kojarzą się ze służbami opresyjnymi lub interwencyjnymi. Jasne barwy radiowozu, takie jak biel czy srebro, w połączeniu z jaskrawym niebieskim i żółtym, komunikują społeczeństwu transparentność, nowoczesność i gotowość do pomocy.

PROPONOWANE ROZWIĄZANIA

Zwiększająca się świadomość w zakresie złożoności procesów wpływających na bezpieczeństwo w ruchu drogowym uruchamia inicjatywy badawczo-rozwojowe w obszarze doskonalenia konstrukcji i wyposażenia pojazdów. Obserwowany postęp w zakresie użytkowanych systemów bezpieczeństwa czynnego i biernego jest wynikiem nie tylko rosnących możliwości technologicznych, ale stanowi również konsekwencję zmian zachodzących w ruchu drogowym. Rosnąca liczba uczestników ruchu drogowego, duże osiągi i dynamika pojazdów w obliczu czynników rozpraszających uwagę kierowcy wskazują na konieczność stałej weryfikacji problematyki bezpieczeństwa. Ciągły postęp techniczny, ewoluujące zjawiska w ruchu drogowym, a także rosnące znaczenie modeli projektowych opartych na twardych dowodach naukowych nie pozwalają traktować obecnego schematu wizualnego polskiej Policji jako rozwiązania ostatecznego. Choć reforma oznakowania z 2020 r., wprowadzająca do tradycyjnego srebrno-niebieskiego wzoru jaskrawe elementy żółto-zielone, była ogromnym krokiem naprzód, dynamika zmian cywilizacyjnych wymusza traktowanie oznakowania jako procesu podlegającego ciągłej, metodycznej optymalizacji.

Rozwój technologii lakierowania pojazdów, a także zmiany w materiałach odblaskowych używanych do oznakowania policyjnych radiowozów stały się przyczyną do dalszych prac nad oznakowaniem i barwą nadwozia pojazdu. Zmieniający się odcień stosowanego dotychczas na pojazdach policyjnych koloru srebrnego, który przybiera coraz silniejsze tony szarości, a także potrzeba ciągłej optymalizacji ich oznakowania, zapoczątkowały prace nad zmianą barwy nadwozia. Działania zainicjowane w Biurze Logistyki Policji KGP zmierzają do opracowania wymagań dla koloru białego i zastąpienia nim w przyszłości dotychczasowych srebrnych radiowozów.

PODSUMOWANIE

W artykule poruszone zostały kwestie znaczenia oznakowania radiowozu i zastosowania dodatkowych elementów odblaskowych w aspekcie bezpieczeństwa obywateli, użytkujących radiowóz policjantów oraz oddziaływania prewencyjnego. Autorzy wskazują, że oznakowanie policyjnego sprzętu transportowego dawno przestało być kwestią wyłącznie estetyki i tradycji. W obliczu „akustycznego odcięcia" kierowców oraz plagi cyfrowej dekoncentracji, barwy i wzory na radiowozach są na pierwszej linii frontu w zapobieganiu kolizjom policyjnego sprzętu z innymi uczestnikami ruchu drogowego. Traktowanie zaawansowanych kompozycji graficznych (wykorzystujących odblaskowość, fluorescencję i wysoki kontrast) jako kluczowego elementu bezpieczeństwa czynnego, jest dziś wymogiem koniecznym.

Reasumując, stały postęp techniczny, nowe zjawiska w ruchu drogowym, a także stosowanie modeli oznakowania pojazdów w oparciu o opracowania naukowe powinny motywować do dalszych działań ukierunkowanych na ewentualną optymalizację oznakowania pojazdów polskiej Policji. Tylko stała obserwacja trendów, otwartość na nowinki inżynieryjne oraz rygorystyczna analiza danych powypadkowych pozwolą utrzymać oznakowanie polskiej Policji na poziomie gwarantującym najwyższe standardy bezpieczeństwa czynnego i biernego.

[1] W okularach pl., P. Januchowski, *Fiksacja wzroku*, https://www.wokularach.pl/blog/fiksacja-wzroku [dostęp: 23.07.2026 r.].

[2] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 502).

Bibliografia

Akty prawne

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 502).

Źródła internetowe

W okularach pl., P. Januchowski, *Fiksacja wzroku*, https://www.wokularach.pl/blog/fiksacja-wzroku, [dostęp: 23.07.2026 r.].

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo funkcjonariuszy Policji, oznakowanie radiowozu, logistyka w Policji, standaryzacja wyposażenia.

Summary

Markings and color schemes of Polish Police vehicles

The article examines the importance of police vehicle markings in ensuring the safety of both officers and members of the public. It explains the reasons behind changes in vehicle colors and markings. The authors also discuss developments in the automotive sector, changing road-user behaviors and the growing number of factors that may distract drivers. Moreover, they stress the importance of adopting the latest solutions in police vehicle markings, as these can directly enhance safety and strengthen public confidence in the Polish Police as a well-equipped and effective service.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

NOWOCZESNE TECHNOLOGIE
w policyjnym sprzęcie transportowym

Od pomysłu do wdrożenia sprzętu na wyposażenie Policji

Fot. 1. Działania z wykorzystaniem Ruchomego Stanowiska Dowodzenia. Źródło: KPP w Raciborzu.

mł. insp. Marcin Chojnacki – naczelnik WKGT BLP KGP
podinsp. Michał Szymajda – radca WKGT BLP KGP
Jacek Szeliga – specjalista WKGT BLP KGP

Dynamiczny rozwój motoryzacji zwiększył możliwości mobilne człowieka, przyczynił się do rozwoju gospodarczego, ale również sprowadził nowe zagrożenia. Prawidłowość ta w pełni odnosi się również do służb odpowiedzialnych za szeroko rozumiane bezpieczeństwo i porządek publiczny. Czas reakcji nierzadko decyduje o ludzkim życiu, a skuteczność funkcjonariusza zależy wówczas od jego umiejętności oraz niezawodności maszyny, którą dysponuje. Efektywność działań Policji opiera się zatem na dwóch filarach: profesjonalnie wyszkolonych ludziach i niezawodnym sprzęcie.

Policyjny sprzęt transportowy i jego rola w funkcjonowaniu formacji

Czym jest transport? Według Adama Kautscha: „Transport to przemieszczanie w przestrzeni ludzi lub ładunków za pomocą odpowiednich środków”[1]. Można oczywiście analizować i przytaczać inne, bardziej rozbudowane definicje transportu, ale ta zacytowana powyżej doskonale opisuje transport funkcjonujący w Policji. W obecnych czasach, w których w Strefie Schengen funkcjonuje swobodny przepływ ludności i towarów, w Unii Europejskiej trwa od kilku lat kryzys migracyjny, a rozgrywana przez Federację Rosyjską wojna hybrydowa dotyka państwa polskiego, jedną z determinant do skutecznej walki służb z niepożądanymi społecznie zjawiskami powinno być inwestowanie formacji w nowoczesne i specjalistyczne środki transportu.

Dla Policji transport to przede wszystkim:

- **narzędzie realizacji zadań ustawowych** – bez transportu niemożliwe jest patrolowanie ulic, konwojowanie osób zatrzymanych czy zabezpieczanie wydarzeń masowych;

- **mobilność i gotowość** – zdolność do błyskawicznego przerzucenia sił (odpowiednio wyszkolonych ludzi) i środków (niezawodnego sprzętu) tam, gdzie są one w danej chwili niezbędne;
- **wsparcie taktyczne** – pojazdy często pełnią rolę mobilnych centrów dowodzenia, opancerzonych osłon czy wysoce wyspecjalizowanych narzędzi.

Policyjna flota to dziś ponad 25 tysięcy sztuk różnego rodzaju sprzętu transportowego. Są to pojazdy nowoczesne, wyposażone w wielorakie systemy bezpieczeństwa biernego oraz czynnego, a także bardziej naszpikowane elektroniką niż kiedykolwiek wcześniej. Transport w Policji to nie tylko standardowe radiowozy patrolujące nasze ulice. To potężny i skomplikowany system logistyczny. Od zwinnych motocykli pościgowych, szybkich radiowozów ruchu drogowego przez pojazdy opancerzone, furgony patrolowe i mobilne centra dowodzenia, aż po łodzie morskie i śmigłowce. To przede wszystkim zaplecze sprzętowe sprawdzone w tzw. boju. Doskonałym przykładem tego były działania podczas powodzi na południu Polski w 2024 r., a także w trakcie policyjnej akcji „ZAPORA" prowadzonej w latach 2021–2024 na granicy wschodniej.

Współczesna przestępczość, która poprzez dostęp do nowoczesnych technologii w bezprecedensowym tempie zmienia sposoby i obszary działania, oraz pojawiające się nowe zagrożenia i wyzwania, związane chociażby z migracją ludzi, zobowiązują organy ścigania do nieustannej wymiany i modernizacji własnych narzędzi pracy. Niezawodność sprzętu transportowego, którym dysponuje formacja, a także dostosowanie go do potrzeb poszczególnych pionów wchodzących w skład Policji stanowią podstawę mobilności sił i z pewnością przekładają się na skuteczność i profesjonalizm w jej działaniu.

Transformacja sprzętu transportowego

Od dłuższego czasu policyjne środki transportu przestały być jedynie narzędziem służącym do przemieszczania funkcjonariuszy z punktu A do punktu B. Współczesny radiowóz, motocykl, łódź patrolowa czy śmigłowiec to w rzeczywistości zaawansowane, mobilne węzły teleinformatyczne, pojazdy szturmowe, zintegrowane centra dowodzenia, które w czasie rzeczywistym przetwarzają duże ilości danych. Transformacja technologiczna w dziedzinie szeroko pojętej motoryzacji, a także rozwój systemów bezpieczeństwa stosowanych w pojazdach dokonuje się każdego dnia. Podobnie jest w przypadku systemów lub urządzeń stanowiących dodatkowe, specjalistyczne wyposażenie pojazdów policyjnych, bez których nie spełniałyby swojej roli w codziennej służbie. Niemniej jednak wdrożenie nowoczesnych rozwiązań, dedykowanych do pojazdów służb wymaga skomplikowanego, wieloetapowego procesu logistycznego, prawnego i technologicznego. Proces ten rozpoczynający się od identyfikacji potrzeb, poprzez rozpoznanie rynku, nie rzadko przeprowadzenie dialogu technicznego, a kończący na wdrożeniu rozwiązań i szkoleń stanowi nie lada wyzwanie dla inżynierów i logistyków.

Identyfikacja potrzeb i definiowanie oczekiwań

Identyfikacja potrzeb stanowi punkt wyjścia dla każdego przedsięwzięcia. W przypadku Policji polega ona przede wszystkim na gromadzeniu wewnątrz organizacji informacji o obecnych i prognozowanych brakach sprzętowych oraz o skali niezbędnych zakupów. Biuro Logistyki Policji KGP, prowadząc analizę ilości posiadanego przez jednostki organizacyjne Policji sprzętu transportowego, weryfikuje ten stan w odniesieniu do przepisów prawa[2] i ustala priorytety w zakresie doposażenia formacji w pojazdy, określając zazwyczaj konkretny rodzaj i ilość potrzebnego sprzętu.

Architektura współczesnego policyjnego środka transportu to zintegrowanie wielu niezależnych systemów w jednym miejscu pozwalających funkcjonariuszom na podejmowanie błyskawicznych decyzji będących efektem zmieniającej się np. sytuacji operacyjnej. To także takie zastosowanie rozwiązań, które zapewni bezpieczne i ergonomiczne korzystanie z pojazdu, przewożenie osób, a także wyposażenia policjantów lub innych ładunków.

Określając wymagania dla zabudowy i wyposażenia pojazdu, należy przede wszystkim pamiętać o tym, jakie funkcje ma on spełniać. Wdrażanie nowoczesnych technologii w środowisku administracji publicznej wymaga przestrzegania rygorystycznych przepisów prawa, certyfikacji stosowanych rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo użytkowników, jak również informacji związanych z realizacją działań.

Przygotowanie specyfikacji technicznej

Specyfikacja techniczna to punkt wyjścia dla przyszłego wykonawcy umowy. Stanowi ona swego rodzaju instrukcję, co i w jaki sposób powinno zostać wykonane, aby pojazd został zbudowany zgodnie z oczekiwaniami zamawiającego. Można stwierdzić, że sytuacja znacznie się komplikuje, gdy tworzone są specyfikacje techniczne na pojazdy o wysoce specjalistycznej zabudowie. Do tego rodzaju sprzętu możemy z pewnością zaliczyć:

a) armatki wodne,
b) duże więźniarki,
c) pojazdy do przewozu materiałów wybuchowych,
d) transportery opancerzone,
e) pojazdy osobowe terenowe opancerzone,
f) ambulanse monitoringu wizyjnego,
g) ruchome stanowiska dowodzenia,
h) ambulanse poczty specjalnej,
i) ambulanse pirotechniczne,
j) reflektory olśniewające,
k) ambulanse sanitarne.

W przypadku pojazdów o skomplikowanej zabudowie i wyposażonych w dużą liczbę dodatkowego sprzętu specyfikacja techniczna w szczególności powinna opierać się na fachowych i precyzyjnych sformułowaniach, a także wskazywać metodologię badań, którym pojazd będzie poddawany w trakcie modyfikacji nadwozia oraz po jego całkowitej zabudowie. Ponadto podczas tworze-

nia specyfikacji technicznej stosuje się zasadę polegającą na postawieniu odpowiednich wymagań oraz określeniu, najbardziej precyzyjnie, jak to jest możliwe, sposobu ich weryfikacji przez zamawiającego. Daje to szansę wyeliminowania rozbieżności w interpretacji zapisów specyfikacji technicznej przez wykonawcę i zamawiającego na etapie przygotowania modyfikacji pojazdów oraz ich dostawy.

Dodatkowo bardzo istotny w pracach nad specyfikacją jest udział przyszłych użytkowników końcowych pojazdów – przedstawicieli poszczególnych służb policyjnych, którzy określają swoje oczekiwania co do wyposażenia oraz funkcjonalności kupowanego pojazdu. Ważne są również dotychczasowe doświadczenia związane z wcześniejszą eksploatacją pojazdów, które dają możliwość ewentualnej modyfikacji zastosowanych wówczas rozwiązań. Wymiana doświadczeń z użytkownikami to ważny aspekt, który ma wpływ na ostateczną wersję specyfikacji, a tym samym – na końcowy wariant zakupywanego pojazdu policyjnego.

Należy również pamiętać, że przygotowanie specyfikacji technicznej opisującej wymagania dla pojazdu o wysoce specjalistycznej zabudowie wymaga wykonania konkretnych czynności. Bardzo ważnym aspektem, który absolutnie nie może zostać pominięty, jest odniesienie się do obowiązujących przepisów, regulaminów oraz norm wydanych na gruncie prawa krajowego, Unii Europejskiej, jak również regulacji stanowionych przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych. Przykładami takich przepisów są:

– regulamin 17 EKG ONZ, który określa jednolite przepisy homologacyjne pojazdów w odniesieniu do siedzeń samochodowych, punktów ich mocowania oraz wymagań dla zagłówków;
– regulamin 14 EKG ONZ, stanowiący jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów określający m.in. wymagania dla punktów kotwiczenia pasów bezpieczeństwa;
– regulamin 16 EKG ONZ, wprowadzający jednolite przepisy dotyczące m.in. homologacji pasów bezpieczeństwa;
– rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Obrony Narodowej, Finansów oraz Sprawiedliwości z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej i straży pożarnej (Dz. U. poz. 594, z późn. zm.).

Odniesienie się do przepisów prawa i ich egzekwowanie daje gwarancję, że modyfikacja wykonana na potrzeby adaptacji pojazdu bazowego będzie tak przeprowadzona, aby umożliwiła dopuszczenie pojazdu do użytkowania w ruchu drogowym. Nie bez znaczenia pozostaje kwestia zastosowanego wyposażenia, np. pasów bezpieczeństwa, które muszą spełniać kryteria homologacyjne, co daje podstawy do tego, aby uznać, że będą one spełniać swoją rolę tak jak w przypadku pasów bezpieczeństwa montowanych fabrycznie w pojazdach produkowanych seryjnie. Na bezpieczeństwo osób użytkujących pojazd, w którym dokonano modyfikacji, bardzo duży wpływ mają właściwości trakcyjne, które po zabudowie zazwyczaj ulegają zmianie. Również w tym zakresie konieczne do określenia są zakres i metodologia badań wraz ze sposobem weryfikacji dla danego pojazdu specjalistycznego. W tym zakresie w Biurze Logistyki Policji KGP opracowane zostały wymagania z zakresu badań statycznych i trakcyjnych. Są to m.in. badania pojazdu określające:

– parametry masowe, liniowe i kątowe,
– położenie środka ciężkości,
– graniczny kąt przechyłu,
– możliwość poruszania się po drogach twardych i gruntowych oraz pokonywania typowych elementów architektury drogowej, tj.: krawężników, progów zwalniających,
– skuteczność hamulca roboczego w warunkach drogowych – zgodnie z metodyką opisaną w regulaminie 13 EKG ONZ, który określa jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów kategorii M, N i O w zakresie hamowania,
– dynamiczną stateczność poprzeczną w teście podwójnej zmiany pasa ruchu (tzw. test łosia) zgodnie z procedurą określoną w AVTP 03-160 STANAG 4357[3].

Kolejnym istotnym elementem procesu tworzenia specyfikacji technicznej jest określenie rodzaju dokumentów potwierdzających spełnienie poszczególnych wymagań specyfikacji technicznej. Wymogiem koniecznym do uznania tych dokumentów za wiarygodne jest konieczność sygnowania ich przez właściwe, akredytowane jednostki badawcze lub certyfikujące. W tym zakresie Biuro Logistyki Policji KGP współpracuje m.in. z Przemysłowym Instytutem Motoryzacji (PIMOT), Instytutem Transportu Samochodowego (ITS), Wojskowym Instytutem Techniki Pancernej i Samochodowej (WITPiS) oraz innymi instytucjami badawczymi posiadającymi stosowne uprawnienia i akredytacje w obszarach i dziedzinach techniki, które są wyszczególnione w danej specyfikacji technicznej pojazdu.

Pojazdy specjalistyczne

Ze względu na przeznaczenie i specjalistyczne wyposażenie pojazdów, każdy zakup wymaga indywidualnego podejścia oraz zaangażowania doświadczonych ekspertów. Ponieważ budowa takiego pojazdu na potrzeby formacji zazwyczaj rusza od podstaw na bazie wybranych komponentów podwozia fabrycznego, dużym wyzwaniem dla zespołu przygotowującego specyfikację techniczną jest precyzyjne opisanie każdego elementu zabudowy.

Aby przybliżyć proces przygotowania dokumentacji przetargowej, w dalszej części artykułu opisano etapy opracowania specyfikacji technicznej pojazdu do przewozu ładunków wybuchowych (wyposażonego w pojemnik gazoszczelny) oraz pojazdu typu duża więźniarka.

Fot. 2. Pojazd specjalistyczny do przewozu materiałów wybuchowych wyposażony w gazoszczelny pojemnik.
Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/255030,Sprzet-transportowy-dla-CPKP-BOA-oraz-SPKP.html [dostęp: 15 lipca 2026 r.].

Fot. 3. Pojazd specjalistyczny – duża więźniarka.
Zdj. Daniel Smaga, BLP KGP.

Pojazd do przewozu materiałów wybuchowych

Doposażenie Policji w pojazdy przeznaczone do transportu ładunków wybuchowych wynikało z konieczności zastąpienia dotychczas użytkowanych zbiorników „PIRAT" przewożonych na przyczepach. Z uwagi na zmieniające się zagrożenia, związane z możliwością wystąpienia ataków terrorystycznych z wykorzystaniem improwizowanych ładunków wybuchowych, koniecznością stało się zastąpienie przestarzałych konstrukcji pojazdami wyposażonymi w pełni gazoszczelny zbiornik, odporny na wielokrotną detonację materiału wybuchowego o sile (ekwiwalencie) minimum 5 kg trotylu (TNT) z elementami odłamkującymi.
Prace nad specyfikacją techniczną pojazdu do przewozu materiałów wybuchowych rozpoczęły się od określenia oczekiwań co do funkcjonalności i wyposażenia pojazdu. Znaczące zdanie w tym obszarze mieli przedstawiciele użytkowników końcowych, czyli funkcjonariusze pełniący służbę w komórkach kontrterrorystycznych. Zaproponowane w początkowej fazie prac rozwiązania w zakresie wyposażenia oraz funkcjonalności poszczególnych elementów na pierwszy rzut oka wydawały się niemożliwe do wykonania. W związku z tym opracowanie wymagań technicznych dla pojazdu zostało poprzedzone konsultacjami rynkowymi z firmami zajmującymi się produkcją zbiorników przeciwwybuchowych i wykonywaniem zabudów specjalnych. Na podstawie zebranych informacji powołany do opracowania specyfikacji technicznej zespół, w którego skład weszli funkcjonariusze komórek pirotechnicznych Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP, Centralnego Biura Śledczego Policji i Samodzielnych Pododdziałów Kontrterrorystycznych Policji z Warszawy i Łodzi oraz przedstawiciele Wydziału Koordynacji Gospodarki Transportowej BLP KGP, opracował stosowną dokumentację. Specyfikacja techniczna zawierała wymagania dla pojazdu bazowego, elementów zabudowy i wyposażenia oraz metodologię badań weryfikacyjnych.
Po rozstrzygnięciu przetargu i wyłonieniu wykonawcy zamówienia nadszedł czas na budowę pojazdu. Jest to zazwyczaj okres jeszcze bardziej wytężonej pracy zespołu, który czuwa nad właściwą i rzetelną realizacją postanowień umowy. Skomplikowana konstrukcja sprzętu i specyfika pracy policyjnych pirotechników wymaga w całym procesie konstruowania i produkcji pojazdu oraz jego wyposażenia uczestnictwa przedstawicieli Policji w konsultacjach z wykonawcą w celu bieżącej weryfikacji prawidłowości zastosowanych rozwiązań technicznych. Efekt pracy zespołu to powstanie nowoczesnego i spełniającego oczekiwania policyjnych pirotechników pojazdu do przewozu ładunków wybuchowych wyposażonego w gazoszczelny pojemnik. Pojazd zapewnia bezpieczny przewóz 3 funkcjonariuszy wraz ze specjalistycznym wyposażeniem, w którego skład wchodzi m.in.: robot pirotechniczny, kompletny kombinezon pirotechniczny, manipulator i rentgen z oprzyrządowaniem. Zastosowany zbiornik gazoszczelny został wyposażony w mechanizm otwierania sterowany radiowo, przewodowo i mechanicznie. Zamontowana została również automatycznie unoszona tylna pokrywa nadwozia umożliwiająca utworzenie w tylnej części pojazdu osłoniętego stanowiska operatora przeznaczonego do przeprowadzenia działań poprzedzających załadunek materiału wybuchowego do zbiornika. Ponadto pojazd został wyposażony w wydajny system ogrzewania ww. przedziału, co m.in. pozwala na uzyskanie funkcjonalności suszenia kombinezonu pirotechnicznego EOD. W przedziale magazynowym na łatwo dostępnych i wysuwanych półkach rozmieszczono niezbędny sprzęt pi-

Fot. 4. Pojazd specjalistyczny do przewozu materiałów wybuchowych wyposażony w gazoszczelny pojemnik.
Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/255030,Sprzet-transportowy-dla-CPKP-BOA-oraz-SPKP.html [dostęp: 15 lipca 2026 r.].

rotechniczny pozwalający realizować zadania służbowe, w tym zapewniono miejsce do przewozu robota pirotechnicznego. W celu weryfikacji prawidłowości zastosowanych rozwiązań pojazd został poddany szeregowi testów statycznych, trakcyjnych i balistycznych w Wojskowym Instytucie Techniki Pancernej i Samochodowej w Sulejówku. W trakcie testów sprawdzono m.in. prawidłowość działania pojazdu i gazoszczelnego zbiornika:
– w temperaturach od -30°C do +50°C,
– po pokonaniu odcinka 1000 km po bezdrożach,
– po dokonanej dwukrotnej detonacji w zbiorniku przeciwwybuchowym.

Duża więźniarka

Kolejnym przykładem przedsięwzięcia wymagającego wiedzy eksperckiej jest doposażenie Policji w pojazdy typu duża więźniarka, których potrzebę zakupu zgłosiła służba konwojowa. W związku z tym, że pojazdy tego typu nie były kupowane od kilku lat, zakup ten, podobnie jak w przypadku pojazdu do przewozu materiałów wybuchowych, również został poprzedzony konsultacjami rynkowymi. We wstępnych założeniach technicznych przedstawionych uczestnikom konsultacji zakładano dwa warianty pojazdów budowanych na bazie autobusu lub pojazdu typu furgon o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniejszej niż 5,5 tony.
Na podstawie zebranych materiałów powołany w Biurze Logistyki Policji KGP zespół, w którego skład weszli funkcjonariusze komórek konwojowych Biura Prewencji KGP, Komendy Stołecznej Policji i jednostek terenowych oraz przedstawicieli Wydziału Koordynacji Gospodarki Transportowej BLP KGP, opracował specyfikację techniczną zawierającą wymagania dla pojazdu bazowego, elementów zabudowy i wyposażenia w dwóch wersjach (pojazd bazowy autobus oraz pojazd bazowy typu furgon), a także metodologię badań weryfikacyjnych. W wyniku analizy zebranych dokumentów oraz przeprowadzonych konsultacji podjęta została decyzja o zakupie pojazdów budowanych na pojeździe typu furgon.

Fot. 5. Duża więźniarka – specjalistyczna zabudowa wnętrza pojazdu przeznaczonego do przewozu osób konwojowanych. Zdj. Daniel Smaga, BLP KGP.

Fot. 6. Duża więźniarka – przestrzeń bagażowa. Zdj. Daniel Smaga, BLP KGP.

Po rozstrzygnięciu przetargu i wyłonieniu wykonawcy umowy przystąpiono do budowy pojazdu. Skomplikowana konstrukcja pojazdu uwzględniająca specyfikę pracy służby konwojowej oraz zastosowanie innowacyjnego systemy monitoringu wizyjnego wymagała w całym procesie konstruowania i produkcji uczestnictwa przedstawicieli Policji.
Ostatecznie powstał pojazd specjalistyczny typu duża więźniarka zapewniający bezpieczny przewóz 14 osób, w tym 4 konwojentów i 10 osób konwojowanych oraz ich bagażu podręcznego o łącznej maksymalnej wadze 200 kg. Po wykonaniu zabudowy pojazd umożliwia jazdę z maksymalną prędkością 120 km/h i wyposażony jest w system dodatkowej wentylacji, klimatyzacji oraz ogrzewania przedziałów przeznaczonych do przewozu osób konwojowanych. Ważnym elementem zabudowy tej więźniarki, stanowiącym jednocześnie nowość w tego typu pojazdach, jest system monitoringu wizyjnego wewnętrznego i zewnętrznego składający się z 7 kamer, monitora oraz rejestratora nagrań, sterowany poprzez elektroniczny panel umieszczony na stanowisku operatora. W związku z tym, że pojazd został wyposażony w akumulatory o dużej pojemności, zapewniającej wykorzystywanie go nawet w przypadku wyłączonego silnika, zastosowano przyłącze zewnętrzne 230 V AC przeznaczone do jednoczesnego, długotrwałego i ciągłego doładowywania wszystkich akumulatorów pojazdu poprzez bezobsługowy, automatyczny układ ładowania. Dodatkowo, w celu zapewnienia maksymalnego poziomu bezpieczeństwa przewożonych osób konwojowanych oraz funkcjonariuszy pojazd po modyfikacji, podobnie jak w przypadku samochodu do przewozu materiałów wybuchowych, został poddany badaniom statycznym i trakcyjnym w Wojskowym Instytucie Techniki Pancernej i Samochodowej w Sulejówku.

Zakończenie procesu zakupu i przekazanie pojazdu do użytkowania

Zakończenie procesu zakupu pojazdów realizowane jest w trakcie odbiorów końcowych sprzętu transportowego poprzez sprawdzenie m.in.:
– dokumentacji homologacyjnej pojazdu bazowego;
– zgodności wystawionych dokumentów z zakresu zmian dokonanych w pojeździe, w tym co najmniej zmian: rodzaju pojazdu, masy własnej, liczby miejsc siedzących itp.;
– dokumentów potwierdzających przeprowadzenie badania technicznego przed dopuszczeniem do ruchu pojazdu uprzywilejowanego zgodnie z ustawą – Prawo o ruchu drogowym;
– wykonania zabudowy pojazdu;
– elementów wyposażenia określonych w specyfikacji technicznej;
– dokumentacji potwierdzającej spełnienie poszczególnych wymagań specyfikacji technicznej, wystawionej przez właściwe, akredytowane jednostki badawcze lub certyfikujące.

Po odbiorze pojazdu, dopełnieniu formalności administracyjnych związanych z przydzieleniem sprzętu do konkretnej jednostki lub komórki organizacyjnej Policji oraz po jego zarejestrowaniu następuje oczekiwany przede wszystkim przez użytkowników końcowych etap przekazania sprzętu do służby.

Podsumowanie

Transport to fizyczny „krwiobieg" społeczeństwa, a dla służb mundurowych – warunek *sine qua non* ich skuteczności, pozwalający przełożyć potencjał ludzki i techniczny na realne zapewnienie bezpieczeństwa. Każdy zakup pojazdów policyjnych obwarowany jest normami prawnymi, a także wymaganiami stawianymi przez użytkowników końcowych i kierownictwo Policji. Zobowiązuje to logistyków do podążania za najnowocześniejszymi rozwiązaniami stosowanymi w motoryzacji, a także w zabudowie specjalistycznej pojazdów służb oraz do przeprowadzenia bieżącej analizy potrzeb oraz profesjonalnego przygotowania dokumentacji.
W artykule opisano proces doposażania formacji w specjalistyczny sprzęt transportowy z wyłączeniem etapu planowania rzeczowo-finansowego oraz rozliczenia zakupu. Wskazano na wieloetapowość procedury zakupu oraz konieczność zaangażowania personelu posiadającego wszechstronną wiedzę. Podkreślona została kluczowa rola skrupulatnego i profesjonalnego przygotowania specyfikacji technicznej, która jest podstawą do sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia.
Należy zauważyć, że pomimo tego, iż zakup pojazdów na potrzeby formacji jest procesem złożonym, wypracowane w Biurze Logistyki Policji KGP procedury oparte na przepisach prawa oraz wiedzy i doświadczeniu zespołu gwarantują właściwe wyposażenie funkcjonariuszy w sprzęt transportowy.
Powodem do satysfakcji dla logistyków jest zadowolenie użytkowników, ale przede wszystkim wysoka przydatność zastosowanych rozwiązań w codziennej służbie na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

[1] A. Kautsch, *Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów*, Część 1, Wydawnictwo Komunikacji i Łączności, Warszawa 2018, s. 7.
[2] Zarządzenie nr 9 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy (Dz. Urz. KGP poz. 29, z późn. zm.).
[3] Ujednolicona procedura testowa NATO służąca do oceny dynamicznej stabilności ruchu kołowych pojazdów wojskowych.

Bibliografia

Akty prawne

Zarządzenie nr 9 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy (Dz. Urz. KGP poz. 29, z późn. zm.).

Opracowania naukowe

Kautsch A., *Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów*, Część 1, Wydawnictwo Komunikacji i Łączności, Warszawa 2018, s. 7.

Słowa kluczowe: system zaopatrywania Policji, policyjne pojazdy specjalistyczne, logistyka w Policji, standaryzacja wyposażenia.

Summary

Modern technologies in police transport equipment. From the concept to implementation

The article describes the process of equipping the Polish Police with highly specialised transport equipment, using two types of vehicles as examples: a large prisoner transport vehicle and a vehicle designed for the transport of explosives. It outlines the key stages of the project, from needs assessment and the preparation of technical specifications to overseeing vehicle modifications to meet operational requirements, and, finally, introducing the vehicle into service. The solutions implemented demonstrate how effective police logistics can be when rigorous legal procedures are combined with expert knowledge and practical experience. This approach ensures both the responsible use of public funds and the optimal adaptation of equipment to officers' operational need. Continuous efforts by logistics specialists, cooperation with specialised partners and the implementation of modern solutions have enabled the Polish Police to acquire equipment that supports the professional performance of a wide range of tasks within Poland's internal security system.
Key words: Polish Police supply system, specialised police vehicles, police logistics, equipment standardisation

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

Fot. 1. Policyjny śmigłowiec Bell-407GXi – start do lotu operacyjnego. Źródło: materiały KGP.

Z POWIETRZA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Rola śmigłowców w Policji

Tomasz Sipa

Wydział Koordynacji Gospodarki Uzbrojeniem i Techniką Policyjną
Biura Logistyki Policji
Komendy Głównej Policji

Zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom, ochrona życia i zdrowia oraz skuteczne reagowanie na zagrożenia to jedne z najważniejszych zadań Policji. W realizacji tych obowiązków funkcjonariusze wykorzystują nie tylko swoje doświadczenie i wyszkolenie, ale również specjalistyczny sprzęt i nowoczesne rozwiązania techniczne. Szczególne miejsce wśród nich zajmują śmigłowce policyjne, które stanowią istotne wsparcie działań prowadzonych na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Policyjne statki powietrzne pozwalają funkcjonariuszom spojrzeć na prowadzone działania z szerszej perspektywy, a przede wszystkim szybko dotrzeć w miejsca, do których dostęp z ziemi może być utrudniony. Ich wykorzystanie zwiększa możliwości Policji w zakresie obserwacji, poszukiwania osób, prowadzenia działań pościgowych, zabezpieczania wydarzeń oraz reagowania w sytuacjach wymagających natychmiastowego wsparcia.
Śmigłowiec w policyjnej służbie to przede wszystkim mobilność, szybkość reakcji i możliwość skutecznego wsparcia funkcjonariuszy działających na ziemi. Jego obecność może mieć kluczowe znaczenie w sytuacjach, w których każda minuta ma znaczenie, a właściwa ocena sytuacji i sprawna koordynacja działań decydują o ich powodzeniu.
Ale zacznijmy od początku. Lotnictwo policyjne rozpoczęło swoją działalność w 1996 r., kiedy to na mocy decyzji Komendanta Głównego Policji utworzono pierwsze sekcje lotnictwa przy komendach wojewódzkich Policji w Krakowie i Poznaniu. Już wówczas dostrzegano, że możliwość prowadzenia działań z powietrza może stanowić cenne uzupełnienie pracy funkcjonariuszy wykonują-

Fot. 2. Zatrzymanie dynamiczne z wykorzystaniem śmigłowca S-70i.

Źródło: https://policja.pl/pol/lotnictwo-policji/zdjecia [dostęp: 24.09.2026 r.].

cych swoje zadania na ziemi. Śmigłowiec dawał bowiem to, czego nie mogły zapewnić pojazdy – możliwość szybkiego przemieszczania się, obserwacji rozległego terenu oraz dotarcia do miejsc trudno dostępnych. Z czasem śmigłowce zaczęły odgrywać coraz większą rolę w działaniach związanych z poszukiwaniem osób, monitorowaniem sytuacji na drogach i w terenie, a także wspieraniem funkcjonariuszy podczas działań wymagających szybkiego rozpoznania sytuacji. Rozwój policyjnego lotnictwa był odpowiedzią na zmieniające się potrzeby służby. Śmigłowiec przestał być postrzegany wyłącznie jako środek transportu, a stał się wyspecjalizowanym narzędziem wspierającym działania funkcjonariuszy. Z powietrza można było obserwować znacznie większy obszar, szybciej przekazywać informacje patrolom znajdującym się na ziemi oraz podejmować działania tam, gdzie dotarcie drogą lądową było utrudnione.

Kolejne lata przyniosły rozwój zarówno floty, jak i wyposażenia oraz metod wykorzystania statków powietrznych. Zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami użytkowników śmigłowce są doposażone w zaawansowane systemy obserwacyjne, kamery dzienne i termowizyjne, reflektory poszukiwawcze, systemy antyoblodzeniowe, specjalistyczne narzędzia, mapy oraz środki łączności umożliwiające skuteczne prowadzenie działań zarówno w dzień, jak i w nocy. Obecnie Policja dysponuje jedną z najnowocześniejszych flot śmigłowcowych

Fot. 3. Ćwiczenia z wykorzystaniem śmigłowca S-70i.

Źródło: https://policja.pl/pol/lotnictwo-policji/zdjecia [dostęp: 24.09.2026 r.].

Fot. 4. Wielozadaniowy śmigłowiec Bell-407GXi w zawisie.

Źródło: materiały KGP.

wykorzystywanych przez europejskie służby porządku publicznego – łącznie posiada 14 statków powietrznych rozlokowanych w 6 bazach na terenie całego kraju.

W skład floty wchodzą przede wszystkim śmigłowce typu:

- S-70i Black Hawk,
- Bell 407GXi,
- Bell 206.

Lotnictwo Policji funkcjonuje w oparciu o strukturę organizacyjną, której centralnym elementem jest Zarząd Lotnictwa Policji w Warszawie, działający w ramach Głównego Sztabu Policji Komendy Głównej Policji. Zarząd pełni funkcję koordynującą wobec jednostek lotniczych rozmieszczonych na terenie kraju, zapewniając jednolite standardy organizacyjne, szkoleniowe i techniczne.

Istotną zmianą w systemie funkcjonowania Lotnictwa Policji będzie wejście w życie przepisów obowiązujących od 1 października 2026 r. Zgodnie z ustawą – Prawo lotnicze, ustawowym organem sprawującym nadzór nad Lotnictwem Policji stanie się Komendant Główny Policji, co formalnie wzmacnia jego rolę jako organu odpowiedzialnego za funkcjonowanie lotnictwa policyjnego.

Obecnie Lotnictwo Policji dysponuje bazami lotniczymi zlokalizowanymi w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie oraz we Wrocławiu. Największa flota stacjonuje w Zarządzie Lotnictwa Policji w Warszawie i obejmuje pięć śmigłowców S-70i Black Hawk oraz dwa śmigłowce Bell 407GXi. Pozostałe bazy wyposażone są głównie w śmigłowce Bell 407GXi, natomiast w Łodzi i we Wrocławiu eksploatowane są dodatkowo śmigłowce Bell 206. Śmigłowiec Bell 407GXi przypisany do Sekcji Lotnictwa Policji w Poznaniu jest obecnie czasowo użytkowany przez Zarząd Lotnictwa Policji w Warszawie.

Utrzymanie gotowości operacyjnej[1]

Za każdym startem policyjnego śmigłowca stoi praca wielu osób, których na co dzień nie widać. To właśnie sprawnie funkcjonujący system logistyczny pozwala zapewnić statkom powietrznym odpowiedni poziom gotowości do realizacji zadań. W lotnictwie nie ma bowiem miejsca na przypadkowość – bezpieczeństwo załogi i osób znajdujących się na ziemi wymaga właściwego przygotowania technicznego, materiałowego i organizacyjnego.

Logistyka w Lotnictwie Policji obejmuje znacznie więcej niż samo zabezpieczenie części zamiennych. To planowanie i realizacja dostaw, gospodarka materiałowa, zabezpieczenie paliwa i materiałów eksploatacyjnych, utrzymanie zaplecza technicznego, a także właściwe planowanie obsług, remontów i modernizacji. Istotnym elementem jest również monitorowanie resursów oraz zapewnienie dostępności podzespołów i wyposażenia niezbędnego do utrzymania śmigłowców w sprawności.

Szczególnego znaczenia nabiera właściwe planowanie. Śmigłowiec policyjny musi być gotowy do wykonania zadania często w krótkim czasie, dlatego wszystkie elementy systemu logistycznego powinny działać w sposób skoordynowany. Odpowiednio zabezpieczone części, sprawne zaplecze techniczne, właściwa dokumentacja oraz dostępność wykwalifikowanego personelu tworzą fundament, na którym opiera się gotowość operacyjna.

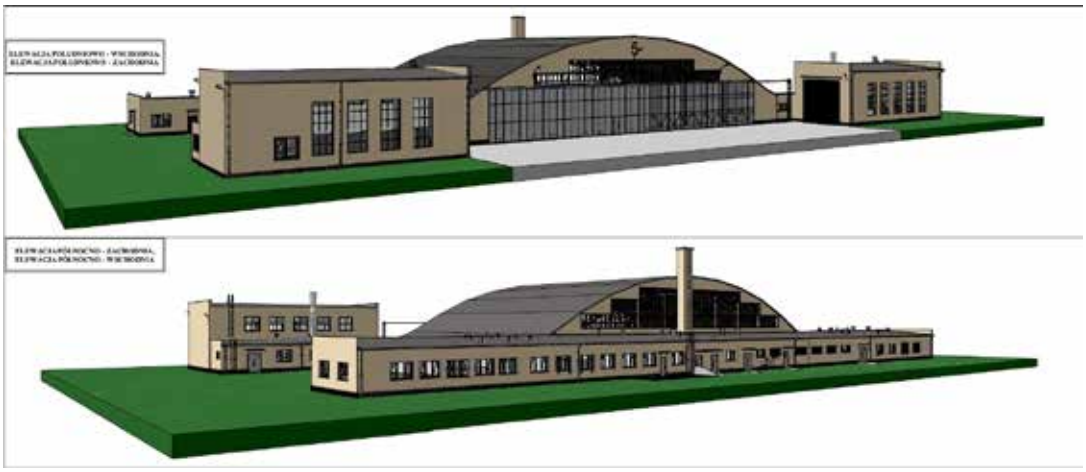
Zapewnienie wysokiej gotowości technicznej statków powietrznych wymaga prowadzenia systematycznych działań logistycznych i serwisowych. Zadania te realizowane są przez Biuro Logistyki Policji KGP odpowiedzialne za planowanie i koordynowanie obsługi technicznej floty. Działania te mają kluczowe znaczenie dla utrzymania ciągłej gotowości operacyjnej lotnictwa oraz zapewnienia bezpieczeństwa wykonywanych lotów.

Biuro Logistyki Policji KGP dodatkowo modernizuje infrastrukturę bazowania śmigłowców, a także dba o utrzymanie wysokiej sprawności technicznej i zapewnienie właściwych warunków służby i pracy. Na przestrzeni ostatnich lat zrealizowano zadania inwestycyjne polegające na wykonaniu

Fot. 5. Budynek symulatora.

Źródło: materiały KGP.

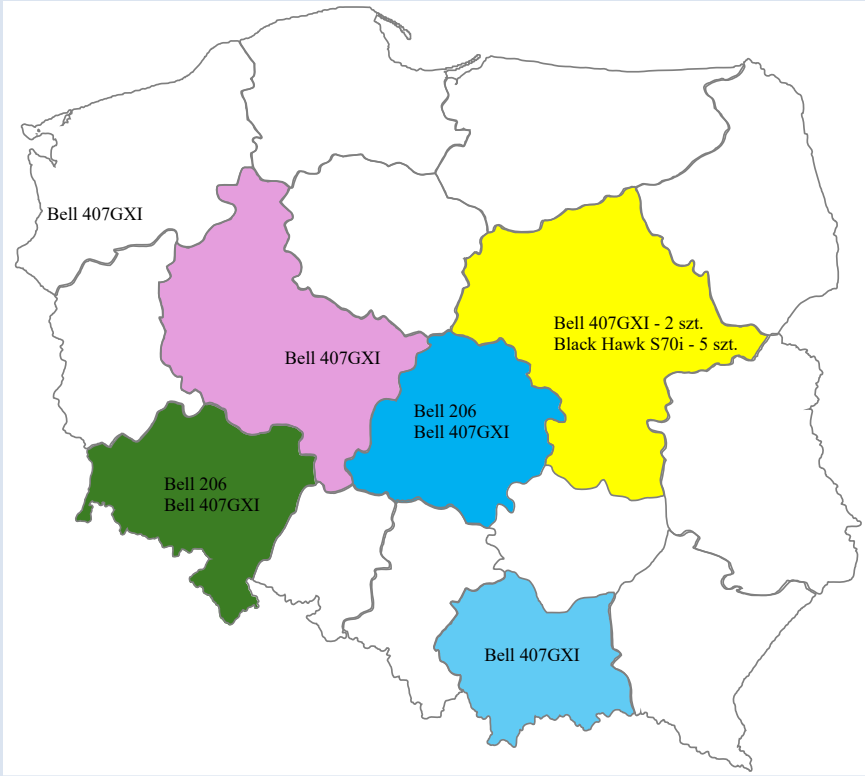
Ryc. 1. Hangar Lotnictwa Policji nr 5 na lotnisku Warszawa-Babice.

Źródło: materiały KGP.

Ryc. 2. Hangar Lotnictwa Policji nr 6 na lotnisku Warszawa-Babice.

Źródło: materiały KGP.

Ryc. 3. Bazowanie policyjnych śmigłowców na terenie Polski.

zabudowy symulatora śmigłowca oraz budowie mobilnego hangaru na terenie lotniska Warszawa-Babice. W perspektywie kolejnych lat planowana jest realizacja przebudowy hangarów oraz infrastruktury technicznej wraz z zagospodarowaniem terenu lotniska Warszawa-Babice. Środki na wskazane przedsięwzięcia pochodzić będą z „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa".

Podejmowane działania pozwolą dostosować istniejące obiekty do potrzeb wynikających z ciągłego rozwoju Lotnictwa Policji i konieczności zapewnienia odpowiednich warunków do realizacji ustawowych zadań związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego. Współcześnie bowiem Lotnictwo Policji stanowi jeden z kluczowych elementów wspierających działania funkcjonariuszy zarówno w codziennej służbie, jak i podczas sytuacji nadzwyczajnych, wymagających zaangażowania specjalistycznych środków transportu i obserwacji.

Można powiedzieć, że logistyka jest jednym z tych obszarów służby, których efekty najlepiej widać wtedy, gdy wszystko działa prawidłowo. Dla załogi oznacza to sprawny i właściwie przygotowany śmigłowiec, dla funkcjonariuszy na ziemi – pewność otrzymania niezbędnego wsparcia, a dla obywateli – możliwość szybkiego wykorzystania policyjnego lotnictwa wszędzie tam, gdzie jego obecność może przyczynić się do ochrony życia, zdrowia i bezpieczeństwa.

[1] Zarządzenie nr 40 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 kwietnia 2018 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez służbę Lotnictwo Policji (Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 57, z późn. zm.).

Bibliografia

Akty prawne i dokumenty strategiczne:

Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm.).

Strategia funkcjonowania Biura Logistyki Policji KGP na lata 2022–2025, Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji, Warszawa 2021.

Zarządzenie nr 38 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie określenia norm wyposażenia i szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania sprzętu techniki policyjnej dla jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 141, z późn. zm.).

Zarządzenie nr 40 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 kwietnia 2018 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez służbę Lotnictwo Policji (Dz. Urz. KGP poz. 57, z późn. zm.).

Summary

Protecting public safety from the air – the role of police helicopters

The article provides an overview of Polish Police aviation, including the tasks performed with the use of police helicopters, the organisational structure of Police Aviation and its aircraft fleet. It also highlights the role of logistics in planning and coordinating fleet maintenance, as well as maintaining and modernizing helicopter base infrastructure. The article additionally presents plans for the redevelopment of hangars, technical facilities and other infrastructure at Warsaw-Babice Airport.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

BEZPIECZEŃSTWO POLICJANTA
to dla nas priorytet

Fot. 1. Wyposażenie policjantów BOA. Źródło: zasoby prywatne funkcjonariuszy BOA

kom. Paweł Włodyka

p.o. Kierownik Sekcji ds. Uzbrojenia
Wydziału Koordynacji Gospodarki Uzbrojeniem i Techniką Policyjną Biura Logistyki Policji
Komendy Głównej Policji

Specjalistyczne wyposażenie dla służb mundurowych stanowi warunek sprawnego i skutecznego funkcjonowania Policji i tym samym ma wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Obejmuje ono szeroki zakres nowoczesnych rozwiązań technologicznych – od środków ochrony balistycznej i uzbrojenia, po zaawansowaną technikę policyjną wspierającą realizację zadań operacyjnych, prewencyjnych i dochodzeniowo-śledczych.

Odpowiednio zaplanowany i efektywnie przeprowadzony proces zakupu tego wyposażenia przekłada się nie tylko na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa obywateli, lecz także na ochronę życia i zdrowia funkcjonariuszy oraz podniesienie skuteczności prowadzonych przez nich działań. Współczesne wyzwania i dynamicznie zmieniające się zagrożenia wymagają od formacji ciągłego rozwoju. Dlatego też Policja nieustannie inwestuje w nowoczesny sprzęt i innowacyjne systemy, które podnoszą poziom bezpieczeństwa funkcjonariuszy na służbie.

OSŁONY BALISTYCZNE

Bezpieczeństwo funkcjonariuszy Policji stanowi jeden z kluczowych elementów sprawnego funkcjonowania Państwa. Policjanci pełniący służbę każdego dnia stykają się z sytuacjami o różnym stopniu zagrożenia – od rutynowych interwencji porządkowych, poprzez zabezpieczanie imprez masowych, aż po działania wobec osób agresywnych lub znajdujących się pod wpływem środków odurzających, a także działania w ramach pododdziałów kontrterrorystycznych. W takich warunkach szczególnego znaczenia nabiera wyposażenie ochronne, którego podstawowym elementem są osłony balistyczne, tj. hełmy, tarcze oraz różnego typu kamizelki kuloodporne.

Fot. 2. Hełm kuloodporny w połączeniu z urządzeniem optoelektronicznym stosowanym w służbie kontrterrorystycznej.
Źródło: www.gazeta.policja.pl.

Fot. 3 i 4. Funkcjonariusze Policji w umundurowaniu ćwiczebnym w kamizelkach typu *Plate carrier* (2 rodzaje) oraz hełmach kuloodpornych.
Źródło: www.gazeta.policja.pl.

Istotnym przełomem w rozwoju środków ochrony balistycznej było opracowanie w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX w. lekkich kompozytów oraz włókien aramidowych, znanych pod nazwami handlowymi Kevlar i Twaron. Dzięki swoim wyjątkowym właściwościom, takim jak wysoka wytrzymałość mechaniczna przy stosunkowo niewielkiej masie, materiały te umożliwiły skonstruowanie lekkich, a jednocześnie skutecznych osłon balistycznych, znacząco zwiększających bezpieczeństwo użytkowników.

W Polsce pierwsze nowoczesne osłony balistyczne zostały wprowadzone na wyposażenie Policji w latach dziewięćdziesiątych XX w. Od tego czasu, wraz z dynamicznym rozwojem technologii materiałowych, ich konstrukcja ulegała systematycznemu doskonaleniu. Współczesne hełmy, tarcze oraz kamizelki kuloodporne są lżejsze, bardziej ergonomiczne i zapewniają wyższy poziom ochrony niż ich wcześniejsze odpowiedniki. Stanowią one efekt wieloletnich badań naukowych oraz doświadczeń zdobytych podczas działań wojskowych i policyjnych, dzięki czemu należą obecnie do podstawowych środków ochrony indywidualnej funkcjonariuszy realizujących zadania w warunkach podwyższonego ryzyka.

Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji pełni istotną funkcję w zakresie zapewnienia funkcjonariuszom odpowiedniego wyposażenia, koordynując działania związane z jego pozyskiwaniem oraz gospodarowaniem nim. Do podstawowych zadań Biura należy rozpoznawanie i analiza potrzeb jednostek organizacyjnych Policji, planowanie wydatków m.in. na zakup środków indywidualnej ochrony balistycznej, przygotowanie i realizacja postępowań zakupowych, a także nadzór nad gospodarką magazynową. Biuro odpowiada również za kontrolę jakości dostarczonych osłon balistycznych oraz organizację ich wycofywania i wymiany po zakończeniu okresu eksploatacji lub w przypadku utraty wymaganych właściwości ochronnych. Prawidłowa realizacja tych działań zapewnia ciągłość wyposażenia Policji w omawiane środki oraz przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa funkcjonariuszy podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

Zasada działania kamizelki kuloodpornej polega na pochłanianiu oraz rozpraszaniu energii kinetycznej pocisku przez wielowarstwowe materiały balistyczne stosowane w osłonach. W momencie kontaktu kuli z osłoną energia uderzenia zostaje rozłożona na większą powierzchnię kamizelki, co znacząco ogranicza możliwość penetracji pocisku oraz minimalizuje ryzyko wystąpienia ciężkich obrażeń ciała.

Dlatego też na wyposażeniu Policji znajduje się kilka typów kamizelek z ochroną balistyczną, które są dedykowane dla poszczególnych rodzajów służb formacji, co umożliwia dostosowanie do specyfiki realizowanych zadań, a co najważniejsze – spełnienie oczekiwań użytkownika końcowego.

Stosowane w Policji kamizelki kuloodporne kamuflowane ze względu na budowę pozwalają na ich wykorzystanie w codziennej służbie zarówno przez funkcjonariuszy pionu kryminalnego, jak i prewencji. Umożliwiają funkcjonariuszom wykonywanie standardowych obowiązków bez wzbudzania podejrzeń, jednocześnie zapewniając ochronę przed pociskami kal. 9 mm i kal. 7,62 x 25 mm wystrzeliwanymi z broni palnej oraz przed niebezpiecznymi narzędziami, takimi jak nóż i szpikulec. Są lekkie i elastyczne, co minimalizuje dyskomfort.

Kamizelki typu Plate Carrier są przeznaczone dla funkcjonariuszy komórek patrolowo-interwencyjnych oraz pododdziałów zwartych Policji. Znajdują szerokie zastosowanie podczas realizacji zadań związanych z codzienną służbą, a także podczas działań specjalnych (jak np. działania blokadowo-pościgowe za niebezpiecznym uzbrojonym przestępcą). Charakteryzują się zaawansowanym systemem regulacji, który umożliwia idealne dopasowanie do sylwetki funkcjonariusza, co zwiększa komfort i stabilność, nawet podczas intensywnego ruchu. Konstrukcja kamizelki pozwala na jej spersonalizowanie poprzez zastosowanie systemów montażowych pozwalających na rozmieszczenie wyposażenia we-

Fot. 5. Funkcjonariusze pododdziału kontrterrorystycznego z tarczami balistycznymi: średnią i małą.
Źródło: www.gazeta.policja.pl.

dług indywidualnych potrzeb. Kamizelki te są wyposażone w twarde wkłady balistyczne, które zapewniają wyższy poziom ochrony, w tym przed pociskami z karabinków i karabinów. Poczucie bezpieczeństwa, jakie daje ta kamizelka, pozwala funkcjonariuszom na bardziej zdecydowane i skuteczne działania, nawet w obliczu realnego zagrożenia.
Kamizelki kuloodporne zintegrowane dedykowane są dla funkcjonariuszy samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji oraz sekcji realizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji. Kamizelki tego rodzaju stanowią indywidualną ochronę najważniejszych organów ciała przed uderzeniem pociskami broni małokalibrowej oraz przed odłamkami granatów i urządzeń wybuchowych. Kamizelki kuloodporne zintegrowane są wykonane w wyższych klasach odporności balistycznej i zapewniają dodatkową ochronę szyi, ramion oraz tętnic udowych.
Należy wspomnieć, że na wyposażeniu Policji znajdują się także hełmy oraz tarcze kuloodporne.
Hełmy kuloodporne stosowane w Policji charakteryzują się niewielką wagą (około kilograma), mobilnością i dużą ergonomią pozwalającą na realizację różnorodnych zadań operacyjnych. Ich głównym celem jest ochrona głowy przed pociskami, odłamkami oraz urazami mechanicznymi. Podstawą konstrukcji hełmu są zaawansowane technologicznie materiały kompozytowe, a zintegrowane szyny oraz gniazdo montażowe umożliwiają zamontowanie specjalistycznego oporządzenia, takiego jak urządzenia noktowizyjne lub termowizyjne, oświetlenie taktyczne czy też zestawy łączności.
Natomiast tarcze kuloodporne to specjalistyczny zespołowy sprzęt ochronny, niezbędny do zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonariuszy Policji w najbardziej niebezpiecznych sytuacjach, w tym podczas interwencji z użyciem broni palnej. Ich zastosowanie wykracza poza tradycyjne tarcze ochronne stosowane podczas zamieszek, oferując zaawansowaną ochronę balistyczną. Wykonane są z zaawansowanych technologicznie lekkich materiałów, a jednocześnie zapewniają wysoką odporność na penetrację pocisków. W zależności od potrzeb taktycznych dostępne są różne rozmiary tarcz – od mniejszych, przenośnych, po większe, zapewniające ochronę większej powierzchni ciała. Tarcze kuloodporne wykorzystywane są przez funkcjonariuszy samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji oraz sekcji realizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji.

TAKTYCZNA KAMIZELKA KULOODPORNA

W ramach realizacji zadań związanych z rozwojem innowacyjnych rozwiązań w obszarze ochrony balistycznej funkcjonariuszy Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji podjęło współpracę z Instytutem Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX" w celu opracowania projektów taktycznych kamizelek kuloodpornych przeznaczonych dla policjantów pełniących służbę w komórkach patrolowo-interwencyjnych oraz w komórkach ruchu drogowego. Celem nadrzędnym projektu było stworzenie kamizelki łączącej funkcjonalność kuloodporności z funkcjonalnością taktyczną, co pozwoliłoby na wyeliminowanie konieczności noszenia przez policjanta w służbie dwóch oddzielnych kamizelek. Rozwiązanie przedmiotowego problemu było niezwykle istotne z punktu widzenia samej taktyki pełnionej służby, jak i bezpieczeństwa funkcjonariuszy w przypadku zaistnienia sytuacji zagrażającej ich życiu. Kluczowym elementem okazał się tu czas potrzebny na udzielenie pomocy i szybkie sprawne zaopatrzenie rany, np. postrzałowej. W omawianej taktycznej kamizelce kuloodpor-

Fot. 6. Wyposażenie balistyczne oraz broń palna długa użytkowana w służbie kontrterrorystycznej.
Źródło: Wydział Prasowo-Informacyjny BKS KGP.

Fot. 7 i 8. Kamizelka taktyczna kuloodporna dla funkcjonariuszy Policji pionu ruchu drogowego. Zdj. Wiktoria Marczak. Źródło: https://policja.pl/pol/kgp/blp/aktualnosci/276344,Stoisko-Policji-na-Targach-POLSECURE-przyciagnelo-tlumy.html.

nej zastosowane rozwiązania technologiczne pozwalają na zdjęcie oporządzenia w ciągu zaledwie kilku sekund, a zasobnik na indywidualne materiały medyczne pozwala wykonać sprawnie czynności związane z opatrzeniem rany.
W 2024 r. zakupiono pierwsze egzemplarze demonstracyjne kamizelek dedykowanych dla policjantów komórek patrolowo-interwencyjnych, które zostały przekazane do testów prowadzonych przez funkcjonariuszy będących przyszłymi użytkownikami tego wyposażenia. W kolejnym roku, na podstawie uzyskanych doświadczeń oraz wyników badań eksploatacyjnych, opracowano i zakupiono kilka egzemplarzy kamizelek przeznaczonych dla funkcjonariuszy ruchu drogowego, wyposażonych dodatkowo w elementy odblaskowe.
Pozytywne opinie funkcjonariuszy uczestniczących w testach eksploatacyjnych potwierdziły zasadność dalszego rozwijania programu wyposażania Policji w tego typu środki balistycznej ochrony indywidualnej.
Rozwój technologii sprawił, że współczesna kamizelka taktyczna przestała pełnić wyłącznie funkcję balistyczną. Obecnie jest wielofunkcyjnym elementem wyposażenia, który integruje środki niezbędne do wykonywania obowiązków służbowych, zapewniając funkcjonariuszowi łatwy i szybki dostęp do asortymentu potrzebnego w codziennej służbie. Dodatkowo, zastosowane materiały o wysokiej odporności na przecięcie i przebicie (nóż, szpikulec) ograniczają możliwość penetracji ostrza przez osłonę, tj. zmniejszają ryzyko powstania ciężkich obrażeń ciała. Ochrona ta ma szczególne znaczenie podczas interwencji prowadzonych wobec agresywnych osób, zatrzymań, kontroli osobistych oraz działań realizowanych w miejscach o podwyższonym poziomie zagrożenia.
Istotną zaletą nowoczesnych kamizelek jest ich modułowa budowa, pozwalająca na indywidualne dostosowanie rozmieszczenia wyposażenia do specyfiki wykonywanych zadań. Inna konfiguracja będzie optymalna podczas służby patrolowo-interwencyjnej, inna w trakcie zabezpieczania imprez masowych, kontroli drogowych czy realizacji czynności związanych z zatrzymywaniem sprawców przestępstw. Takie rozwiązanie zwiększa nie tylko wygodę użytkowania, lecz przede wszystkim wpływa na szybkość podejmowania działań oraz skuteczność wykonywanych czynności. W praktyce kamizelka taktyczna stanowi centralny element wyposażenia funkcjonariusza Policji. Umieszczane są na niej m.in. środki przymusu bezpośredniego, radiotelefon, indywidualna apteczka pierwszej pomocy, latarka oraz inne akcesoria niezbędne podczas realizacji zadań służbowych. Łącząc funkcję ochronną z funkcją nośną i organizacyjną, znacząco zwiększa bezpieczeństwo, mobilność oraz efektywność działań policjanta przy zachowaniu maksymalnego możliwego komfortu. Z tego względu współczesna kamizelka taktyczna pełni jednocześnie kilka kluczowych funkcji, do których należą:
– zapewnienie ochrony życia i zdrowia funkcjonariusza poprzez ograniczenie skutków uderzeń, otarć oraz innych urazów mechanicznych;
– poprawa organizacji wyposażenia służbowego w sposób umożliwiający szybki dostęp do niezbędnych środków i urządzeń;
– możliwość równomiernego rozłożenia ciężaru wyposażenia w sposób ograniczający przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego, co ma wpływ na ergonomię;
– system szybkiego wypięcia oraz rozbudowany system regulacji, umożliwiający precyzyjne dopasowanie do sylwetki użytkownika;
– wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa funkcjonariusza oraz możliwość oddziaływania prewencyjnego na osoby naruszające porządek prawny.

W powszechnej świadomości kamizelki taktyczne kojarzone są przede wszystkim z wyposażeniem żołnierzy wojsk specjalnych oraz funkcjonariuszy jednostek kontrterrorystycznych. W rzeczywistości ich zastosowanie wykracza jednak daleko poza działania jednostek specjalnych. Współcześnie stanowią one istotny element wyposażenia również funkcjonariuszy pełniących służbę patrolową i prewencyjną.

KONTROLA JAKOŚCI – GWARANCJĄ BEZPIECZEŃSTWA

Proces zakupu osłon balistycznych rozpoczyna się od opracowania szczegółowych wymagań technicznych. To już na etapie przygotowania postępowania określane są parametry dotyczące między innymi:
– bezpieczeństwa użytkowania;
– skuteczności balistycznej;

Fot. 9. Wyposażenie i uzbrojenie policjantów służby kontrterrostycznej.
Źródło: *Służba kontrterrorystyczna*, https://praca.policja.pl/rdp/rodzaje-sluzb/243878,Sluzba-kontrterrorystyczna.html.

– niezawodności działania;
– trwałości konstrukcji;
– odporności na uszkodzenia mechaniczne;
– kompatybilności z wyposażeniem wykorzystywanym przez funkcjonariuszy Policji.

Tak określone wymagania stanowią podstawę do przeprowadzenia postępowania zakupowego oraz późniejszej oceny oferowanych wyrobów.

Zgodnie bowiem z postanowieniami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie przeprowadzenia oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby bezpieczeństwa państwa oraz wykazu tych wyrobów (Dz. U. z 2024 r. poz. 486), wydanego na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747), zakupiony przez Policję wyrób balistyczny, przed jego wprowadzeniem do użytku, jest objęty nadzorem przez uprawniony organ administracji państwowej, tj. Dyrektora Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX z siedzibą w Łodzi.

Procedura oceny zgodności ma na celu potwierdzenie, przez akredytowane laboratoria, że dany wyrób spełnia wszystkie wymagania techniczne oraz – co jest najistotniejsze – jest bezpieczne dla użytkownika. W przypadku braku spełnienia opisanych powyżej wymagań wprowadzenie wyrobu do użytkowania w Policji jest niemożliwe.

Proces zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników nie kończy się na zakupie wyposażenia, zwłaszcza jeżeli mamy na uwadze osłony balistyczne, tj. hełmy, tarcze oraz kamizelki kuloodporne.

Z uwagi na fakt, że bardzo istotnym aspektem rzutującym na bezpieczeństwo funkcjonariuszy podczas wykonywania przez nich czynności służbowych jest stan techniczny wyposażenia, każdego roku na rzecz wszystkich jednostek organizacyjnych Policji prowadzone są badania laboratoryjne całego sprzętu ochrony balistycznej, jaki jest na wyposażeniu Policji. Celem takich badań jest weryfikacja jego parametrów ochronnych w trakcie i po okresie obowiązującej gwarancji.

Procedura badań prowadzona jest wyłącznie na podstawie polskich norm PN-V-87000:2011 *Osłony balistyczne lekkie. Kamizelki kulo- i odłamkoodporne*. *Wymagania i badania*, oraz PN-V-87001:2011 *Osłony balistyczne lekkie. Hełmy ochronne odłamko- i kuloodporne. Wymagania i badania*. Natomiast w przypadku gdy specyfikacja techniczna na wyrób wymaga kuloodporności na amunicję, która nie jest ujęta w polskiej normie, stosuje się dodatkowo normę amerykańską.

Badania prowadzone są przez akredytowane laboratoria badawcze, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji w przedmiotowym zakresie. W przypadku kamizelek kuloodpornych badania prowadzone są po 4 i 6 latach użytkowania, a następnie co 2 lata, natomiast badania hełmów – po 5 latach użytkowania.

Procedura przebiegu badań kamizelek kuloodpornych jasno określa, iż wynik pozytywny uzyskany jest w przypadku, kiedy w efekcie ostrzału daną amunicją nie wystąpiło żadne przebicie, a wgniecenie podłoża nie przekroczyło wartości dopuszczalnej. W przypadku wystąpienia w czasie badania jednego całkowitego przebicia lub przekroczenia dopuszczalnej głębokości wgniecenia podłoża, dopuszcza się

Fot. 10. Wyposażenie balistyczne, broń palna długa oraz urządzenia optoelektroniczne użytkowane w służbie kontrterrorystycznej. Zdj. Marek Szałajski.
Źródło: Stołeczny Magazyn Policyjny, https://magazyn-ksp.policja.gov.pl/mag/wyposazenie?page=l.

przeprowadzenie badań powtórnych na podwójnej liczbie kamizelek z danej partii. Natomiast stwierdzenie podczas badań dwóch całkowitych przebić w danej partii wyklucza już wykonanie powtórnych badań. Kamizelki wówczas są wycofane z eksploatacji.

Nie bez znaczenia pozostaje również właściwa konserwacja osłon balistycznych przez ich użytkowników – policjantów. Prawidłowa eksploatacja, dbanie o powierzone mienie oraz przestrzeganie zasad konserwacji przyczyniają się do wydłużenia okresu użytkowania osłon, zachowania ich pełnej funkcjonalności oraz utrzymania wysokiego poziomu skuteczności ochronnej i bezpieczeństwa użytkowania.

Podsumowanie potrzeb zakupowych Policji

W ramach procesu pozyskiwania osłon balistycznych Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji odpowiada za przygotowanie założeń technicznych i organizacyjnych prowadzonych postępowań zakupowych oraz współpracę ze specjalistami odpowiedzialnymi za określenie wymagań dotyczących wyposażenia. Działania te mają na celu zapewnienie, by nabywany asortyment odpowiadał aktualnym potrzebom służby oraz spełniał określone wymagania w zakresie jakości, funkcjonalności i bezpieczeństwa użytkowania.

W zakresie swoich zadań Biuro sprawuje również nadzór nad realizacją zawartych umów, a także koordynuje czynności związane z odbiorem, magazynowaniem i dystrybucją sprzętu do poszczególnych jednostek organizacyjnych Policji. Istotnym elementem prowadzonej działalności jest monitorowanie cyklu życia m.in. hełmów, tarcz oraz kamizelek kuloodpornych, obejmujące planowanie wymiany wyeksploatowanego sprzętu, jak i zapewnienie ciągłości dostaw w celu utrzymania pełnej gotowości operacyjnej formacji.

Określenie potrzeb zakupowych w zakresie omawianego asortymentu w Policji jest wynikiem kompleksowej analizy wielu czynników, w szczególności liczby funkcjonariuszy, specyfiki realizowanych zadań, poziomu występujących zagrożeń oraz aktualnego stanu technicznego użytkowanego wyposażenia i jego ilości. Odpowiednio zaplanowany proces zakupowy pozwala na zapewnienie wyposażenia odpowiadającego wymaganiom współczesnej służby oraz zapewnia skuteczną realizację ustawowych zadań Policji.

Bibliografia

Akty prawne i dokumenty strategiczne:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793).

Ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie przeprowadzenia oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby bezpieczeństwa państwa oraz wykazu ich wyrobów (Dz. U. z 2024 r. poz. 486).

Zarządzenie nr 38 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie określenia norm wyposażenia i szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania sprzętu techniki policyjnej dla jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 141).

Zarządzenie nr Z34 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 października 2017 r. dotyczące norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w niezbędne uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy.

Polskie Normy nr V-87000:2011 oraz V-87001:2001.

Strategia funkcjonowania Biura Logistyki Policji KGP na lata 2022–2025, Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji, Warszawa 2021.

Summary

Officer safety is our priority

Specialist equipment for uniformed services is essential to effective policing and, more broadly, to national security. This includes a wide range of modern technological solutions – from ballistic protection and weaponry to advanced police equipment supporting operational, preventive and investigative activities.

The article examines how well-planned and efficiently managed procurement can not only enhance public safety, but also help protect officers and increase their operational effectiveness. As policing faces increasingly complex and rapidly evolving threats, continuous modernization is essential. The Polish Police therefore continue to invest in modern equipment and innovative systems designed to provide officers with greater protection while on duty.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

JAK ZMIENIA SIĘ MUNDUR

Kulisy modernizacji umundurowania Policji

podinsp. Krzysztof Błesznowski

Radca w Wydziale Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej
Biura Logistyki Policji
Komendy Głównej Policji

Mundur od zawsze jest symbolem służby, dyscypliny i przynależności. Dziś jednak to znacznie więcej niż tylko charakterystyczny strój. Za każdym nowym krojem, materiałem czy rozwiązaniem konstrukcyjnym stoją miesiące analiz, testów i konsultacji z jego użytkownikami. Jak wygląda proces modernizacji umundurowania? Co decyduje o wprowadzeniu zmian i dlaczego współczesny mundur musi sprostać znacznie większym wymaganiom niż jego poprzednicy? Zaglądamy za kulisy procesu, który łączy tradycje z nowoczesnymi technologiami i realnymi potrzebami służby.

Największa rewolucja nazwana „granatową" została zainicjowana w 2006 r. i w pierwszej kolejności dotyczyła umundurowania służbowego. Po przeprowadzeniu szeregu czynności przygotowawczych, analitycznych, koncepcyjnych, sprawdzających wypracowane rozwiązania konstrukcyjne w 2009 r. wprowadzono na wyposażenie formacji nowy wzór umundurowania, który znacznie różnił się od ówcześnie wykorzystywanego. Przede wszystkim zaprezentowano nową jakość materiałów i zmieniono kolorystykę munduru oraz oznaczeń. Ten zestaw został zamieniony na wygodny i przede wszystkim funkcjonalny ubiór w kolorze ciemnego granatu. Był to niewątpliwie przełom, który zapoczątkował dalszy kierunek zmian, realizowanych później w odniesieniu do umundurowania ćwiczebnego, a następnie umundurowania wyjściowego.

Podejmowane czynności modernizacyjne poszczególnych elementów umundurowania i wyposażenia specjalnego wynikają z konieczności ich dostosowania do różnorodnych warunków służby, poprawy komfortu i zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonariuszy. Policjant latem pracuje w upale, zimą w chłodzie, jesienią w deszczu. Mundur towarzyszy mu przez cały czas – w patrolu pieszym, w radiowozie, w trakcie interwencji, podczas sporządzania dokumentacji w jednostce organizacyjnej. Czasem policjant działa w warunkach ekstremalnych, w trakcie zabezpieczeń dużych imprez masowych, w otwartym terenie, czasem w rejonie przygranicznym, przenosząc ze sobą cały niezbędny ekwipunek.

Mając na uwadze przytoczone uwarunkowania służby, można śmiało powiedzieć, że w ramach stałej modernizacji przyjętych na wyposażenie Policji wzorców umundurowania wiele już w tej dziedzinie dokonano. Niemniej nie oznacza to, że proces został zakończony, wręcz przeciwnie – należy iść naprzód wraz z rozwojem nowoczesnych technologii włókienniczych i odzieżowych.

Od czego zacząć modernizację?

Każda zmiana powinna zaczynać się od diagnozy występujących problemów. Zanim przystąpiono do realizacji projektu udoskonalenia już istniejącego umundurowania albo wprowadzenia nowego elementu, zanim dokonano wyboru pierwszej, nawet roboczej tkaniny czy naszkicowano nowy

krój, konieczne było określenie, jakie aspekty konstrukcji czy zastosowanych materiałów stanowią utrudnienie przy podejmowaniu codziennych zadań służbowych. Istotne jest oczywiście ogólne wrażenie, obiegowe opinie policjantów czy też sygnały napływające z jednostek Policji, dyskusje na odprawach służbowych, jednak najlepiej dysponować rzetelną i udokumentowaną wiedzą. Przełomowym momentem okazały się badania ankietowe przeprowadzone przez Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX", który jako organ nadzorowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji stanowi wsparcie służb w obszarze wyrobów odzieżowych, przeciwuderzeniowych i ochrony balistycznej. Proces zbierania informacji objął funkcjonariuszy różnych pionów: patrolowo-interwencyjnego, ruchu drogowego, oddziałów i pododdziałów prewencji – tych, którzy na co dzień wykorzystują umundurowanie służbowe i ćwiczebne. Prace zrealizowano w dwóch etapach, przy czym pierwszy dotyczył jedynie ubiorów służbowych, natomiast drugi *„Ankietyzacja reprezentacyjnej grupy funkcjonariuszy Policji (kobiet i mężczyzn) pod kątem przydatności w służbie elementów aktualnie użytkowanego umundurowania ćwiczebnego oraz służbowego"*, zakończony na początku 2022 r., stanowił rozszerzenie i pogłębienie dotychczas zdobytej wiedzy. Celem badań było poznanie opinii funkcjonariuszy nie tylko co do zasadności zakupywania poszczególnych przedmiotów, ale także poznanie ich cech użytkowych, zarówno tych pozytywnych, jak i negatywnych. Był to czas, kiedy należało się na chwilę zatrzymać i ocenić przydatność poszczególnych składowych ubiorów policyjnych.

Zebrane uwagi i wyniki ankiet przeprowadzonych wśród funkcjonariuszy pozwoliły na skatalogowanie problemów, które powtarzały się niezależnie od pionu i jednostki. Wśród najczęściej diagnozowanych bolączek wskazywano na niewystarczające właściwości termiczne używanych w umundurowaniu materiałów, negowano krój niektórych elementów umundurowania, układ i liczbę kieszeni – w kontekście noszonego przez policjantów wyposażenia. Do wypracowania właściwych kierunków zmian niezwykle cenne okazało się doświadczenie policjantów i pracowników Policji biorących udział w kontroli procesów produkcyjnych w fabrykach odzieżowych, odbiorów jakościowych czy też tych opracowujących zapisy specyfikacji technicznych

Fot. 1. Ćwiczenia pododdziału kontrterrorystycznego – policjanci w mundurach w kamuflarzu typu Multicam. Zdj. Jacek Herok.

Źródło: Zasoby BKS KGP.

Fot. 2. Ewolucja kamuflażu – zmiana barw. Zdj. Jacek Herok.

Źródło: Zasoby BKS KGP.

wyrobów. Należy też podkreślić, że możliwość poznania rozwiązań stosowanych w innych służbach, innych krajach, najnowszych tendencji w projektowaniu odzieży czy używanych materiałów zawsze stanowi wartość dodaną dla podejmowania tego rodzaju decyzji.

I tak, krok po kroku, rozpoczęto projekty dotyczące koszul służbowych i letnich (zmiana kroju i tkaniny), mundurów ćwiczebnych (zmiana konstrukcji i materiału zasadniczego), kurtek uniwersalnych (unowocześnienie konstrukcji i zmiana filozofii tworzenia zestawów ubiorczych), odzieży przeciwdeszczowej dla opiekunów psów służbowych, spodni letnich do półbutów, czy też bardziej odpowiadającego potrzebom funkcjonariuszy nakrycia głowy do umundurowania ćwiczebnego. W toku prac nad nowymi wzorami umundurowania wynikła także, na wniosek Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji, konieczność modernizacji kombinezonów z tkaniny trudnopalnej oraz mundurów wieloczęściowych w kamuflażu multicam.

I co dalej?

Zebranie wszystkich zidentyfikowanych potrzeb oraz wniosków z przeprowadzonych analiz posłużyło do opracowania konkretnych założeń konstrukcyjnych i materiałowych. Działania te realizowane były dwutorowo, co pozwalało zaoszczędzić czas i weryfikować na bieżąco wzajemne zależności pomiędzy nimi. Dobra tkanina przy złej konstrukcji nie da właściwego efektu i odwrotnie.

Do prac zaproszono doświadczonych funkcjonariuszy różnych pionów. Ich rola nie ograniczała się do konsultacji, byli oni aktywną częścią zespołu projektowego na etapie określania założeń. Wiedzieli, czego potrzebują w prakty-

Fot. 3. Patrol – policjanci w umundurowaniu zimowym.

Źródło: Zasoby BKS KGP.

ce, i potrafili ocenić proponowane rozwiązania nie przez pryzmat teorii, lecz realiów służby. Współpraca z producentami posiadającymi odpowiedni potencjał produkcyjny i doświadczonych konstruktorów odzieży mundurowej była równie istotna i zapewniła przełożenie pierwotnych wymagań na rzeczywisty wyrób.

Uzupełnieniem tych prac było zastosowanie wyników realizowanego pod auspicjami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju projektu *Badania antropometryczne funkcjonariuszy służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.* Przedsięwzięcie, w którym brały udział m.in. Politechnika Warszawska i Instytut Włókiennictwa z Łodzi, funkcjonujący obecnie w ramach Sieci Łukasiewicz, dostarczyło niezbędnych danych o budowie ciała współczesnych policjantów oraz pozwoliło na opracowanie aktualnych tabel rozmiarowych odzieży mundurowej. Poszczególne przedmioty, projektowane bez takich danych, mogą poprawnie wyglądać na manekinach, ale nie sprawdzić się w pełni w służbie. Po raz pierwszy wyniki tych badań i analiz antropometrycznych zastosowano przy opracowywaniu wszystkich elementów munduru wyjściowego. Wtedy doskonale się sprawdziły i trend ten zastosowano również przy prowadzonych zmianach koszul służbowych i przy projektowaniu nowego wzoru ubioru ćwiczebnego. Od tego właśnie momentu modernizacja mundurów policyjnych przestała być postulatem, a stała się konkretnym zadaniem do wykonania.

Jak dobrać tkaninę?

Materiał zasadniczy, czyli tkanina bądź dzianina, jest jednym z najważniejszych składników sukcesu. Właściwy dobór materiału decyduje o tym, jak mundur zachowuje się w realnych warunkach codziennej służby, czy oddycha, czy się przeciera, czy zachowuje barwę po dziesiątkach prań. Kryteria oceny jakości tkanin zostały dostosowane do przeznaczenia poszczególnych elementów umundurowania.

W przypadku koszul służbowych, dążąc do zwiększenia przewiewności, lepszego odprowadzania wilgoci, pozytywnych odczuć przy kontakcie z ciałem użytkownika, zdecydowano się na większy udział bawełny w stosunku do poliestru. Jednak aby zrekompensować możliwy spadek współczynników odporności, zastosowano splot skośny w miejsce płóciennego. Dziś, z perspektywy czasu można powiedzieć, że właśnie ta tkanina, opracowana specjalnie na koszule dla policjantów, została przyjęta z dużym zainteresowaniem przez rynek cywilny i jest już produkowana nie tylko w kolorze granatowym.

Inaczej wyglądała sytuacja z przygotowaniem nowego wzoru munduru ćwiczebnego. Na podstawie zebranych od funkcjonariuszy danych, tkaninie zostały postawione następujące wymagania: mały ciężar, oddychalność, wysoka odporność mechaniczna, trwałość koloru po wielokrotnym praniu czy działaniu promieni słonecznych i potu oraz zwiększenie swobody ruchów użytkownika. Dobrą odpowiedzią okazała się kombinacja bawełny i poliamidu, zapewniająca prawie wszystkie wymienione cechy, lecz potrzebny był jeszcze jeden składnik. Okazała się nim elastoolefina, o odmiennym pochodzeniu chemicznym niż elastan, posiadająca zdolność do co najmniej półtorakrotnego wydłużenia włókien i powrotu do stanu pierwotnego bez uszkodzeń.

Odmienne wymagania przyjęto dla kurtek uniwersalnych, w praktyce składających się z zewnętrznej warstwy przeciwdeszczowej i wewnętrznej warstwy ciepłochronnej, jednak tu kolejność działań była odwrotna. Najpierw opracowano koncepcję wykorzystania kurtki, tak aby była w stanie sprostać każdym warunkom pogodowym, opadom deszczu, śniegu czy niskim temperaturom. Dla każdej z warstw zastosowano lekkie, wytrzymałe i odporne na ścieranie tkaniny poliamidowe o odmiennej charakterystyce. Pierwsza z nich miała zachować wysoką paroprzepuszczalność przy jednocześnie wysokiej odporności. Druga miała stanowić lżejszą ochronę i dobrze zachowywać się jako kolejna warstwa funkcyjna, uzupełniona o lekkie, wysoce ciepłochronne wypełnienie.

Rola najcięższej, najbardziej odpornej i trudnopalnej tkaniny przypadła na projekt opracowania nowego wzoru kombinezonu dla służby kontrterrorystycznej. W tym przypadku, co do zasady, wykorzystywane są włókna aramidowe (trudnopalne). Ich zastosowanie ma na celu nie maksymalizację komfortu, lecz zapewnienie jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa policjantów podczas działań taktycznych w obliczu narażenia na płomień i ciepło.

Fot. 4. Praca przy silnych odpadach deszczu – znaczenie wodoodporności i wodoszczelności.

Źródło: Zasoby BKS KGP.

Fot. 5. Poszukiwania nad brzegiem rzeki – znaczenie ochrony przed zimnem i wilgocią. Zdj. Jacek Herok.

Źródło: Zasoby BKS KGP.

W trakcie selekcji materiałów opracowywano nie tylko nowe sploty i składy surowcowe. Przy pomocy laboratoriów zakładowych badano takie cechy techniczne jak odporność na przecieranie, oceniając, ile cykli tarcia materiał wytrzymuje, zanim pojawią się oznaki zniszczenia. Badano wytrzymałość na rozciąganie i rozdzieranie – parametry kluczowe w kontekście dynamicznych ruchów wykonywanych podczas służby i pokonywania przeszkód. Sprawdzano poziom oddychalności i zdolność do odprowadzania wilgoci, oceniano pod kątem komfortu termicznego. Zweryfikowano trwałość barwy po wielokrotnym praniu w warunkach laboratoryjnych, a barwy zbliżone do koloru granatowego są na to szczególnie narażone. Uwzględniono także zachowanie tkanin przy czynnikach zewnętrznych, takich jak woda, oleje i inne środki chemiczne, z którymi funkcjonariusz może mieć kontakt podczas interwencji. Nie pominięto też odporności na pot i światło, istotnej zwłaszcza przy długotrwałym noszeniu mundurów w okresie letnim. Te wszystkie współczynniki, skodyfikowane w powszechnie obowiązujących normach PN-EN, są podstawą do opracowania specyfikacji technicznych i badania materiałów przez wyspecjalizowane jednostki w warunkach masowej produkcji.

Konstrukcja i prototypy

Zagadnieniem, które musi być wzięte pod uwagę przy określaniu konstrukcji, jest dobranie odpowiednich tabel rozmiarów odzieży. Kluczowe w tej kwestii okazało się takie stopniowanie rozmiarowe, które jest zależne od typu ubioru. Inne podejście do skali rozmiarów powinno być uwzględnione w przypadku kurtki uniwersalnej z warstwą ocieplającą, a inne dla koszuli czy spodni letnich. Dostosowanie modeli do sylwetek funkcjonariuszy, przy jednoczesnym zapewnieniu zachowania przez nich swobody ruchów, opierało się bezpośrednio na danych zebranych wcześniej w trakcie projektu badawczego Politechniki Warszawskiej i Instytutu Włókiennictwa.
Opracowane w ten sposób pierwsze prototypy zostały poddane ocenie jeszcze przed odszyciem i przekazaniem do użytkowania partii testowych. Ta analiza pozwoliła na wprowadzenie zmian już na wstępnym etapie projektu i przyczyniła się do wyeliminowania części błędów konstrukcyjnych, zanim wyroby trafiły do fazy testów w warunkach rzeczywistych. To właśnie w tym momencie korygowano najbardziej oczywiste niedociągnięcia, takie jak błędne proporcje, nieprawidłowo rozmieszczone szwy, niewygodne zapięcia, niedociągnięcia estetyczne, rozmieszczenie oznaczeń i napisów.
Gdy prototyp zostaje zaakceptowany – czas na produkcję partii testowej!

Testowanie w praktyce

Testowanie to moment, w którym następuje przejście od etapu projektu na papierze i pojedynczych egzemplarzy do weryfikacji wyrobu w warunkach prawdziwej służby, której nie da się zastąpić żadnym laboratorium.
Kluczowe znaczenie miał dobór jednostek Policji i pory roku. Wybór ten nie był przypadkowy. Uwzględniono czas, w którym mundur co do zasady będzie noszony, kurtki uniwersalne w okresie zimowym, ubiory ćwiczebne i czapki ćwiczebne w okresie wiosenno-letnim. Wzięto pod uwagę zadania wykonywane przez funkcjonariuszy, koszule służbowe skierowano do pionu patrolowo-interwencyjnego, pełne ubiory ćwiczebne wraz kurtkami do oddziałów i pododdziałów prewencji Policji, które realizują zadania w najbardziej zróżnicowanych warunkach atmosferycznych.
Tak przygotowane partie poszczególnych przedmiotów trafiły do rąk testujących, a sam proces opierał się nie tylko na pozyskiwaniu wiedzy w drodze ankiet, ale także na doświadczeniu, bezpośredniej obserwacji i rozmowach z testującymi funkcjonariuszami. To pozwoliło wychwycić niuanse, których nie da się zidentyfikować w programach badawczych.
Założeniem było, aby w trakcie okresu testowania funkcjonariusze mogli doświadczyć różnych sytuacji, od rutynowego patrolu po zdarzenia o charakterze dynamicznym, oraz mieli możliwość poddać odzież konserwacji w warunkach domowych (pranie). Równolegle przygotowywano ankiety, których konstrukcja nie była przypadkowa, lecz wskazywała, na jakie najważniejsze cechy wyrobu należy zwrócić uwagę i dlaczego. Ankiety badały dopasowanie do sylwetek, komfort termiczny o różnych porach roku, swobodę ruchu podczas wykonywania czynności służbo-

Fot. 6. Produkcja tkaniny.

Źródło: Zasoby BLP KGP.

Fot. 7. Praca laboratorium – recepty barwiarskie.
Źródło: Zasoby BLP KGP.

wych, trwałość poszczególnych elementów, zamków, rzepów, nap, szwów. Badano funkcjonalność układu kieszeni oraz możliwość przenoszenia dodatkowego wyposażenia. Osobnym, bardzo istotnym punktem była wytrzymałość samych tkanin. Zwracano także uwagę na subiektywne odczucia policjantów, w tym przede wszystkim na ocenę, czy nowe modyfikacje i wzory stanowią jakościową i estetyczną zmianę w stosunku do poprzednio użytkowanych ich odpowiedników.

Ocena i modyfikacje

Punktem wyjścia do dalszych działań była analiza wyników ankiet, zestawiona z bezpośrednimi obserwacjami. Ogólny wynik testów okazał się pozytywny dla wszystkich dotychczas opracowanych wzorów. Zdecydowana większość przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych sprawdziła się w praktyce i nie wymagała większych zmian.
Niemniej w przypadku umundurowania ćwiczebnego w tkaninie bawełniano-poliamidowej z domieszką włókien elastycznych testy ujawniły konieczność zmiany sposobu jej wykończenia, tak by podnieść odporność materiału na pilling (mechacenie się materiału) oraz zagniecenia, czyli cechy szczególnie istotne przy intensywnym, codziennym użytkowaniu tego wariantu ubioru.
Dokonano również modyfikacji zmiany systemu oznaczania stopni służbowych poprzez umieszczenie ich na lewym przodzie bluz i kurtek zamiast tradycyjnych pagonów. Dotychczasowa forma nie w pełni sprawdzała się w praktyce. Dodano także znaki identyfikacji przynależności państwowej na ramieniu, jako być może drobną z pozoru zmianę, jednak istotną z punktu widzenia ostatecznego, jednolitego wizerunku umundurowania policjantów.

Specyfikacje techniczne i badania laboratoryjne

Mundur skierowany do produkcji musi być opisany w sposób precyzyjny i jednoznaczny. Tym opisem jest specyfikacja techniczna, czyli dokument, który ma pozwalać na

Fot. 8. Praca laboratorium – dobór funkcji tkanin.
Źródło: Zasoby BLP KGP.

to, aby każdy producent składający swoją ofertę w postępowaniu przetargowym wiedział dokładnie, jaki produkt ma wytworzyć i jakie wymagania spełnić. Dobrze napisana specyfikacja, a także system nadzoru i odbiorów jakościowych stanowią łącznie gwarancję, że wyrób dostarczony przez wybrany zakład produkcyjny będzie zgodny z tym, co zaprojektowano i przetestowano, a nie jedynie zbliżony do postawionych wymagań.
Równolegle z opracowywaniem specyfikacji prowadzone są badania laboratoryjne, których celem jest potwierdzenie, że przyjęte założenia są możliwe do spełnienia przez fabryki odzieżowe i że finalny wyrób rzeczywiście może osiągnąć deklarowane parametry. Badania obejmują wszystkie istotne czynniki przytoczone w specyfikacjach, są walidacją techniczną. Próby przeprowadzane są zgodnie z normami europejskimi i krajowymi, a ich wyniki wpływają na treść danej specyfikacji i w efekcie stanowią integralną część dokumentacji technicznej wyrobu. Kluczową rolę w tym procesie odgrywają akredytowane laboratoria, które stosują jednolite procedury i metodyki badawcze, a ich opinie są najbardziej wiarygodne.

Co nowego w najbliższym czasie?

W trakcie realizacji są prace ukierunkowane na przeprowadzenie zmian jakościowych i wizerunkowych:

- umundurowania ćwiczebnego, w zakresie jego konstrukcji, jak i materiału; największymi zaletami wdrażanych rozwiązań są: lepsze dopasowanie do sylwetki, swoboda ruchów, komfort termiczny, pozytywne wrażenia z kontaktu tkaniny z ciałem, usytuowanie i pojemność kieszeni; zastosowano dodatkowo znak przynależności państwowej oraz zmieniono sposób oznaczenia stopnia służbowego, umieszczając go po lewej stronie przodu, nad kieszenią, zamiast na naramiennikach;

Fot. 9. Praca laboratorium – badanie Ph tkanin.

Źródło: Zasoby BLP KGP.

Fot. 10. Badanie odporności na ścieranie i pilling.

Źródło: Zasoby BLP KGP.

- nakrycia głowy stanowiącego komplet z umundurowaniem ćwiczebnym, zastępując furażerkę czapką z daszkiem typu sportowego, która wykonana będzie z tkaniny rip-stop (wzmacnianej tkaniny odpornej na prucie) w kolorze granatowym; takie rozwiązanie poprawi komfort pełnienia służby, w szczególności podczas działań o charakterze dynamicznym oraz w trakcie opadów deszczu czy też silnego nasłonecznienia;
- kurtki służbowej o charakterze uniwersalnym, mającej docelowo zastąpić asortyment w postaci kurtki służbowej letniej oraz kurtki służbowej zimowej z podpinką i ocieplaczem z polaru; ten element umundurowania jest odpowiedzią na zmieniające się warunki atmosferyczne i będzie składał się z kurtki przeciwdeszczowej i kurtki o parametrach ciepłochronnych, przy czym każdy z tych wyrobów może być użytkowany oddzielnie lub mogą być noszone razem; przy wykonaniu nowego wzoru odzieży wierzchniej zastosowano współcześnie wykorzystywane w przemyśle i dostępne na rynku tkaniny i inne materiały charakteryzujące się wysokimi walorami użytkowymi;
- spodni służbowych letnich do półbutów, których krój przewiduje proste nogawki, nieznacznie zwężane ku dołowi; nowy wzór spodni wzbogacony zostanie o nowe rozwiązania funkcjonalne w postaci dodatkowych kieszeni: jednej – usytuowanej z tyłu, na lewej nogawce, z zamkiem krytym plisą, drugiej – umieszczonej na prawej nogawce, z przodu, na wysokości uda; na szwach zewnętrznych nogawek znajdować się będzie biza (wypustka) z materiału odblaskowego; przyjęto założenie, że nowa tkanina będzie lżejsza i będzie zawierać naturalne składy surowcowe, co pozwoli na większą oddychalność wyrobu i w konsekwencji wpłynie na komfort pełnienia służby w okresie letnim; obecnie szyta jest partia testowa tego asortymentu, która zostanie skierowana przede wszystkim do policjantów komórek patrolowo-interwencyjnych KWP w Łodzi oraz KSP.

Zakłada się, że po dokonaniu stosownej nowelizacji rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. *w sprawie umundurowania policjantów* (Dz. U. poz. 738, z późn. zm.), możliwe będzie dokonywanie zakupów w wyżej wskazanym zakresie już w przyszłym roku.

Ponadto finalizowane są prace związane z wdrożeniem na wyposażenie Policji asortymentu dedykowanego dla służby kontrterrorystycznej. Planuje się uruchomienie w IV kwartale br. procedur zakupowych na dostawy nowego:

- kombinezonu z tkaniny trudnopalnej w kolorze zielonym, opracowanego z udziałem operatorów, będącego wyposażeniem zapewniającym bezpieczeństwo w trakcie ryzykownych realizacji;
- munduru wieloczęściowego w kamuflażu multicam, stanowiącego narzędzie pracy kolejnej generacji, który przeznaczony jest do zadań szkoleniowych i bojowych.

Summary

How police uniforms are changing. Behind the modernization process

The author points out that the police uniforms has always been a symbol of service, discipline and belonging. Today, however, it must also meet a range of practical requirements. It needs to be suitable for different working conditions, improve officers' comfort and help ensure their safety. The article describes the complex process of modernizing individual items of police uniform. This process combines tradition with new technologies and the practical needs of officers. It discusses changes to police uniforms that have already been introduced and presents further designs that are planned for testing. Particular attention is given to tests carried out by accredited laboratories. Their purpose is to confirm that the proposed solutions can be successfully used in clothing fabrics and that the final products can meet the required standards. The tests assess a number of parameters, including resistance to sweat and light, abrasion resistance, tensile and tear strength, breathability, moisture management, thermal comfort and color fastness. They also examine how fabrics respond to external factors such as water, oils and other chemicals that officers may come into contact with during interventions. The results of these tests are used in the preparation of technical specifications and form an integral part of the technical documentation for the final product.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

MUNDUR pod lupą

Co każdy policjant powinien wiedzieć

Danuta Urbańska

główny specjalista
Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej
Biura Logistyki Policji KGP

Mundur policyjny to nie tylko poszczególne przedmioty, takie jak spodnie, kurtka czy czapka, które składają się na określone zestawy ubiorcze. To określony przepisami prawa spójny system wskazujący, które jego elementy można łączyć ze sobą, kiedy i w jakich okolicznościach obowiązuje ubiór wyjściowy, a kiedy służbowy, a wreszcie – co jest dopuszczone do noszenia w służbie, a co poza nią. System kształtuje też zasady, jakimi należy się kierować przy zestawianiu poszczególnych składników umundurowania w zależności od pory roku, charakteru wykonywanych zadań czy zajmowanego stanowiska. Zasady te regulują przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. poz. 738, z późn. zm.), aktu prawnego, który przez lata podlegał licznym nowelizacjom.

Dla policjanta w codziennej służbie każda zmiana przepisów, choć uzasadniona i potrzebna z punktu widzenia praktyki i dążenia do zapewnienia funkcjonariuszom odpowiedniego komfortu w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, rodzi praktyczne pytania. Co dokładnie się zmieniło i jakie nowe wzory umundurowania wprowadzono? Które zasady obowiązują nadal, a które zostały zastąpione nowymi? Jak należy łączyć elementy umundurowania wprowadzone w różnym czasie i które należą do odmiennych kategorii umundurowania (ćwiczebnego, służbowego, wyjściowego)? Odpowiedzi nie zawsze mogą być łatwe do znalezienia, szczególnie gdy zmiany rozkładają się w czasie na wiele kolejnych nowelizacji, a każda z nich zmienia tylko część postanowień rozporządzenia.
Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie tych kwestii w sposób przystępny i praktyczny. Omówione w nim zostaną zasady kompletowania i noszenia umundurowania, reguły łączenia poszczególnych elementów, okresy i okoliczności ich wykorzystania, tak aby ułatwić policjantom codzienne wybory i pomóc w stosowaniu reguł wynikających z rozporządzenia.
Umundurowanie policjantów składa się z ubiorów:
1) wyjściowego,
2) służbowego,
3) ćwiczebnego.

Ubiór wyjściowy

Obecnie obowiązujący wzór ubioru wyjściowego w kolorze granatowym został wprowadzony w 2022 r. Dotychczasowy ubiór wyjściowy w kolorze błękitno-szarym może być noszony przez policjantów do dnia 31 grudnia 2032 r.

Zasady noszenia

W zależności od okoliczności, ubiór wyjściowy jest noszony ze sznurem galowym lub bez.

Ubiór wyjściowy nosi się:
- podczas wystąpień w charakterze przedstawiciela Policji na oficjalnych spotkaniach lub uroczystościach, jeżeli nie zachodzi konieczność występowania w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym,
- przy meldowaniu się przełożonym po przybyciu do nowej jednostki organizacyjnej Policji lub przed odejściem na inne stanowisko służbowe.

Policjanci mogą nosić ubiór wyjściowy bez sznura galowego w czasie pełnienia służby w:
- Komendzie Głównej Policji,
- Akademii Policji w Szczytnie, szkole policyjnej i ośrodku szkolenia Policji, jeżeli nie występują w szyku i na placu ćwiczeń,
- jednostkach organizacyjnych Policji, jeżeli służbę pełnią w pomieszczeniach biurowych.

Ubiór wyjściowy ze sznurem galowym z odznaczeniami, medalami i odznakami nosi się podczas:
- uroczystych obchodów świąt państwowych,
- uroczystości z okazji Święta Policji, wręczania sztandarów, orderów i odznaczeń, mianowania na stopień lub ślubowania policjantów,
- innych ważnych uroczystości na polecenie Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie, komendanta szkoły policyjnej lub Dyrektora Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

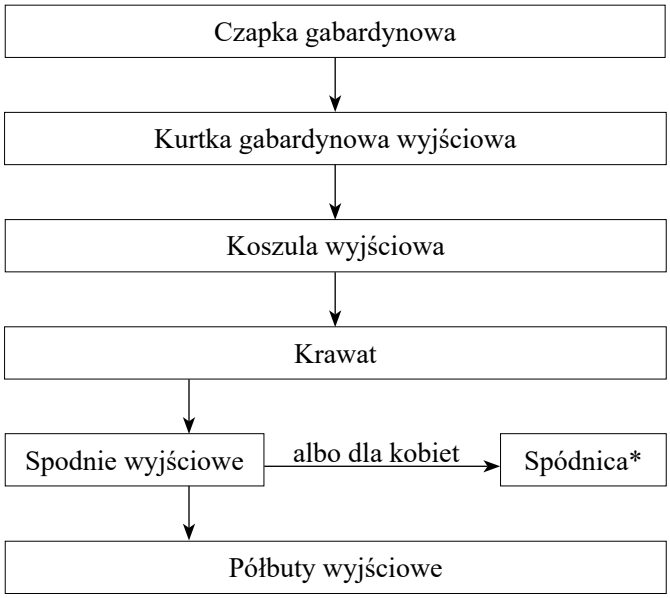
Ubiór wyjściowy ze sznurem galowym, z baretkami orderów, odznaczeń i medali, gdy nie ma obowiązku noszenia pełnych odznak, oraz z innymi odznakami policjanci mogą nosić podczas:
- uroczystych przedstawień w teatrach, salach koncertowych i oficjalnych spotkań, jeżeli w tym zakresie nie zostały wydane inne polecenia,
- uroczystości rodzinnych oraz w innych okolicznościach, w których w środowisku cywilnym przyjęty jest zwyczajowo strój wieczorowy, jeżeli policjant występuje w umundurowaniu,
- uczestniczenia w uroczystościach pogrzebowych policjantów lub pracowników z udziałem policyjnych asyst honorowych.

Jednocześnie należy dodać, że Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Komendant Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie, komendant szkoły policyjnej i Dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji mogą zarządzić noszenie ubioru wyjściowego ze sznurem galowym również w innych okolicznościach niż określone powyżej.

Zestawy przedmiotów ubioru wyjściowego

W okresie letnim

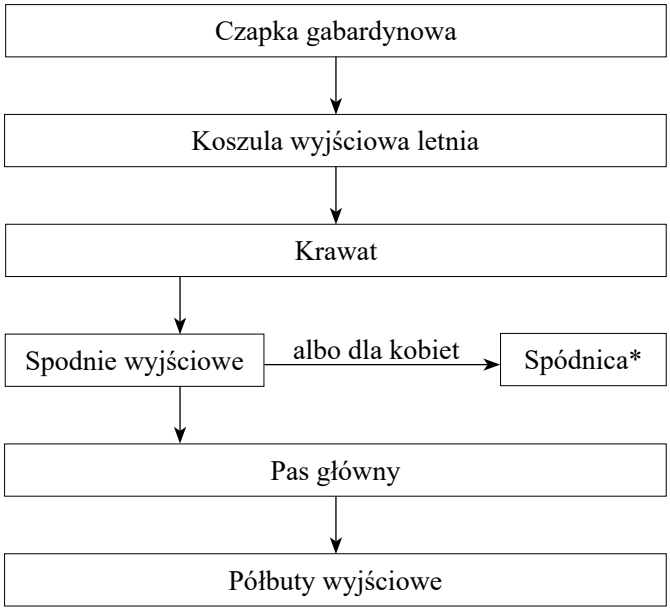
Wariant I

*Dopuszcza się noszenie przez kobiety w ww. zestawie spodni wyjściowych zamiast spódnicy.

W zależności od warunków atmosferycznych do ubioru wyjściowego w okresie letnim nosi się płaszcz wyjściowy całoroczny, szalik letni i rękawiczki skórzane letnie.

Wariant II

*Dopuszcza się noszenie przez kobiety w ww. zestawie spodni wyjściowych zamiast spódnicy.

W okresie zimowym

- Czapka gabardynowa
- Kurtka gabardynowa wyjściowa
- Koszula wyjściowa
- Krawat
- Spodnie wyjściowe albo dla kobiet → Spódnica*
- Płaszcz wyjściowy całoroczny
- Szalik zimowy
- Rękawiczki zimowe skórzane
- Trzewiki-botki ocieplane

*Dopuszcza się noszenie przez kobiety w ww. zestawie spodni wyjściowych zamiast spódnicy.

Zestaw przedmiotów ubioru wyjściowego ze sznurem galowym

- Czapka gabardynowa
- Kurtka gabardynowa wyjściowa
- Koszula wyjściowa
- Krawat
- Spodnie wyjściowe albo dla kobiet → Spódnica*
- Półbuty wyjściowe
- Rękawiczki skórzane**
- Sznur galowy

*Dopuszcza się noszenie przez kobiety w ww. zestawie spodni wyjściowych zamiast spódnicy.
**Rękawiczek nie nosi się w pomieszczeniach zamkniętych.

Dopuszcza się noszenie płaszcza wyjściowego całorocznego na czas dojazdu lub dojścia do miejsca uroczystości. W zależności od warunków atmosferycznych podczas uroczystości odbywających się na wolnym powietrzu do ubioru wyjściowego ze sznurem galowym nosi się płaszcz wyjściowy całoroczny oraz trzewiki-botki ocieplane.

Fot. 1. Ubiór wyjściowy w koszuli wyjściowej letniej.

Źródło: *Umundurowanie policjanta. Ilustrowany poradnik*, Komenda Główna Policji, 2026.

Fot. 2. Ubiór wyjściowy ze sznurem galowym.

Źródło: *Umundurowanie policjanta. Ilustrowany poradnik*.

Ubiór służbowy

Obecnie obowiązujący ubiór służbowy został wprowadzony w 2009 r. Dokonano wówczas zmiany kolorystyki tego ubioru z błękitnoszarej na granatową, a także wprowadzono nowy asortyment przedmiotów, z których większość ma sportowy charakter.

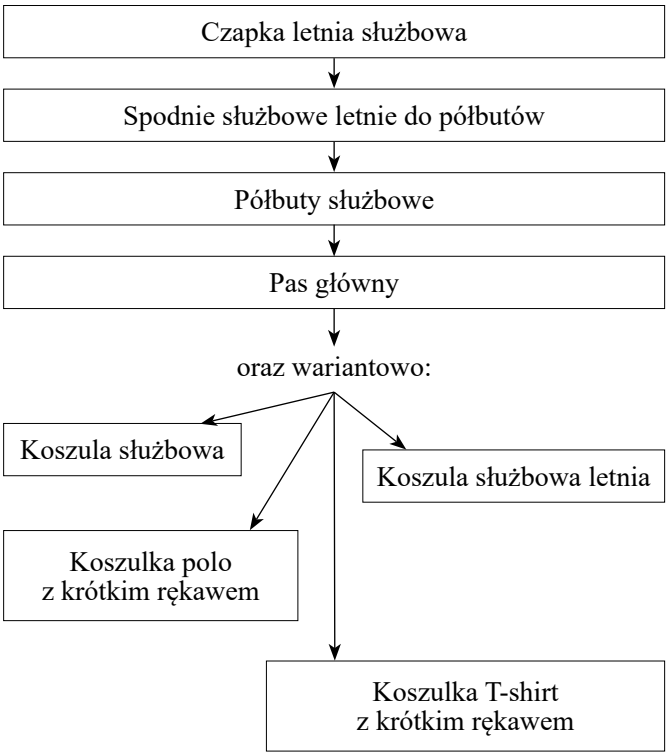
Zasady noszenia

Ubiór służbowy nosi się w czasie wykonywania obowiązków służbowych, z wyjątkiem przypadków, w których dopuszcza się noszenie do służby ubioru ćwiczebnego.

Możliwe połączenia przedmiotów ubioru służbowego

W okresie letnim

Zestaw I:

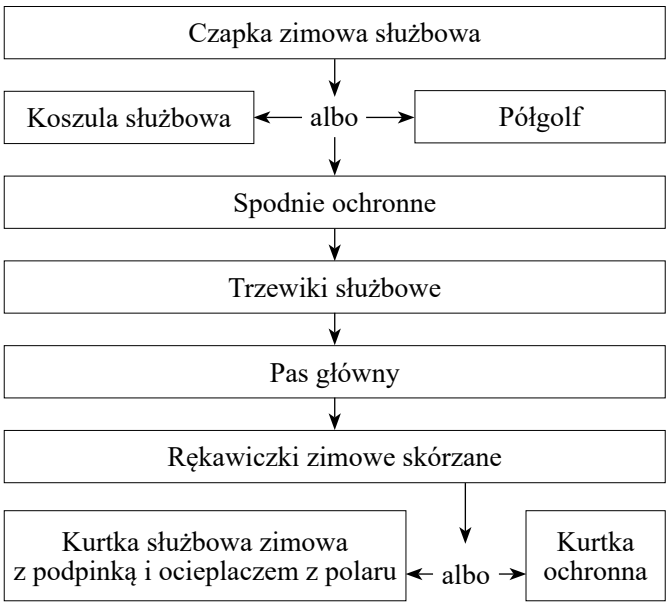
Zestaw II:

*zamiast spodni służbowych letnich do trzewików można nosić spodnie ochronne.

W zależności od warunków atmosferycznych do ubioru służbowego w okresie letnim nosi się kurtkę służbową letnią albo kurtkę ochronną. Do ubioru służbowego można nosić ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej z ocieplaczem z polaru, w tym także po odpięciu rękawów, w formie kamizelki.

W okresie zimowym

Fot. 3. Ubiór służbowy policjanta w okresie letnim – zestaw I.

Fot. 4. Ubiór służbowy policjanta w okresie zimowym.

Źródło: *Umundurowanie policjanta. Ilustrowany poradnik.*

W 2017 r. została wprowadzona zmiana przepisów polegająca na dopuszczeniu noszenia spodni wyjściowych albo spódnicy, przez policjantów-kobiety, oraz półbutów wyjściowych w zestawie ubioru służbowego z koszulą służbową i koszulą służbową letnią – w okresie letnim. W okresie zimowym odpowiednio: spodni wyjściowych (spódnicy) i trzewików-botków w zestawie ubioru służbowego.

Powyższy zestaw ubiorczy mogą nosić policjanci, którzy pełnią służbę w Komendzie Głównej Policji, Akademii Policji w Szczytnie, szkole policyjnej, ośrodku szkolenia Policji (jeżeli nie występują w szyku i na placu ćwiczeń), pomieszczeniach biurowych w jednostkach organizacyjnych Policji lub podczas wystąpień służbowych w charakterze przedstawiciela danej jednostki organizacyjnej Policji.

Ubiór ćwiczebny

Obecnie obowiązujący wzór ubioru ćwiczebnego został wprowadzony w 2017 r. Zastąpił on ubiór ćwiczebny w kolorze czarnym.

Zasady noszenia

Ubiór ćwiczebny nosi się:

- na zajęciach realizowanych w ramach szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w jednostkach organizacyjnych Policji,
- w czasie pełnienia służby w Centralnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji „BOA" i samodzielnych pododdziałach kontrterrorystycznych Policji,
- w czasie wykonywania zadań o charakterze specjalnym na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Policji,
- w czasie szkolenia osób powołanych na ćwiczenia do jednostek organizacyjnych Policji.

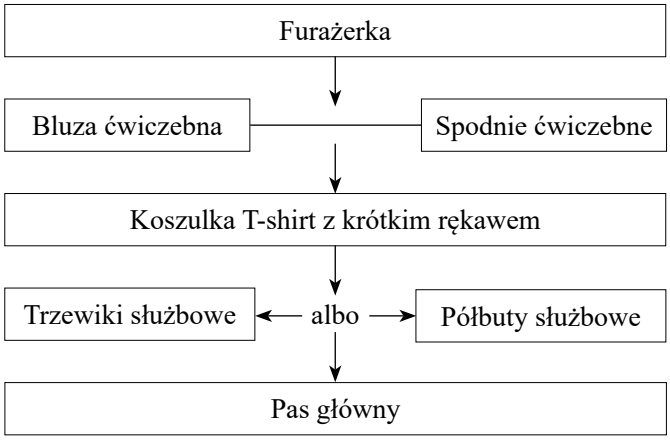
Dopuszcza się noszenie ubioru ćwiczebnego przez policjantów:

- pełniących służbę w komórkach organizacyjnych właściwych do spraw: patrolowych, interwencyjnych, patrolowo-interwencyjnych i konwojowych,
- w oddziałach prewencji Policji lub samodzielnych pododdziałach prewencji Policji,
- w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych,
- sprawujących opiekę nad psem służbowym,
- w innych przypadkach, wynikających z potrzeb służby.

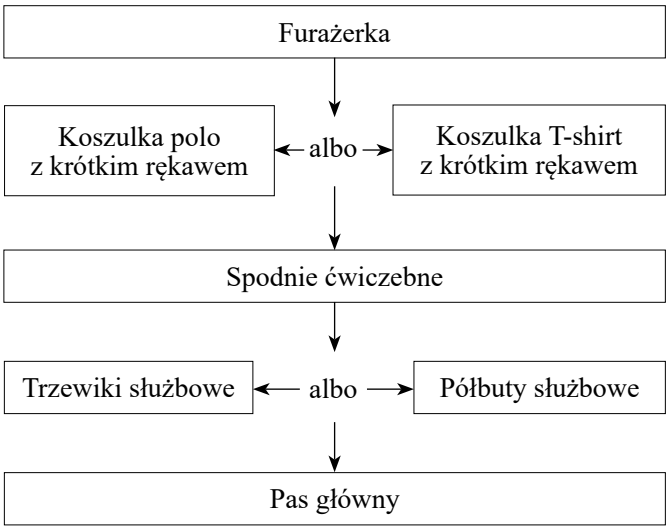
Możliwe połączenia przedmiotów ubioru ćwiczebnego

W okresie letnim

Wariant I

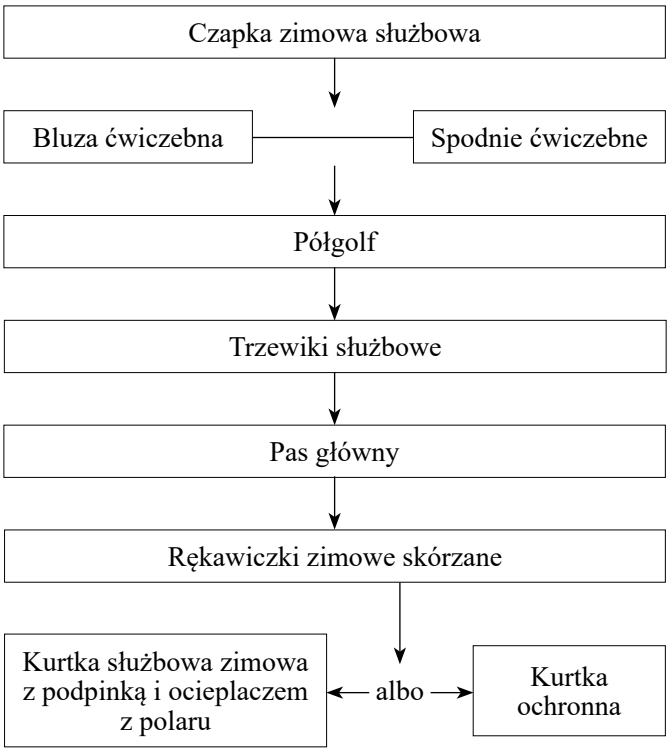
Wariant II

W zależności od warunków atmosferycznych do ubioru ćwiczebnego w okresie letnim nosi się kurtkę służbową letnią albo kurtkę ochronną. Do ubioru ćwiczebnego można nosić ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej z ocieplaczem z polaru, w tym także po odpięciu rękawów, w formie kamizelki.
Dopuszcza się noszenie ubioru ćwiczebnego bez pasa głównego podczas przebywania na terenie jednostki organizacyjnej Policji.

W okresie zimowym

Wariant I

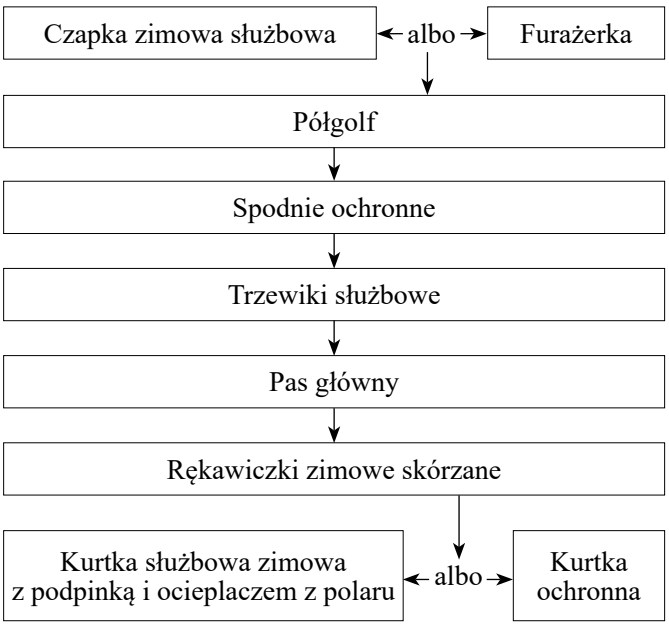

ZESTAWY UMUNDUROWANIA

Wariant II

Wariant III

Służba kontraktowa

Służba kontraktowa w Policji została powołana z dniem 5 listopada 2024 r. na mocy ustawy z dnia 1 października 2024 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z utworzeniem oddziałów o profilu mundurowym oraz ułatwieniem powrotu do służby w Policji i Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1562). W związku z tym wprowadzono zmiany w przepisach dotyczących umundurowania policjantów polegające na określeniu normy umundurowania dla tej grupy policjantów. Z uwagi na rodzaj zadań służbowych realizowanych przez policjantów w służbie kontraktowej, asortyment przedmiotów określony w normie umundurowania obejmuje tylko przedmioty ubioru służbowego. Jednocześnie policjantom tym przysługują przedmioty ubioru ćwiczebnego na zasadach określonych dla pozostałych funkcjonariuszy.

Fot. 5. Zestaw ubioru ćwiczebnego w okresie letnim – wariant II.

Fot. 6. Zestaw ubioru ćwiczebnego w okresie zimowym – wariant III.

Źródło: *Umundurowanie policjanta. Ilustrowany poradnik.*

Ogólne zasady dotyczące umundurowania policjantów mianowanych na okres służby kontraktowej:

- przedmioty umundurowania są wydawane na czas trwania kontraktu,
- w przypadku zawarcia ponownego kontraktu policjantowi przysługuje nowy komplet umundurowania (zgodnie z art. 28a ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji zawarcie kontraktu z tą samą osobą może nastąpić najwyżej dwukrotnie),
- w przypadku mianowania na stałe przed upływem okresu, na jaki został zawarty kontrakt, policjanci nie zwracają przedmiotów umundurowania i otrzymują umundurowanie określone w normie dla policjanta w służbie stałej,
- w przypadku zwolnienia ze służby policjanci rozliczają się z umundurowania na zasadach analogicznych do tych, które obowiązują wobec policjantów w służbie przygotowawczej,
- policjantom w służbie kontraktowej nie jest wypłacany równoważnik pieniężny w zamian za umundurowanie, ponieważ otrzymują umundurowanie w naturze.

Summary

A closer look at the uniform. What every police officer should know

The article emphasizes that police uniforms form a coherent system governed by law. The regulations specify which items may be worn together and when particular types of uniform should be used, including class A and B uniform. They also define what officers may wear both on and off duty. The regulations also set out how individual items should be combined depending on the season, the duties and the officer's post. As the rules in this area have been amended many times, the article provides practical guidance on assembling and wearing the uniform. It explains how particular items may be combined, as well as when and under what circumstances they may be used.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

KOMINIARKA I SZALOKOMINIARKA

Zasady noszenia

podkom. Wojciech Pudło

Wydział Dowodzenia CSP

Zdj. W. Pudło.

Fot. 1. Zastosowanie szalokominiarki przez policjanta oddziału prewencji Policji.

Zasady noszenia przez policjantów kominiarek i szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych określają wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych[1]. Wytyczne określają, którzy policjanci mogą korzystać z tego rodzaju wyposażenia, w jakich sytuacjach mogą je nosić oraz kto podejmuje decyzję o jego zastosowaniu[2]. Przepisy regulują również kwestię identyfikacji funkcjonariusza, w szczególności w sytuacji, gdy policjant wykonuje obowiązki służbowe bez munduru[3].

Na potrzeby wytycznych określenie „kominiarka" obejmuje zarówno kominiarkę, jak i szalokominiarkę, stanowiące wyposażenie przewidziane w przepisach dotyczących norm wyposażenia Policji[4]. Zgodnie z wytycznymi policjanci mogą nosić kominiarkę w szczególności w celu zachowania anonimowości w związku z wykonywanymi zadaniami służbowymi oraz ochrony głowy przed zranieniem, poparzeniem lub działaniem niesprzyjających warunków atmosferycznych[5]. Oznacza to, że kominiarka może pełnić zarówno funkcję związaną z bezpieczeństwem osobistym funkcjonariusza, jak i służyć zachowaniu jego anonimowości podczas wykonywania określonych czynności służbowych.

KTO MOŻE NOSIĆ KOMINIARKĘ?

Możliwość noszenia kominiarki została określona dla konkretnych grup funkcjonariuszy Policji. Zgodnie z § 2 ust. 1 wytycznych dotyczy to policjantów:

- służby kryminalnej,
- służby śledczej,
- służby kontrterrorystycznej,
- służby zwalczania cyberprzestępczości,
- pełniących służbę w pododdziale zwartym,
- pełniących służbę z wykorzystaniem motocykla, czterokołowca albo czterokołowca lekkiego,
- pełniących służbę na zorganizowanych terenach narciarskich[6],
- wykonujących zadania negocjatorów policyjnych,
- delegowanych do pełnienia służby poza granicami państwa,
- wykonujących zadania w ramach wsparcia policjantów służby kryminalnej, śledczej, kontrterrorystycznej i zwalczania cyberprzestępczości.

Samo zaliczenie do jednej z wymienionych grup nie oznacza jednak możliwości noszenia kominiarki w dowolnym momencie. W § 3 wytycznych określono bowiem dodatkowo, podczas jakich zadań poszczególne grupy policjantów mogą korzystać z tego wyposażenia.

Służba kryminalna

Policjanci służby kryminalnej mogą pełnić służbę w kominiarce podczas realizacji zadań w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń[7]. W tym przypadku kominiarka może być wykorzystywana m.in. w związku z potrzebą zachowania anonimowości funkcjonariusza podczas realizacji zadań służbowych[8].

Służba śledcza

Policjanci służby śledczej mogą pełnić służbę w kominiarce podczas realizacji zadań i ćwiczeń w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej. Uprawnienie to jest więc powiązane z określonym rodzajem wykonywanych zadań oraz ćwiczeń, a nie z samym faktem pełnienia służby w służbie śledczej[9].

Policjanci służby kontrterrorystycznej

W przypadku policjantów służby kontrterrorystycznej zakres zastosowania kominiarki jest związany z działaniami o szczególnym charakterze. Funkcjonariusze ci mogą nosić kominiarkę podczas prowadzenia działań określonych w przepisach dotyczących metod i form działania pododdziałów kontrterrorystycznych Policji, wspierania jednostek organizacyjnych Policji w warunkach szczególnego zagrożenia lub w sytuacjach wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania. Kominiarka może być również używana podczas ćwiczeń i doskonalenia zawodowego[10]. W przypadku tej grupy policjantów decyzję o noszeniu kominiarki podejmuje dowódca pododdziału kontrterrorystycznego Policji albo osoba przez niego upoważniona[11].

Służba zwalczania cyberprzestępczości

Policjanci służby zwalczania cyberprzestępczości mogą nosić kominiarkę podczas realizacji zadań związanych z rozpoznawaniem i zwalczaniem przestępstw popełnionych przy użyciu systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej. Uprawnienie obejmuje również zadania związane z zapobieganiem takim przestępstwom oraz wykrywaniem i ściganiem ich sprawców[12].

Pododdziały zwarte

W przypadku policjantów pełniących służbę w pododdziale zwartym obowiązują dodatkowe wymagania dotyczące wyposażenia ochronnego. Kominiarka może być noszona tylko razem z kaskiem ochronnym z osłoną twarzy albo z hełmem odłamko- i kuloodpornym, określonymi w przepisach dotyczących wyposażenia Policji[13]. O noszeniu kominiarki przez policjantów pododdziału zwartego decyduje dowódca pododdziału zwartego[14].

Służba z wykorzystaniem motocykla, czterokołowca lub na terenie narciarskim

Policjanci pełniący służbę z wykorzystaniem motocykla, czterokołowca albo czterokołowca lekkiego, a także policjanci pełniący służbę na zorganizowanych terenach narciarskich mogą nosić kominiarkę tylko razem z kaskiem[15]. W tych przypadkach decyzję o noszeniu kominiarki podejmuje samodzielnie policjant. Jest to wyjątek od zasady, zgodnie z którą w wielu przypadkach decyzję o zastosowaniu kominiarki podejmuje przełożony lub dowódca[16].

Negocjatorzy policyjni

Kominiarkę mogą również nosić policjanci wykonujący zadania negocjatorów policyjnych[17].
Mogą oni korzystać z tego wyposażenia podczas prowadzenia działań negocjacyjnych[18]. W tym przypadku decyzję o noszeniu kominiarki podejmuje dowódca zespołu negocjacyjnego[19].

Policjanci delegowani poza granice państwa

Policjanci delegowani do pełnienia służby poza granicami państwa mogą nosić kominiarkę podczas realizacji zadań, jednak wymaga to zgody bezpośredniego przełożonego lub osoby przez niego upoważnionej. W tym przypadku zgoda przełożonego stanowi warunek korzystania z kominiarki podczas realizacji zadań[20].

Policjanci wykonujący zadania wsparcia

Kominiarkę mogą nosić również policjanci wykonujący zadania w ramach wsparcia funkcjonariuszy wskazanych w § 2 ust. 1 pkt 1 wytycznych. Mogą oni korzystać z kominiarki podczas wsparcia policjantów przy realizacji zadań określonych dla odpowiednich służb[21]. Decyzję o noszeniu kominiarki w tym przypadku podejmuje bezpośredni przełożony albo dowodzący działaniami[22].

KTO PODEJMUJE DECYZJĘ O NOSZENIU KOMINIARKI?

Wytyczne szczegółowo określają, kto jest uprawniony do podjęcia decyzji o noszeniu kominiarki. W przypadku policjantów służby kryminalnej, śledczej i zwalczania cyberprzestępczości, a także policjantów wykonujących zadania wsparcia, decyzję podejmuje bezpośredni przełożony albo dowodzący działaniami[23]. W odniesieniu do policjantów służby kontrterrorystycznej decyzję podejmuje dowódca pododdziału kontrterrorystycznego Policji albo osoba przez niego upoważniona[24]. W przypadku pododdziału zwartego decyzję podejmuje dowódca pododdziału zwartego[25]. W przypadku negocjatorów policyjnych decyzję podejmuje dowódca zespołu negocjacyjnego[26]. Natomiast policjant pełniący służbę z wykorzystaniem motocykla, czterokołowca albo czterokołowca lekkiego oraz policjant pełniący służbę na zorganizowanym terenie narciarskim podejmuje decyzję o noszeniu kominiarki samodzielnie[27].

Kominiarka a identyfikacja policjanta

Jedną z istotnych zasad określonych w wytycznych jest obowiązek zachowania możliwości identyfikacji funkcjonariusza. Noszenie przez policjanta kominiarki podczas wykonywania zadań służbowych nie może uniemożliwiać identyfikacji tego policjanta przez właściwych przełożonych. Oznacza to, że możliwość zachowania anonimowości przez funkcjonariusza nie wyłącza możliwości jego identyfikacji przez osoby uprawnione do sprawowania nadzoru lub dowodzenia[28].

Policjant bez munduru

Szczególne zasady dotyczą policjantów, którzy podczas wykonywania obowiązków służbowych nie noszą munduru, a korzystają z kominiarki. Policjant służby kryminalnej, śledczej, kontrterrorystycznej, negocjator lub policjant wykonujący zadania wsparcia, który nie nosi munduru i nosi kominiarkę, musi bezpośrednio przed podjęciem czynności służbowych wobec osoby założyć przedmiot wyposażenia identyfikujący Policję[29]. Przedmiot ten musi zostać założony w miejscu widocznym dla osoby, wobec której policjant podejmuje czynności służbowe. Regulacja ta pozwala z jednej strony zachować możliwość korzystania z kominiarki w sytuacjach przewidzianych w wytycznych, a z drugiej – zapewnić osobie, wobec której podejmowane są czynności, możliwość rozpoznania, że ma do czynienia z funkcjonariuszem Policji[30].

PODSUMOWANIE

Z wytycznych nr 4 Komendanta Głównego Policji wynikają następujące podstawowe zasady:

- kominiarka obejmuje również szalokominiarkę – § 1 ust. 2;
- nie każdy policjant może nosić kominiarkę – uprawnienie dotyczy grup wskazanych w § 2 ust. 1;
- kominiarka może służyć zachowaniu anonimowości oraz ochronie głowy – § 2 ust. 2;
- wykorzystanie kominiarki jest związane z rodzajem wykonywanych zadań – § 3;
- w wielu przypadkach o noszeniu kominiarki decyduje przełożony lub dowódca – § 4 pkt 1;
- w określonych przypadkach policjant może podjąć decyzję samodzielnie – § 4 pkt 2;
- w pododdziałach zwartych kominiarka może być noszona tylko z określonym wyposażeniem ochronnym – § 3 pkt 2;
- podczas służby z wykorzystaniem motocykla, czterokołowca, czterokołowca lekkiego oraz na zorganizowanych terenach narciarskich kominiarka może być noszona tylko z kaskiem – § 3 pkt 3;
- kominiarka nie może uniemożliwiać identyfikacji policjanta przez właściwych przełożonych – § 5;
- policjant bez munduru korzystający z kominiarki musi zastosować widoczny przedmiot wyposażenia identyfikujący Policję – § 6 ust. 1–2.

Wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. szczegółowo określają zasady korzystania przez policjantów z kominiarek i szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych. Przepisy nie przyznają wszystkim funkcjonariuszom ogólnego prawa do noszenia kominiarki. Uprawnienie to zależy od rodzaju służby, wykonywanych zadań oraz – w przypadkach określonych w wytycznych – decyzji właściwego przełożonego lub dowódcy. Jednocześnie przepisy wskazują na konieczność zachowania możliwości identyfikacji funkcjonariusza przez właściwych przełożonych oraz określają szczególne obowiązki policjantów wykonujących czynności bez munduru. Kominiarka lub szalokominiarka może więc być stosowana w Policji zarówno jako element zapewniający ochronę funkcjonariusza, jak i jako środek służący zachowaniu jego anonimowości, ale wyłącznie w granicach określonych w wytycznych nr 4 KGP.

[1] Wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych (Dz. Urz. KGP poz. 46).
[2] Tamże, § 1 ust. 1 w zw. z § 2–4.
[3] Tamże, § 5–6.
[4] Tamże, § 1 ust. 2, w zw. z załącznikiem nr 2 do zarządzenia nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP poz. 70, z późn. zm.).
[5] Tamże, § 2 ust. 2 pkt 1–2.
[6] Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1154).
[7] Wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych, § 3 pkt 1 lit. a.
[8] Tamże, § 2 ust. 2 pkt 1.
[9] Tamże, § 3 pkt 1 lit. b.
[10] Tamże, § 3 pkt 1 lit. c.
[11] Tamże, § 4 pkt 1 lit. b.
[12] Tamże, § 3 pkt 1 lit. d.
[13] Tamże, § 3 pkt 2.
[14] Tamże, § 4 pkt 1 lit. c.
[15] Tamże, § 3 pkt 3.
[16] Tamże, § 4 pkt 2.
[17] Tamże, § 2 ust. 1 pkt 4.
[18] Tamże, § 3 pkt 4.
[19] Tamże, § 4 pkt 1 lit. d.
[20] Tamże, § 3 pkt 5.
[21] Tamże, § 3 pkt 6.
[22] Tamże, § 4 pkt 1 lit. a.
[23] Tamże, § 4 pkt 1 lit. a.
[24] Tamże, § 4 pkt 1 lit. b.
[25] Tamże, § 4 pkt 1 lit. c.
[26] Tamże, § 4 pkt 1 lit. d.
[27] Tamże, § 4 pkt 2.
[28] Tamże, § 5.
[29] Tamże, § 6 ust. 1.
[30] Tamże, § 6 ust. 1–2.

Literatura

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1154).

Zarządzenie nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP poz. 70, z późn. zm.).

Wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych (Dz. Urz. KGP poz. 46).

Summary

Balaclavas and neck gaiters. Rules on their use

The article discusses the rules governing the use of balaclavas and neck gaiters by Polish police officers while performing their duties. These rules are set out in Guideline No. 4 issued by the Commander-in-Chief of the Police on 22 July 2024. The regulations do not allow all officers to wear balaclavas. Their use is restricted to officers carrying out specific duties or, in circumstances specified in the guidelines, requires authorization from the relevant superior or commanding officer. The regulations also require that officers remain identifiable to their superiors and set out specific obligations for officers performing duties without wearing a uniform. Balaclavas and neck gaiters may therefore be worn by police officers both to provide protection and to conceal their identity. However, they may only be worn in accordance with the applicable regulations.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn

ZASADY PUBLIKOWANIA
w „Kwartalniku Policyjnym”

Informacje dla autorów

1. Redakcja przyjmuje teksty dotąd niepublikowane, dotyczące zagadnień związanych z funkcjonowaniem Policji i z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, a także z praktyką policyjną i współpracą formacji z innymi instytucjami ochrony porządku prawnego oraz z samorządem lokalnym.
2. Materiały do publikacji należy przesyłać pocztą elektroniczną na adres: kwartalnik@csp.edu.pl lub składać w sekretariacie Wydziału Wydawnictw i Poligrafii Centrum Szkolenia Policji w Legionowie (ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo, tel. 47 725 58 81 lub 47 725 52 70).
3. Prace są kwalifikowane do druku przez zespół redakcyjny czasopisma. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i adiustacji tekstów oraz zmiany tytułów i śródtytułów.
4. Artykuły mogą być kierowane do recenzji. Recenzja ma formę pisemną. Zawiera syntetyczną charakterystykę artykułu, część analityczną, ocenę ogólną i kończy się jednoznaczną konkluzją, tj. jest pozytywna, negatywna lub warunkowo pozytywna, jeśli recenzent wskazuje na konieczność wprowadzenia poprawek. Autorzy artykułów są zobowiązani do ustosunkowania się do uwag i uwzględnienia sugerowanych zmian.
5. W celu zapobiegania wszelkim przejawom nierzetelności, w tym zjawisku *ghostwriting* i *guest authorship*, redakcja wymaga ujawnienia przez autorów wkładu w powstanie publikacji.
6. Materiały mogą być weryfikowane w systemie antyplagiatowym, zgodnie z procedurą obowiązującą w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.
7. Materiały są publikowane w „Kwartalniku Policyjnym” nieodpłatnie, po złożeniu przez autora pisemnego oświadczenia, zgodnie z otrzymanym od redakcji wzorem.
8. Nadesłanych materiałów do publikacji redakcja nie zwraca.
9. Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wydanie papierowe. Ponadto poszczególne numery są również dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej: www.kwartalnik.csp.edu.pl.
10. Wskazówki edytorskie dotyczące przygotowania materiału przez autorów:

- format A4, czcionka Times New Roman, wielkość 12 punktów, interlinia 1,5 wiersza, marginesy – 2,5 cm;
- na pierwszej stronie należy podać imię i nazwisko autora materiału, stopień (lub tytuł) naukowy (tytuł zawodowy), nazwę instytucji, w której autor jest zatrudniony, nr telefonu, adres e-mailowy;
- do tekstu należy dołączyć streszczenie oraz tytuł pracy w języku angielskim;
- materiał ilustracyjny powinien być dostarczony w oddzielnych plikach (rysunki lub fotografie w formacie jpg, rozdzielczość 300 dpi, minimalna wielkość 1,5 MB);
- schematy i wykresy muszą być edytowalne, tak aby można było nanieść korektę;
- przypisy należy umieścić na dole strony lub na końcu pracy; przypisy wstawia się automatycznie i oznacza się cyframi arabskimi;
- zgodnie z normami wydawniczymi przypis bibliograficzny powinien zawierać:
  - imię i nazwisko autora, tytuł, wydawcę, miejsce i rok wydania, numer strony:

    M. Olbrycht, J. Rutkowski, *Taktyka minersko-pirotechniczna w działaniach antyterrorystycznych*, Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 2003, s. 35–36;
  - jeżeli dzieło jest pracą zbiorową:

    Nowy leksykon PWN, red. A. Dyczkowski, Warszawa 1998, s. 684;
  - jeżeli jest to artykuł w pracy zbiorowej:

    J. Szreniawski, *Prawo do dobrej administracji prawem podmiotowym obywatela*, w: *Dobra administracja. Teoria i praktyka*, red. J. Łukasiewicz, S. Wrzosek, Radom 2007, s. 256;
  - jeżeli jest to artykuł w czasopiśmie:

    B. Jankowska, *Odpowiedzialność karna osób prawnych*, „Państwo i Prawo” 1996, nr 7, s. 46;
  - jeżeli jest to akt prawny (należy wskazać publikator):

    Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.);
  - jeżeli jest to tekst opublikowany w Internecie:

    J. Kowalski, *Edukacja online*, www.gazeta.pl/forum?forumedukacyjne5645 [dostęp: 12.03.2004 r.].

100-LECIE

SPORT w POLICJI

1926–2026

